

NINIEJSZY TEKST STANOWI FRAGMENT KSIĄŻKI:

**Zygmunt Gloger**

***PISMA ROZPROSZONE***

**TOM III**  
1890–1910

**Redakcja naukowa edycji**  
Jarosław Ławski i Jan Leończuk

**Wstęp**  
Łukasz Zabielski, Marek Rutkowski, Jarosław Ławski

**Opracowanie tekstów i przypisy**  
Łukasz Zabielski, Sebastian Kochaniec,  
Michał Siedlecki, Patryk Suchodolski

**Noty i słownik czasopism**  
Anna Janicka

**Indeksy opracowali**  
Mona Al-Kaber i Michał Siedlecki

Całość 3-tomowej edycji można znaleźć na stronie  
<http://www.ksiaznicapodlaska.pl/statics/gloger.html>

Publikacja powstała w ramach grantu NPRH pn. *Naukowa edycja krytyczna „Pism rozproszonych” Zygmunta Glogera w trzech tomach*. Czas trwania projektu: lata 2013–2017

Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku  
Katedra Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku  
Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku

**KSIĄŻNICA  
PODLASKA**



**NARODOWY PROGRAM  
ROZWOJU HUMANISTYKI**

Białystok 2016

Zygmunt Gloger, *Miscellaneous Writings, Volume 3. 1890–1910*. Edited by Jarosław Ławski and Jan Leończuk. Introduction by Łukasz Zabielski, Marek Rutkowski and Jarosław Ławski. The Texts Prepared by Łukasz Zabielski, Sebastian Kochaniec, Michał Siedlecki and Patryk Suchodolski. Index by Mona Al-Kaber and Michał Siedlecki. The Łukasz Górnicki Library 'Książnica Podlaska'. Chair in Philological Studies 'East-West', the University of Białystok. Białystok 2016.

## SUMMARY

The present volume of Zygmunt Gloger's *Miscellaneous Writings* – the third one out of the three planned – brings together his articles, notes and reportages from 1890 to 1910.

Zygmunt Gloger (1845–1910) was a Polish ethnographer, historian, archaeologist and writer. He is best remembered for his monumental four-volume *Encyclopedia of Old Polish Culture* published from 1900 to 1903. Apart from this, he is the author of notable studies in history and ethnography: *Wedding Celebrations* (1869), *Old Poland's Historical Geography* (1900), *Plays, Games, Riddles and Jokes: From Folk Tales and Old Books* (1885–1886). He also pioneered in the field of Polish reportage and travel writing, which is evidenced by his outstanding book *The Valleys of Rivers. Travels Along the Neman, Vistula, Bug and Biebrza* (1903).

Gloger's bibliography, published by Stefan Demby in 1910, includes more than 800 works and is by no means complete. Gloger wrote on as diverse topics as economy, industry, agriculture, fruit farming, linguistics and culture, forestry and archaeology. Even though he considered himself to be primarily a historian of antiquity and an archaeologist, he was also the author of newspaper articles, reportages and poems.

In his literary, scholarly and social work Gloger exemplified two major mindsets of the nineteenth-century Polish culture: the romantic and the positivistic. While the former tended to evoke the spirit of Polish glorious past and exhorted to national uprisings (which invariably ended in failure – the November Uprising in 1831 and the January Uprising in 1863), the latter stood for the development of Polish land, education, industry, agriculture and culture. Gloger managed to reconcile these two, apparently mutually exclusive, attitudes. At the age of fourteen he settled down in Jeżewo, Podlasie, i.e. he chose to live and work on the borderland between the old Grand Duchy of Lithuania and the Crown of the Kingdom of Poland. He studied at the "positivistic" Major School in Warsaw and at the "conservative" Jagiellonian University in Cracow, but his literary, scholarly and journalistic projects were bound up with Warsaw. Because of his talent for harmonizing ideological and aesthetic contradictions he can, paradoxically, be labelled a "progressive traditionalist".

The three-volume edition of Zygmunt Gloger's *Miscellaneous Writings* was possible thanks to the financial support of the Ministry of Science and Higher Education. Within the National Program for the Development of Humanities Książnica Podlaska Library has carried out this editorial project in collaboration with Chair in Philological Studies 'East-West' at the Department of Philology, the University of Białystok. The publication of the whole material is scheduled for the period from 2013 to 2017. Apart from its head, Professor Jarosław Ławski (the University of Białystok), the project team includes: Jan Leończuk (the Director of The Łukasz Górnicki Library 'Książnica Podlaska'), Łukasz Zabielski (PhD), Michał Siedlecki (PhD), Sebastian Kochaniec (MA), Grzegorz Kowalski (MA), Monika Jurkowska (MA), and Daniel Zamierowski (MA).

The present critical edition collects Gloger's minor works published in various late nineteenth- and early twentieth-century periodicals: *Family Chronicle*, *Warsaw Library*, *Weekly Review*, *Warsaw Herald*, *Farmer's Gazette*, *Trade Gazette*, et al. The original spelling has been modernized, and all the texts have been footnoted and supplemented with critical comments. The volume also includes a dictionary of Polish

nineteenth-century periodicals and a biography of Gloger as well as an extensive index of proper names, geographical names and names of periodicals.

Volume 3 brings minor writings (feature articles, reportages, polemics) and scholarly papers (on ethnography, archeology, language studies, literature, economy) that were written at the time when Gloger was doing research on his major works, such as *Encyclopedia of Old Polish Culture*. In these texts Gloger does not refer to politics openly – that was not possible because of the Tsarist censorship in the Russian Empire. Promoting the idea of civilizational progress and, simultaneously, teaching a deep respect for the Polish national tradition, he tries to work out his own notion of advancement that would combine elements of positivism and traditionalism (referring to old Polish and romantic literature). Thus the volume unveils Gloger's new face: an efficient journalist and a columnist, who submits analogical texts to *Farmer's Gazette*, *Echo*, and *Illustrated Weekly* (to name but a few), which results in endless repetitions of the same motifs, themes, sentences and paragraphs.

The three introductions to Volume 3 were written by Łukasz Zabielski, Marek Rutkowski and Jarosław Ławski.

Przełożył: Jacek Partyka

Zygmuntas Gliogeris, *Išblaškytų raštų*, T. III, 1890–1910, mokslinė redakcija Jarosław Ławski ir Jan Leończuk, įžanga Łukasz Zabielski, Marek Rutkowski ir Jarosław Ławski, tekstų apdorojimas Łukasz Zabielski, Sebastian Kochaniec, Michał Siedlecki, Patryk Suchodolski, rodyklės Mona Al-Kaber, Michał Siedlecki, Łukasz Górnickio Palenkės biblioteka, Balstogės universiteto Filologinių tyrimų katedra „Rytai-Vakarai“, Balstogė 2016.

## REZIUOMĖ

Paskutinis iš trijų Zygmunto Gliogerio *Išblaškytų raštų* tomų sudaro jo 1890–1910 metų straipsniai, studijos, pastabos ir reportažai.

Zygmuntas Gliogeris (1845–1910) buvo lenkų etnografas, istorikas, archeologas ir rašytojas. Paliko monumentalią IV tomų *Senosios Lenkijos enciklopediją*, išleistą 1900–1903 m. Parašė taipogi eilę istorinių ir etnografinių darbų: *Vestuvių apeigos (Obchody weselne)*, 1869), *Lenkijos žemių istorinė geografija (Geografia historyczna ziem dawnej Polski)*, 1900), *Žaidimai, mišlės, juokai ir pasakėlės iš liaudies lūpų ir senųjų knygų (Zabawy, gry, zagadki, żarty i przypowieści z ust ludu i ze starych książek)*, 1885–1886). Buvo reportažo ir kraštotyros vienas pradėtojų, apie ką liudija jo garsi knyga (lietuviškas pavadinimas) *Nemunu: upių slėniais (Dolinami rzek. Opisy podróży wzdłuż Niemna, Wisły, Bugu i Biebrzy)*, 1903).

Gliogerio darbų bibliografija, Stefano Dembe paskelbta 1910 m., apima virš 800 pozicijų, bet ir taip nėra išsamūs. Gliogerio darbų tematika buvo įvairiapusė: ekonomika, pramonė, žemės ūkis, sodininkystė, kalbotyra ir kultūra, miško ūkis ir archeologija. Nors Gliogeris pats save laikė senų laikų tyrinėtoju ir archeologu, jis buvo kartu ir rašytojas, buvo žinomas kaip publicistas, reporteris, poemų autorius.

Savo plačioje literatūrinėje, mokslinėje ir visuomeninėje veikloje Gliogeris demonstravo dvi XIX a. lenkų kultūroje dominuojančias tendencijas: romantinę ir pozityvistinę. Pirmoji apeliavo į Lenkijos šlovingą praeitį ir jos dvasiai išsaugoti žiebė tautinius sukilimus, deja, pralaimėtus (1830 m. Lapkričio ir 1863 m. Spalio sukilimai). Tuo tarpu kita kvietė prie darbo vardan Lenkijos žemių civilizacinio vystymosi, švietimo, pramonės ir žemės ūkio kūrimo ir palaikymo bei plačiai suprantamos kultūros rėmimo. Gliogeris jungė savyje šias dvi tariaimai priešingas tendencijas. Nuo 14 metų amžiaus Gliogerio gyvenimas sėjosi su Ježevo miesteliu Palenkėje, taigi jis gyveno ir kūrė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės pasienyje. Studijavo „pozityvistiniame“ Varšuvos universitete bei „konservatyviame“ Jogailaičių universitete Krokuvoje, o savo rašytiniais, mokslo ir žurnalistikos darbais buvo susietas daugiausia su Varšuva. Tai buvo žmogus, kuris sugebėdavo sutaisyti savyje idėjinius ir estetinius prieštaravimus. Galima jį paradoksaliai apibudinti kaip „progresyvų tradicjonalistą“.

Trijų tomų Zygmunto Gliogerio *Išblaškytų raštų* leidinys tapo įmanomas Lenkijos Respublikos Mokslo ir studijų ministerijos finansinio parėmimo dėka. Łukasz Górnickio Palenkės biblioteka parengė šį leidinį kartu su Balstogės universiteto Filologijos fakulteto Filologinių tyrimų katedra „Rytai-Vakarai“ Nacionalinės humanistikos vystymosi programos projekto rėmuose. Projektas buvo vykdomas 2013–2017 m. Moksliniam projektui vadovavo Balstogės universiteto profesorius Jarosław Ławski, o jį vykdė: Jan Leończuk – Łukasz Górnickio Palenkės bibliotekos direktorius bei jos moksliniai darbuotojai ir bendradarbiai: prof. Anna Sitarska, mgr. Grzegorz Kowalski, dr. Łukasz Zabielski, mgr. Daniel Znamierowski.

Šį kritinį leidinį sudaro Gliogerio nedidelės apimties darbai, išbarstyti eilėje XIX a. antrosios pusės ir XX a. pradžios periodinių leidinių, tarp jų: „Kronika Rodzinna“, „Biblioteka Warszawska“, „Przegląd Tygodniowy“, „Kurier Warszawski“, „Gazeta Rolnicza“, „Gazeta Handlowa“ ir kt. Tekstų rašyba buvo modernizuota, pridėtos išnašos ir leidėjų komentarai. Tome taipogi patalpintas XIX a. periodinių leidinių žodynas, autoriaus biograma (dr. Anna Janicka) bei išsamios pavardžių, leidinių ir vietovių rodyklės.

III tomą sudaro publicistika (esė, reportažai, polemikos) ir moksliniai straipsniai (etnografijos, archeologijos, kalbotyros, literatūros, ekonomikos temomis) iš to laikotarpio, kai Gliogeris rinko medžiagą savo svarbiausiems darbams, tokių kaip Senosios Lenkijos enciklopedija (*Encyklopedia staropolska*). Šio laikotarpio tekstuose jis nekėlė politinės tematikos, nes tai buvo neįmanoma griežtos carinės Rusijos imperijos cenzūros sąlygomis. Derindamas civilizacijos pažangos propagavimą su gilia pagarba nacionalinėms tradicijoms, Gliogeris stengėsi sukurti savo pažangos viziją, kuri derintu pozityvizmo ir tradicionalizmo elementus (paskutinis grindžiamas senosios Lenkijos ir romantizmo literatūros). Šiame tome susipažįstame ir su kitu Gliogeriu: žurnalistu ir publicistu, kuris operatyviai ir tuo pačiu laiku rašo straipsnius ta pačia tematika laikraščiams „Gazeta Rolnicza“, „Echo“ ir „Tygodnik Ilustrowany“ (bei eilei kitų leidinių). Tokio strategijos rezultatas yra idėjų, temų ir net ištisu fragmentų kartojimas kai kuriuose tekstuose (tiesa, tokių yra nedaug).

Prėlozył: Jan Sienkiewicz

Зыгмунт Глогер, *Лісты раскіданыя*, Т. III, 1890–1910, навуковая рэдакцыя Яраслаў Лаўскі і Ян Леанчук, уступ *Лукаш Забельскі, Марек Рутковский, Яраслаў Лаўскі, апрацоўка тэкстаў Лукаш Забельскі, Себасцьян Каханец, Міхал Сядлецкі, Патрык Суходолский, індэксы Мона Ал-Кабер, Міхал Сядлецкі, Падляшская бібліятэка імя Лукаша Гурніцкага ў Беластоку, Кафедра філалагічных даследаванняў „Усход-Захад” Універсітэта ў Беластоку, Беласток 2016.*

## РЭЗЮМЭ

Прэзентаваны апошні з трох тамоў *Лістоў раскіданых* Зыгмунта Глогера даносіць яго артыкулы, даследаванні, нататкі, рэпартажы з гадоў 1890–1910.

Зыгмунт Глогер (1845–1910) быў польскім этнографам, гісторыкам, археолагам і нісьменнікам. Застаўся ў памяці як аўтар манументальнай *Старапольскай энцыклапедыі* ў чатырох тамах, апублікаванай у 1900–1903 гадах. З’яўляецца таксама аўтарам выдатных гістарычных і этнаграфічных прац: *Вясельныя ўрачыстасці* (1869), *Гістарычная геаграфія зямель даўняй Польшчы* (1900), *Забавы, гульні, загадкі, жарты і прытчы з вуснаў люду і са старых кніг* (1885–1886). Быў адным з піянераў рэпартажа і краязнаўства, сведчаннем чаго з’яўляецца ягоная выдатная кніга *Далінамі рэк. Апісанні падарожжа ўздоўж Нёмана, Віслы, Буга і Бебжы* (1903).

Бібліяграфія прац Глогера, апублікаваная ў 1910 годзе Стефанам Дэмбегам, ахоплівае звыш 800 пазіцый. Яна не з’яўляецца поўнай. Глогер пісаў на многія тэмы: гаспадаркі, прамысловасці, земляробства, саадаводства, мовазнаўства і культуры, лясніцтва і археалогіі. Хаця лічыў сябе найперш даследчыкам старажытнасці і археолагам, быў таксама нісьменнікам – вядомым як публіцыст, рэпарцёр, аўтар паэм.

Глогер аб’ядноўваў у сваёй шырокай пісьменніцкай, навуковай і грамадскай дзейнасці элементы дзвюх дамінуючых у XIX стагоддзі пазіцый у польскай культуры: рамантычнай і пазітывісцкай. Першая апеявала да духу слаўнай мінуўшчыны Польшчы і ў імя яго выратавання заклікала да нацыянальных паўстанняў, якія, на жаль, заканчваліся паражэннем (Лістападаўскае паўстанне 1830 года і Студзеньскае 1864 года). Другая ж прапаноўвала працу над цывілізацыйным развіццём польскіх зямель, асветы, прамысловасці, земляробства і шырока зразумелай культуры. Глогер спалучаў у сабе гэтыя дзве, на першы выгляд, супярэчлівыя, пазіцыі. З 14 гадоў жыцця быў звязаны з Жэвам на Падляшшы, такім чынам, жыў і тварыў на мяжы Вялікага Княства Літоўскага і Кароны. Вучыўся ў „пазітывісцкай” Галоўнай *Школе ў Варшаве, а таксама ў „кансерватыўным” Ягелонскім універсітэце ў Кракаве, аднак як літаратар, навуковец і журналіст быў звязаны, больш за ўсё, з Варшавай. Быў чалавекам, які спалучаў ідэйныя і эстэтычныя супярэчнасці. Парадаксальна яго можна назваць „прагрэсіўным традыцыяналістам”.*

III-томнае выданне *Лістоў раскіданых* Зыгмунта Глогера стала магчымым дзякуючы фінансавай падтрымцы *Міністэрства навукі і вышэйшай адукацыі*. У праекце Нацыянальнай праграмы па развіцці гуманітарных навук Падляшская бібліятэка імя Лукаша Гурніцкага ў Беластоку выканала гэтае выданне ў супрацоўніцтве з Кафедрай філалагічных даследаванняў „Усход-Захад”, якая дзейнічае на Філалагічным факультэце Універсітэта ў Беластоку. Праект быў рэалізаваны ў 2013–2017 гадах. Выданнем кіруе праф. Яраслаў Лаўскі з Універсітэта ў Беластоку, а выканаўцамі праекта з’яўляюцца: Ян Леанчук – Дырэктар Падляшскай бібліятэкі, а таксама навуковыя супрацоўнікі: др Лукаш Забельскі, др Міхал Сядлецкі, мгр Себасцьян Каханец, мгр Гжэгаж Кавальскі, мгр Моніка Юркоўска, мгр Данель Знамероўскі.

*Гэта публікацыя з'яўляецца першым крытычным выданнем дробных твораў Глогера, надрукаваных у часопісах з 2 паловы XIX ст. і пачатку XX ст., такіх як: „Кроніка Родзінна”, „Бібліятэка Варшаўска”, „Пшэглэнд Тыгоднёвы”, „Кур'ер Варшаўскі”, „Газета Рольніча”, „Газета Гандлёва” і іншыя. Тэксты маюць сучасны правапіс, дададзены да іх спасылкі і рэдактарскі каментар. Цэласць дапаўняе слоўнік часопісаў з XIX ст., біяграфія творцы, а таксама комплексныя індэксы прозвішчаў і мясцовасцей.*

У III томе *Листоў раскіданых* друкуюцца публіцыстыка (фельетоны, рэпартажы, палемікі) і навуковыя даследаванні з перыяду, калі Глогер збіраў матэрыялы да сваіх найважнейшых прац, такіх як *Старапольская энцыклапедыя*. У тэкстах з гэтага перыяду, аўтар не ўздымае непасрэдна палітычнай тэматыкі, таму што гэта было немагчымым ва ўмовах строгай царскай цензуры ў Расійскай імперыі. Спалучаючы папулярызаваную цывілізацыйнага прагрэсу з глыбокай пашанай да народнай традыцыі, Глогер засяроджвае ўвагу на выяўленні ўласнага погляду на прагрэс, які спалучае элементы пазітывізму і традыцыяналізму (ён жа грунтуецца на звароце да старапольскай і рамантычнай літаратуры). У томе знаёмімся таксама з другім абліччам Глогера: журналіста і публіцыста, які хутка і адначасова піша артыкулы на такія ж самыя тэмы ў “Газету Рольнічу”, “Эха”, “Тыгоднік Ілюстраваны” (і ў многія іншыя часопісы). У выніку такой стратэгіі ў некаторых (не надта шматлікіх) тэкстах паўтараюцца матывы, тэмы, сказы, а нават цэлыя фрагменты высноў.

Przekład: Alina Filinowicz

Зигмунт Глогер, *Розпорошені праці*, т. III, 1890–1910, наукова редакція Ярослав Лавський і Ян Леоньчук, вступ Лукаш Забельскій, Марек Рутковський, Ярослав Лавський, опрацювання текстів Лукаш Забельський, Себастьян Коханець, Гжегож Ковальський, Міхал Седлецький, покажчики Мона Ал-Кабер, Міхал Седлецький, Підляська книгозбірня ім. Лукаша Гурницького в Білостоці, кафедра філологічних досліджень „Схід – Захід” Університету в Білостоці, Білосток 2016.

## РЕЗЮМЕ

Запропонований останній з трьох томів *Розпорошених праць* Зигмунта Глогера містить його статті, студії, довідки, репортажі з 1890–1910 років.

Зигмунт Глогер (1845–1910) – польський етнограф, історик, археолог і письменник. Він закарбувався у пам’яті нащадків як автор монументальної *Старопольської енциклопедії* у чотирьох томах, опублікованої в 1900–1903 роках. Він є автором видатних історичних і етнографічних робіт: *Весільні урочистості* (1869), *Історична географія земель давньої Польщі* (1900), *Забави, гри, загадки, жарти та розповіді з уст народу та зі старих книжок* (1885–1886). Був одним із піонерів репортажу та краєзнавства, свідченням чого є видатна книжка *Долинами річок. Опис подорожей вздовж Німана, Вісли, Буга та Бобри* (1903).

Бібліографія праць Глогера, опублікована 1910 року Стефаном Дембим, містить понад 800 найменувань. Вона неповна. Глогер писав на багато тем з галузі економіки, промисловості, сільського господарства, садівництва, мовознавства і культури, лісництва й археології. Хоча вважав себе насамперед дослідником старожитностей і археологом, був також письменником, відомим публіцистом, репортером, автором поем.

Глогер поєднував у своїй широкій письменницькій, науковій і громадській діяльності елементи двох домінуючих у XIX столітті в польській культурі позицій: романтичної й позитивістичної. Перша прикликала дух славного минулого Польщі та в ім’я його збереження закликала до національних повстань, які, на жаль, закінчувались поразкою (листопадове повстання 1830 та січневе 1864 року). Друга натомість пропонувала працювати над цивілізаційним розвитком польських земель, освітою, пробудженням промисловості, сільського господарства і культури у широкому розумінні. Глогер поєднував у собі ці дві зовні відмінні позиції. З 14 років він був пов’язаний з Єжевом на Підляшші, тож жив і творив на кордоні давнього Великого князівства Литовського і Корони. Він вчився у „позитивістичній” Головній школі у Варшаві та в „консервативному” Ягеллонському університеті в Кракові, натомість у своїй письменницькій, науковій і журналістській діяльності був насамперед пов’язаний з Варшавою. Був людиною, що поєднувала в собі ідейні та естетичні протилежності. Парадоксально, його можна назвати „прогресивним традиціоналістом”.

Видання трьох томів *Розпорошених праць* Зигмунта Глогера стало можливим завдяки фінансовій підтримці Міністерства науки і вищої освіти. У рамках проекту Національної програми розвитку гуманітарних наук це видання здійснила Підляська книгозбірня ім. Лукаша Гурницького в Білостоці у співпраці з кафедрою філологічних досліджень „Схід – Захід” філологічного факультету Університету в Білостоці. Реалізація проекту відбувається в 2013–2017 роках. Виданням керує Ярослав Лавський з Університету в Білостоці, а виконавцями проекту є Ян Леоньчук – директор Підляської книгозбірні та її наукові співробітники: Лукаш Забельський, Міхал Седлецький, Себастьян Коханець, Гжегож Ковальський, Моніка Юрковська, Даніель Знамеровський.



Це видання є першим критичним опрацюванням дрібних праць Глогера, розпоршених по часописах другої половини XIX і початку XX століття, таких як: „Родинна хроніка”, „Варшавська бібліотека”, „Тижневий перегляд”, „Варшавський кур’єр”, „Рільнича газета”, „Торговельна газета” тощо. Тексти подаються у сучасному записі, вони доповнені посиланнями і редакторськими коментарями. До цього доданий словник часописів XIX століття, біографічна довідка про митця та широкі покажчики імен і місцевостей.

Третій том містить публіцистичні тексти (фейлетони, репортажі, полеміки) та наукові праці (етнографічні, археологічні, мовознавчі, літературознавчі, економічні), написані в період, коли Глогер збирав матеріали до своїх найважливіших робіт, таких як *Старопольська енциклопедія*. У текстах цього періоду він не порушує прямо політичні теми, адже це було неможливе в умовах суворої царської цензури в Російській імперії. Поєднуючи пропагування цивілізаційного розвитку з глибокою шаную національних традицій, Глогер зосередився на створенні власної візії прогресу, що включала елементи позитивізму і традиціоналізму (останній проявився в посиланнях на старопольську і романтичну літературу). У томі бачимо також інше обличчя Глогера: журналіста та публіциста, який швидко й у той самий час пише статті на подібні теми до „Аграрної газета”, „Еха”, „Ілюстрованого тижневика” (та багатьох інших часописів). Наслідком такої стратегії є повторення подібних мотивів, тем, речень, а навіть цілих фрагментів міркувань у деяких (небагатьох) текстах.

Przekład: Mariyn Bracka

Зигмунд Глогер, *Рассеянные письма*, т. III, 1890–1910 гг., научная редакция Ярослава Лавского и Яна Леончука, вступительное слово: Лукаш Забелский, Марек Рутковский, Ярослав Лавский, обработка текстов Лукаша Забельского, Себастиана Коханца, Михала Седлецкого, Патрука Суходолского, список составили: Мона Ал-Кабер, Михал Седлецки, а также, Подляшское книготорговое предприятие в Белостоке им. Лукаша Гурницкого, кафедра филологических исследований «Восток-Запад» Университета в Белостоке, Белосток 2015.

## РЕЗЮМЕ

Представленный третий том *Рассеянных писем* Зигмунда Глогера, содержит статьи, исследования, ноты, репортажи автора за период 1890–1910 гг.

Зигмунд Глогер (1845–1910) польский этнограф, историк, археолог и писатель. Он является автором известной монументальной *Старопольской энциклопедии* в шести томах, опубликованной в 1900–1903 гг. Его перу, также, принадлежат выдающиеся исторические и этнографические работы; *Празднование свадеб* (1896), *Историческая география давних польских земель* (1900), *Развлечения, игры, загадки, шутки и притчи устами народа и из старых книг* (1885–1886). Он является пионером в области репортажа и краеведения, подтверждением этого является незаурядная книга *По долинам рек. Описание путешествия вдоль Немана, Вислы, Буга и Бебжи* (1903).

Библиографический сборник работ Глогера был опубликован в 1910 г. Стефаном Демби. В него вышло более 800 единиц библиографии, но это еще не все труды автора. Глогер писал затрагивал многие темы: хозяйства, производства, земледелия, садоводства, языкознания и культуры, лесничества и археологии. Его считали, прежде всего, исследователем древности и археологом, но он был также известен как писатель – публицист, репортер и автор поэм.

Глогер совмещал в своей обширной писательской, научной и общественной деятельности элементы двух доминирующих течений в польской культуре XIX века: романтизма и позитивизма. Романтическое течение призывало дух достойного похвалы прошлого Польши и во имя его спасения взывало к народным восстаниям, которые, к сожалению, заканчивались неудачей (Ноябрьское восстание в Польше в 1830 г. и Январское восстание в 1864 г.). Позитивное же направление предлагало начать работу над цивилизованным развитием польских земель, просвещением, развитием производства, земледелия и культуры, а широком значении этого слова. Глогер сумел соединить в своих трудах эти два, казалось бы, несоединимые направления. С 14 лет исследователь был связан с Ежовом на Подлясье, жил и писал на границе давнего Княжества Литовского и Королевства Польского. Учился в Главной Школе в Варшаве, которая придерживалась тогда позитивистских взглядов, а также в «консервативном» Ягелонском университете в Кракове, однако, поддерживал писательские, научные и журналистские связи, прежде всего, с Варшавой. Он с необычайной ловкостью умел примирить идеологические и эстетические разногласия. Это парадокс, но все же, его можно назвать «современным приверженцем к старым традициям».

Трехтомное издание *Рассеянных писем* Зигмунда Глогера стало возможным благодаря поддержке Министерства науки и высшего образования. В проекте Национальной программы Развития гуманитаристики Подляшское книготорговое предприятие им. Лукаша Гурницкого в Белостоке воплотило это издание в жизнь в сотрудничестве с кафедрой филологических исследований «Восток-Запад», которая находится на филологическом факультете Университета в Белостоке. Проект был реализован в 2013–2017 гг. Руководитель издания проф. Ярослав Лавски из Университета в Белостоке, а претворяют в жизнь проект: Ян Леончук – директор

Подляшского книготоргового предприятия, а также научные сотрудники: др Лукаш Забельски, др Михал Седлецки, мгр Себастиан Коханец, дгр Гжегож Ковальски, мгр Моника Юрковска, мгр Даниель Знамеровски.

Настоящая публикация является первым критическим изданием небольших произведений Глогера, разбросанных по журналам, издаваемым во второй половине XX века: «Семейная хроника», «Варшавская библиотека», «Недельное обозрение», «Варшавский курьер», «Земледельческая газета», «Торговая газета» и др. Язык текстов прошел модификацию, теперь публикации снабжены сносками и издательским комментарием. Дополняют издание: словарь изданий XIX века, творческая биография и обширные списки фамилий и местностей.

В третим томе представлена публицистика (фельетоны, репортажи, полемика) и научные работы (по этнографии, археологии, языкознанию, литературоведению, экономике) того периода, когда Глогер собирал материалы для своих самых важных работ *Старопольской энциклопедии*. В текстах этого промежутка времени автор не поднимает непосредственно политическую тематику, хотя это было возможно в условиях строгой царской цензуры в Российской империи. Объединяя пропаганду развития цивилизации и, относясь с глубоким уважением к народной традиции, Глогер концентрируется на создании собственного взгляда на поэзию, соединяющей элементы позитивизма и традиции (последний как раз основывается на обращении к старопольской и романтической литературе). В произведениях настоящего тома предоставляется возможность познакомиться с новым лицом Глогера: журналиста и публициста, который быстро, не теряя времени, пишет статьи на вышеупомянутую тему в «Земледельческую газету», «Эхо» и «Иллюстрированный еженедельник», а также, в другие периодические издания. Эффект этой стратегии заключается в повторении одних и тех же сюжетов, тем, предложений и даже целых фрагментов выводов в некоторых (не очень больших) текстах.

Przełożył: Bazyli Siegień

## NOTY O AUTORACH

**Mona Al-Kaber** – mgr; pracowniczka Działu Promocji i Wydawnictw Książnicy Podlaskiej im. Ł. Górnickiego w Białymstoku.

**Kazimierz Bogusz** – mgr; Dyrektor Muzeum Historycznego w Ełku.

**Jolanta Gadek** – mgr; Dyrektor Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

**Anna Janicka** – dr hab.; pracuje w Zakładzie Filologicznych Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu w Białymstoku.

**Sebastian Kochanec** – mgr; pracownik Działu Naukowego Książnicy Podlaskiej; doktorant Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku.

**Grzegorz Kowalski** – mgr; pracownik naukowy Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku; współpracownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” na Uniwersytecie w Białymstoku.

**Dariusz Kukielko** – Ełk – mgr; stały współpracownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku.

**Jan Leończuk** – poeta, prozaik, tłumacz; były dyrektor Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

**Jarosław Ławski** – prof. zw. dr hab.; kierownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” na Uniwersytecie w Białymstoku.

**Danuta Niebrzydowska** – mgr; doktorantka w Katedrze Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku.

**Dorota Rembiszewska** – dr hab., prof. IS PAN, pracowniczka Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

**Iwona E. Rusek** – dr; literaturoznawczyni; redaktor naczelna kwartalnika „LiteRacje”, prezes Stowarzyszenia „LiteRacje” im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

**Marek Rutkowski** – dr hab.; Białystok.

**Michał Siedlecki** – dr; literaturoznawca; pracownik Działu Naukowego Książnicy Podlaskiej; stały współpracownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku.

**Patryk Suchodolski** – mgr; pracownik Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego w Białymstoku.

**Łukasz Zabielski** – dr; literaturoznawca; kierownik Działu Naukowego Książnicy Podlaskiej im. Ł. Górnickiego w Białymstoku; stały współpracownik Katedry Badań Filologicznych „Wschód – Zachód” na Uniwersytecie w Białymstoku.

**Sylwia Znamierowska** – mgr; pracowniczka Działu Gromadzenia Zbiorów Książnicy Podlaskiej im. Ł. Górnickiego w Białymstoku.

**Daniel Znamierowski** – mgr; kierownik Działu Promocji i Wydawnictw Książnicy Podlaskiej im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku.

■ KSIĄŻNICA ■  
PODLASKA ■

## SPIS ILUSTRACJI

Nazwa	Źródło	Strony
<i>Zygmunt Gloger (1845–1910)</i>	Zdjęcie pochodzi ze zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku	7
<i>Zygmunt Gloger, syn Jana i Michaliny z domu Woyno</i>	Zdjęcie pochodzi ze zbiorów prywatnych Liliany Gloger (Szczytno)	8
Józef Chełmoński, „W puszczy, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 12	www.academica.edu.pl	86
Rysunek z obrazu Franciszka Streitta, „Serenada, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 15	www.academica.edu.pl	108
<i>Mapa guberni Krolestwa Polskiego</i>	www.academica.edu.pl	110
<i>Mapa Krolestwa Polskiego w dawnych granicach z oznaczeniem podziału w roku 1830</i>	www.academica.edu.pl	111
<i>Mapa taktyczna Polski, okolice Tykocina</i>	www.academica.edu.pl	112
<i>Mapa taktyczna Polski, okolice Mężenina</i>	www.academica.edu.pl	113
<i>Mapa guberni mohylewskiej</i>	www.academica.edu.pl	114
<i>Mapa guberni witebskiej</i>	www.academica.edu.pl	115
<i>Mapa sześciu guberni Litwy i Białej Rusi</i>	www.academica.edu.pl	116
Stanisław Wolski, „Dworzec Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 16	www.academica.edu.pl	124
Odoczynek przed karczmą. Kopia obrazu Pocięchy, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1884, T. 3	www.academica.edu.pl	262
Stanisław Wolski, „Dworzec Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 16	www.academica.edu.pl	354
Alfred Kowalski, „Zaloty”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 17	www.academica.edu.pl	366
Franciszek Dionizy Lutosławski, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1892, nr 113	www.academica.edu.pl	430
Zbawiciel frasośliwy, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1898, nr 9	www.academica.edu.pl	441
Antoni Zagrzejewski (1820–1898), ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1899, nr 30	www.academica.edu.pl	443
Władysław Pobóg Górski (1822–1902), ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1902, nr 38	www.academica.edu.pl	445
Kajetan Węgierski (1756–1787), ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1902, nr 44	www.academica.edu.pl	447
Grób Łukasza Górnickiego, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1903, nr 48	www.academica.edu.pl	449
Józef Drège (1866–1908), ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1908, nr 4	www.academica.edu.pl	465

Spis ilustracji

Nazwa	Źródło	Strony
Rysunek górali pt. „Idziemy”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 19	www.academica.edu.pl	492
R. Okiński, „Siew”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 20, s. 313	www.academica.edu.pl	530
Rysunek z obrazu wystawionego w Salonie A. Krywalta, „Wędrowni muzykanci”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1	www.academica.edu.pl	536
Władysław Sandecki, „Zielone Świątki na Bielanach”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 1, nr 21	www.academica.edu.pl	546
Ilustracja z „Wisły. Miesięcznika Geograficzno-Etnograficzny” 1898, t. XII, z. 2	www.academica.edu.pl	584
Ilustracja z „Wisły. Miesięcznika Geograficzno-Etnograficznego”, 1900, t. XIV, z. 2	www.academica.edu.pl	586
Stanisław Wolski, „Ulica Królewska w Warszawie”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 2, nr 27	www.academica.edu.pl	588
Władysław Podkowiński, „Prządki”, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1890, T. 2, nr 27	www.academica.edu.pl	642
Posąg Światowida w Muzeum Akademii Umiejętności w Krakowie, ilustracja z <i>Wielka Encyklopedia Powszechna Ilustrowana</i> , 1891, t. III	www.academica.edu.pl	649
Rysunki na wkładce, ilustracja z <i>Wielkiej Encyklopedii Powszechnej Ilustrowanej</i> , 1891, t. III, pomiędzy	www.academica.edu.pl	651
Ilustracja z <i>Wielkiej Encyklopedii Powszechnej Ilustrowanej</i> 1905, t. XXXIX	www.academica.edu.pl	679
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1903, nr 7	www.academica.edu.pl	684
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1903, nr 7	www.academica.edu.pl	685
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1903, nr 8	www.academica.edu.pl	688
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1905, nr 42	www.academica.edu.pl	694
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1905, nr 42	www.academica.edu.pl	697
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1905, nr 42	www.academica.edu.pl	698
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1905, nr 42	www.academica.edu.pl	699
Ilustracja z „Wędrowca. Pisma Tygodniowego Ilustrowanego” 1905, nr 42	www.academica.edu.pl	700
Tragarze portowi, ilustracja z „Kłosa” 1890, Tom L	www.academica.edu.pl	708
„Tygodnik Ilustrowany” 1884, T. III	www.academica.edu.pl	712
Lisowczyki. Podług własnego obrazu rysował Władysław Szerner w Monachium, ilustracja z „Tygodnik Ilustrowany” 1884, Tom III	www.academica.edu.pl	792
Żubr, ilustracja z <i>Kalendarz myśliwski ilustrowany na r. 1895</i> , rocznik IV, Warszawa 1895	www.academica.edu.pl	800
Zarębski, „Gęsiarka” z salonu TZSP w Warszawie, ilustracja z „Kłosa” 1890, Tom L., nr 1301	www.academica.edu.pl	806
Świątynia zamkowa w Kodniu, ilustracja z „Tygodnik Polski” 1898, nr 1	www.academica.edu.pl	827
Brzegi Bugu w okolicy Brześcia, ilustracja z „Tygodnik Polski” 1898, nr 3	www.academica.edu.pl	828

Nazwa	Źródło	Strony
Była katedra w Janowie Siedleckim, ilustracja z „Tygodnik Polski” 1898, nr 6	www.academica.edu.pl	828
Chata we wsi Kuźawce, ilustracja „Tygodnik Polski” 1898, nr 4	www.academica.edu.pl	829
Góra zamkowa w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 12	www.academica.edu.pl	837
Stara figura św. Jana na pagórku pod miasteczkiem Sarnahami w okolicy nadbużnej, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 7	www.academica.edu.pl	829
Dwór w Klimczycach, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 8	www.academica.edu.pl	830
Spichrz w Klimczycach, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 8	www.academica.edu.pl	830
Ruiny kościoła po-Franciszkańskiego w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 9	www.academica.edu.pl	831
Wnętrze kościoła Renedyktynek w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 9	www.academica.edu.pl	832
Wnętrze ruin kościoła po-Franciszkańskiego w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 10	www.academica.edu.pl	833
Nawa boczna kościoła po-Franciszkańskiego w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 10	www.academica.edu.pl	834
Ks. Krzysztof Kluk, znakomity botanik polski z XVIII wieku, ilustracja „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 12	www.academica.edu.pl	835
Widok zewnętrzny kościoła PP. Benedyktynek w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 12	www.academica.edu.pl	836
Góra zamkowa w Drohiczynie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1898, nr 12	www.academica.edu.pl	837
Kościół farny i dom, gdzie zmarł Stefan Batory, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego” 1899, nr 9	www.academica.edu.pl	850
Wnętrze kościoła farnego w Grodnie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego” 1899, nr 9	www.academica.edu.pl	851
Most kolejowy, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego” 1899	www.academica.edu.pl	852
Stary zamek, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego” 1899	www.academica.edu.pl	852
Ogólny widok Grodna, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1899, nr 9	www.academica.edu.pl	853
Łyżki staropolskie, ilustracja z „Tygodnika Polskiego” 1899, nr 9	www.academica.edu.pl	855
Wigry, kościół i plebania, podług fotografii, zdjętej przed 25-u laty, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego”, nr 45-50, nr 52	www.academica.edu.pl	868
Żubr spiżowy przy wjeździe do zwierzyńca, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego”, nr 45-50, nr 52	www.academica.edu.pl	868
Założyciele „Kłosów“, ilustracja z „Tygodnika Polskiego. Pisma Społecznego, Literackiego, Ilustrowanego” 1899, nr 45–50, nr 52	www.academica.edu.pl	876



## Spis ilustracji

Nazwa	Źródło	Strony
J. Pankiewicz, „Przed kościołem”, ilustracja z „Kłosów” 1890, Tom L., nr 1299	www.academica.edu.pl	902
Ilustracja z <i>Księgi pamiątkowej na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798–1898)</i> , t. I, Warszawa 1898	www.academica.edu.pl	906
Adam Mickiewicz (1798–1855), ilustracja z <i>Księgi pamiątkowej na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798–1898)</i> , t. I, Warszawa 1898	www.academica.edu.pl	907
Ilustracja z <i>Księgi pamiątkowej na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798–1898)</i> , t. I, Warszawa 1898	www.academica.edu.pl	907
Ilustracja z <i>Księgi pamiątkowej na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798–1898)</i> , t. I, Warszawa 1898	www.academica.edu.pl	908
Pasek z tkaniny z nitki złotych, dochowany na czole czaszki, ilustracja z „Światowit. Rocznik poświęcony archeologii przeddziewiczej i badaniom kultury polskiej i słowiańskiej wydawany staraniem Erazma Majewskiego” 1899, t. I	www.academica.edu.pl	916
Desen paska tkaniny, znalezionej na czole, ilustracja z „Światowit. Rocznik poświęcony archeologii przeddziewiczej i badaniom kultury polskiej i słowiańskiej wydawany staraniem Erazma Majewskiego” 1899, t. I	www.academica.edu.pl	916
Torsada z piersi szkieletu, Ilustracja z „Światowit” 1899, t. I, s. 68	www.academica.edu.pl	917
Rys. 58, Rys. 59, ilustracja z „Światowit” 1901, t. III	www.academica.edu.pl	918
Leon Wyczółkowski, „Połów raków”, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1891, nr 102, ilustracja z „Światowit. Rocznik poświęcony archeologii przeddziewiczej i badaniom kultury polskiej...” 1901, t. III	www.academica.edu.pl	920
Generał Dezydery Chłapowski (1788–1879), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	929
Grzegorz Józef Chłopicki (1771–1854), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	936
Generał Józef Dwernicki (1778–1857), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	942
Antoni Edward Odyniec (1804–1885), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , 1901, t. 1	www.academica.edu.pl	949
Jan Czczot (1794–1847), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	957
Walenty Wańkowicz (1799–1842), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	961
Jan Nepomucen Kurowski (1783–1866), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	965
Aleksander hrabia Przewodziecki (1814–1871), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	971
Julian Bartoszewicz (1821–1870), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	978

Nazwa	Źródło	Strony
Wojciech Bogumił Jastrzębowski (1799–1882), <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	983
Łukasz Gołębiowski (1773–1849), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 1, 1901	www.academica.edu.pl	989
Kazimierz Władysław Wójcicki (1807–1879), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	995
Bolesław Podczaszyński, ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1000
Ignacy Łyskowski (1820–1886), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1004
Edmund Stawiski, ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1006
Kazimierz Stronczyński (1809–1896), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1009
Ambroży Grabowski (1782–1868), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1012
Edward Rastawiecki (1804–1874), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1016
Karol Brzostowski, ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> , t. 2, Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1021
Wincenty Korotyński (1831–1891), ilustracja z <i>Albumu biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX</i> wieku, t. 2 Warszawa 1901	www.academica.edu.pl	1025
Julian Fałat, „Krasawica”, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1894, nr 258	www.academica.edu.pl	1028
Podwojewodzy Piotr Dobrzyński w chwili zgonu, z miniatury ołówkowej Józefa Bechona, ilustracja z <i>Znad brzegów Narwi, jednodniówka na dochód Łomżyńskiego Towarzystwa Dobroczynności</i> , Warszawa 1902	www.academica.edu.pl	1041
Typy z okolic krakowskich, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> , t. II: <i>Królestwo Polskie</i> , Warszawa 1904	www.academica.edu.pl	1054
Typy z pow. Olkuskiego; Typy z okolic Miechowa, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1055
Typ z okolic Szkalmierza; Typ włościanina z okolic Sandomierza, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1056
Typ włościanina z okolic Biłgoraja (pow. Janowski); Typ z Wilanowa pod Warszawą, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1057
Typy lubelskie z okolic Goraja i Biłgoraja, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1058
Typy ludowe spod Ojcowa; Mazurka z pow. Nowo-Mińskiego, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkaných przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1060

Nazwa	Źródło	Strony
Kurp ze wsi Kadzidła w powiecie Ostrołęckim; Kurpie z pow. Ostrołęckiego, ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkałych przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1061
Dziewczęta z okolic Łowicza (wieś Sierzniki); Dziewczyna z Wilanowa pod Warszawą, ilustracja <i>Opisu ziem zamieszkałych przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1064
Panna młoda z okolic Łowicza (z Kompiny); Panna młoda z okolic Łowicza (z Małzyc), ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkałych przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1065
Chłopiec z okolic krakowskich; Włościanie z księstwa Łowieckiego (z Chruślina)	www.academica.edu.pl	1066
Orszak weselny spod Biłgoraja; ilustracja z <i>Opisu ziem zamieszkałych przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1067
Dzieci wiejskie spod Goraja w Lubelskiem; ilustracja <i>Opisu ziem zamieszkałych przez Polaków</i> 1904, t. II	www.academica.edu.pl	1068
Kazimierz Alchimowicz, „Najem robotnika”, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1893, nr 206	www.academica.edu.pl	1074
Pieśń „O królach polskich”, przepisana na nutację dzisiejszą przez p. Aleksandra Polińskiego, ze starożytnej tabulatury organowej, w jego zbiorach będącej, ilustracja z „Lutnisty” 1905, nr 6, nr 7–8, nr 9–10, nr 11–12, nr 13	www.academica.edu.pl	1082
Krajobraz wiejski według obrazu M. Pocięchy, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, T. III	www.academica.edu.pl	1092
Święcenie kołaczy na podolu galicyjskim, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, Tom III	www.academica.edu.pl	1108
Typy kobiet z okolic Budziszyna, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, T. 3	www.academica.edu.pl	1118
Procesja Bożego Ciała na prowincji, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, Tom III	www.academica.edu.pl	1122
Typy kobiet z okolic Budziszyna, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, T. III	www.academica.edu.pl	1130
Tadeusz Kościuszko (1746–1817), ilustracja z „Narodu. Dodatku Ilustrowanego” 1906, nr 6	www.academica.edu.pl	1132
Stary kościół w Chełmicy, Ilustracja z „Narodu. Dodatku Ilustrowanego” 1906, nr 28	www.academica.edu.pl	1138
Śpichlerz w Rogowie nad Wisłą, ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1158
Śpichlerz w Warszawie nad Wisłą, ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1158
Winda w śpichlerzu warszawskim, ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1159

## Spis ilustracji

Nazwa	Źródło	Strony
Śpichlerz z klasztoru zwierzynieckiego w Krakowie, ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1159
Śpichlerz z r. 1719 w Złotej (gub. kielecka), ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1160
Śpichlerz w Czeszewli na Litwie z r. 1747, ilustracja z Z. Gloger, <i>Budownictwo drzewne dawnej Polski</i> , Warszawa 1906	www.academica.edu.pl	1160
Targ na partykularzu. Rysunek i układ F. Sypoeniewskiego, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, Tom IV	www.academica.edu.pl	1162
Sobotka. Układ i rysunek Kędzierskiego, „Tygodnik Ilustrowany” 1884, Tom IV	www.academica.edu.pl	1168
Stożenie siana. Rysunek oryginalny A. Kędzierskiego, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, Tom IV	www.academica.edu.pl	1170
Żarna przedhistoryczne, ilustracja z „Rocznika Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego” 1908, r. 2	www.academica.edu.pl	1174
Fabryka majolik w Nieborowie, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884	www.academica.edu.pl	1178
Okazy majolik z fabryki w Nieborowie, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1884, Tom IV	www.academica.edu.pl	1194
Po zachodzie słońca. Rysunek Oryginalny A. Gierymskiego, ilustracja z „Tygodnika Ilustrowanego” 1886, Tom VII	www.academica.edu.pl	1224

■ KSIĄŻNICA ■  
PODLASKA ■

## INDEKS CZASOPISM

### A

- „Album biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX” – 306, **(925-1027)**,  
„Annales UMCS, Historia” – 364,  
„Ateneum Wileńskie: Czasopismo Naukowe Poświęcone Bada-  
niom Przeszłości Wielkiego X.  
Litewskiego” – 637,  
„Ateneum: pismo naukowe i literac-  
kie” – 143, 255, 326, 646, 653,  
785, 863, 874,  
„Atheneum. Pismo Poświęcone Hi-  
storii, Literaturze, Sztukom,  
Krytyce” – 969, 974,  
„Aušra” – 480-481,

### B

- „Białostockie Archiwum Językowe”  
– 778,  
„Biblioteczka Ludowa” – 26, 31-40,  
„Biblioteka Arcydział Literatury Pol-  
skiej i Obcej” – 207,  
„Biblioteka Kieszonkowa Klasyków  
Polskich” – 951,  
„Biblioteka Warszawska” – 14, 19,  
26, 32, 54-55, 72, 74, 76, 79,  
81, 87, 89, 92-93, 95, 143, 177,  
261, 268-270, 307, 324-326,  
334, 361, 423, 450-451, 463,  
478, 512, 517, 646, 653, 656,  
671-672, 675, 705, **(709-711)**,  
781, 870, 953, 969-971, 973-  
974, 977, 994, 1002, 1005,  
1010, 1014-1015, 1056, 1070,  
1078-1079,  
„Bibliotekarz Podlaski” – 19, 22, 29,  
39, 77,  
„Biesiada Literacka” – 13, 89, 91,  
95, 168, 514, 525, 527-533,  
529, 1111-1112, 1161,  
„Biesiada Polska” – 95,  
„Bluszcz” – 352, 360-361, 1188,

### C

- „Charitas, księga zbiorowa” – **(793-  
798)**,  
„Culture” – 351,  
„Czas” – 932, 939, 1013, 1072,  
1198,  
„Czas: dodatek miesięczny” – 136,  
580, 584, 873,  
„Czytelnia Dla Wszystkich” – 17,  
89, 92, 96, **(1109-1112)**,

### D

- „Die Zeit” – 251, 351,  
„Dobra Gospodyni” – 16, 96-97,  
„Dwutygodnik Naukowy Poświęco-  
ny Historii, Archeologii” – 647,  
656,  
„Dwutygodnik Naukowy” – 96,  
101, 654,  
„Dziennik Literacki” – 326, 654,  
„Dziennik Powszechny” – 1008,  
„Dziennik Poznański” – 143, 326,  
475,  
„Dziennik Prawny” – 994,  
„Dziennik Warszawski” – 645, 652,  
662, 664, 972, 977, 980, 993,  
1188,  
„Dziennik Wileński” – 17, 89, 92,  
96, 98, 306, 645, 651, 671,  
871, 954, 979, 1002, **(1123-  
1129)**,  
„Dziennik Wspólny” – 100,  
„Dzień Polski” – 89, 92, 96,  
„Dzwon Literacki” – 664,  
„Dzwon Polski” – 17, 516, **(1163-  
1164)**,

### E

- „Echa Jędrzejowskie” – 278,  
„Echa Płockie i Łomżyńskie” – 89,  
92, 96, **(913-914)**,  
„Echa Tykocińskie” – 300,  
„Echo” – 38, 60, 70, 96, 102, 512,  
899, 1030,  
„Echo Łomżyńskie” – 80, 97, 627,  
„Echo Muzyczne i Teatralne” – 641,  
1090, 1100, 1116,

### G

- „Gazeta Codzienna” – 18, 89, 92,  
97, 1070, 1072, **(1169)**,  
„Gazeta Handlowa” – 43-47, 49-52,  
56, 65, 70, 79, 87, 97, 195,  
373,  
„Gazeta Kaliska” – 305,  
„Gazeta Kielecka” – 25, 97, 662,  
1059, 1070, 1076,  
„Gazeta Korespondenta Warszaw-  
skiego i Zagranicznego” – 996,  
„Gazeta Lekarska: Pismo Tygodnio-  
we Poświęcone Wszystkim Ga-  
łęziom Umiejętności Lekarskiej”  
– 476,  
„Gazeta Ludowa” – 883, 889,  
„Gazeta Lwowska” – 11, 89, 91-92,  
97, 102, 281, 326, 384, 671,

- „Gazeta Polska” – 12-13, 58, 62,  
84, 87, 89-91, 97, 384, 467-  
494, 982, 1177,  
„Gazeta Poranna” – 967,  
„Gazeta Rolnicza” – 9, 24, 27, 63,  
70, 79, 83, 87, 89, 91, 97, 129-  
152, 154-155, 163, 199, 201,  
364, 373, 417, 474-475, 512,  
625, 678-679, 711, 923, 1177,  
„Gazeta Rolnicza, Przemysłowa  
i Handlowa” – 297, 475,  
„Gazeta Świąteczna” – 13, 42, 58-  
60, 89, 91, 98, 167-168, 174,  
537-548,  
„Gazeta Toruńska” – 1003,  
„Gazeta Warszawska” – 9-10, 28,  
33, 36, 38, 44-52, 54-58, 60-  
61, 64-68, 70, 79, 89-91, 96,  
98, 151-264, 326, 359, 362,  
368, 375, 627, 671, 824, 837,  
1011, 1025-1026, 1076, 1200,  
„Głos” – 173,  
„Głos Kobiety” – 529,  
„Goniec Mazowiecki” – 96,  
„Goniec Poranny” – 18, 96, 98,  
**(1222-1223)**,  
„Goniec Wieczorny” – 17, 85, 89-  
92, 96, 98, **(1103-1104)**,  
„Goniec Wileński. Polityczny, Spo-  
łeczny i Literacki” – 98,  
„Gospodarz Polski” – 98,  
„Gospodyni Miejska i Wiejska” – 98,  
„Gospodyni Wiejska” – 98,  
„Gryfita. Białostocki Magazyn Hi-  
storyczny” – 26, 353,

### J

- „Józefa Ungra Kalendarz Warszaw-  
ski Popularno-Naukowy na rok  
1869” – 1112,

### K

- „Kalendarz myśliwski ilustrowany  
na r. 1895, rocznik IV” – **(799-  
805)**, 869,  
„Kalendarz na rok 1906, wydany  
staraniem katolickiego towarzy-  
stwa dobroczynności przy ko-  
ściele św. Katarzyny w Peters-  
burgu” – **(1119-1121)**,  
„Kalendarz na rok 1906” – 17, 89,  
„Kalendarz na rok zwyczajny 1903”  
– 98,  
„Kaliszanin. Gazeta miasta Kalisza  
i jego okolic” – 302, 305, 421,

- „Kłosy” – 12, 26, 39, 53-56, 60-61, 63, 79, 84, 87, 89, 91, 98, 143, 195, 244, 261, 281, 297, 361, 411-418, 446, 488, 512, 555, 592, 632, 646, 653, 671, 677, 781, 804, 837, 853, 869, 871, 888, 899, 945, 951-953, 994, 997, 1025-1026, 1030, 1060, 1071-1072, 1076, 1079, 1187, 1200,
- „Korespondent Rolniczy Przemysłowy” – 98,
- „Korespondent” – 994,
- „Kółko Domowe” – 945,
- „Kraj” – 11, 56, 68, 89, 91, 99, 143, 307, 357-366, 538, 627, 1077,
- „Kronika Rodzinna” – 14, 24-25, 38, 43, 49-50, 53, 55, 61, 64, 71, 81, 87, 89, 91, 99, 134, 195, 334, 362, 405, 420, 426, 548, 606, 617-645, **(615-641)**, 662, 807, 837, 841-842, 945, 952, 1026, 1059, 1063, 1070, 1072, 1076, 1166, 1188, 1203-1204,
- „Kronika Wiadomości Krajowych i Zagranicznych” – 662,
- „Kronika” – 1015, 1057, 1188,
- „Książka. Miesięcznik Poświęcony Krytyce i Bibliografii Polskiej” – 17, 89, 92, 99, **(1165-1167)**,
- „Księga Świata” – 653,
- „Kurier Codzienny” – 11-12, 23, 28, 48, 57-61, 89-91, 99, 161-162, 325-326, 369-412, 1011, 1075, 1187,
- „Kurier Litewski” – 17, 89, 92, 99, 947, 953, **(1093-1102)**,
- „Kurier Narodowy” – 103, 952,
- „Kurier Niedzielný” – 15, 18, 89, 91-92, 100, **(877-901)**, **(1221)**,
- „Kurier Nowy” – 1051-1052,
- „Kurier Rolniczy” – 13, 89, 91, 100, 531-538, 678-679,
- „Kurier Świąteczny” – 100, 664,
- „Kurier Warszawski Dzieciom” – 100,
- „Kurier Warszawski” – 10-11, 58, 60, 65-67, 70, 79, 85, 89, 90-91, 100, 244, 253, 255, 258, 263, 265-361, 370, 428, 446, 470, 472, 481-482, 556, 641, 674, 789-791, 869, 899, 914, 945, 952, 1011, 1090, 1100, 1105, 1107, 1116, 1187-1188, 1200,
- „Kurier Wileński” – 99, 945, 1025, 1129,
- „Kwartalnik «Kłósów». Pismo Naukowe i Literackie pod kierunkiem redakcji «Kłósów»” – 334, 632, 871,
- „Kwartalnik Historyczny” – 75, 478,
- „Kwiaty” – 87, 100, **(1217-1221)**,
- L**
- „L’Astronomie” – 177,
- „Le Courrier Europeen” – 351,
- „Litteraria Copernicana” – 24,
- „Lumir” – 1187,
- „Lutnista” – 17, 89, 92, 100, **(1077-1091)**,
- Ł**
- „Łowiec” – 693,
- „Łuzica” – 361,
- M**
- „Magazyn Powszechny. Dziennik użytecznych wiadomości” – 807, 837,
- „Magazyn Warszawski” – 594,
- „Materiały” – 1077,
- „Miesięcznik Bibliograficzny” – 99,
- „Miesięcznik poświęcony krytyce i bibliografii polskiej” – 99,
- „Mody” – 96,
- „Monitor Warszawski” – 982,
- „Monitor” – 692,
- „Mój Kurierek: Pisemko dla Dzieci” – 100,
- „Mucha” – 100, 426, 428, 1220,
- N**
- „Nadwiślanin” – 1003,
- „Naród” – 17, 89, 92, 101, **(1131-1156)**,
- „Nasz Promień” – 99,
- „Nasze Kłosy” – 89, 92, 96, **(1029-1030)**,
- „Niepodległość” – 325,
- „Niezabudka” – 653, 979,
- „Niwa” – 14, 22-23, 28, 57, 70, 77-78, 89, 91, 143, 163, 180, 307, 426, 428, **(595-614)**,
- „Nowa Gazeta” – 97, 515, 517,
- „Nowa Książka” – 99,
- „Niwa Polska” – 101,
- „Nowa Pszczółka” – 103,
- „Noworocznik Wolnych Żartów” – 1182, 1189,
- „Nowy Wieniec Polski” – 103,
- O**
- „Odra” – 908,
- „Ognisko Domowe” – 87, 101, 512,
- „Ognisko Rodzinne” – 104,
- „Ogrodnik Polski” – 14, 89, 91, 101, 150, 263-264, 431, **(643-644)**, 914,
- „Ondyna Druskiennickich Źródeł” – 897, 900,
- „Opiekun Domowy” – 307, 426, 428,
- „Orędownik” – 962-963,
- P**
- „Pamiętnik Fizjograficzny” – 101, 384, 431, 474-475, 671, 673, 870-871, 1052, 1177,
- „Pamiętnik Historyczno-Polityczny” – 594,
- „Pamiętnik Literacki” – 75,
- „Pamiętnik Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza” – 307,
- „Pamiętnik Warszawski” – 299, 645, 652, 664, 939, 954, 972, 996,
- „Panorama Literatury Krajowej i Zagranicznej” – 973,
- „Piśmiennictwo Krajowe” – 84,
- „Płodowództwo” – 913,
- „Poradnik dla Dorosłych” – 307,
- „Poradnik Gospodarski dla Mniejszych Posiadaczy Rolnych” – 104,
- „Praca Polska” – 96,
- „Prace Filologiczne” – 14, 89, 92, 101, **(713-788)**,
- „Prasa Polska” – 90,
- „Prawda. Tygodnik Polityczny, Społeczny i Literacki” – 83, 274, 325,
- „Przegląd Archeologiczny Lwowski” – 647, 656,
- „Przegląd Bibliograficzno-Archeologiczny” – 101, 446, 463, 627, 656, 1010,
- „Przegląd Biblioteczny” – 255, 1166,
- „Przegląd Historyczny” – 327, 442, 512, 594,
- „Przegląd Polski” – 514-515,
- „Przegląd Krytyczny” – 101, 270,
- „Przegląd Narodowy” – 18, 89, 92, 101, **(1179-1190)**,
- „Przegląd Naukowy” – 361, 653, 967, 1107, 1188,
- „Przegląd Pedagogiczny” – 307,
- „Przegląd Polski” – 25, 87, 101, 662, 1076,
- „Przegląd Poznański” – 1166,
- „Przegląd Rolniczy” – 17, 89, 92, 102, **(1157-1161)**,
- „Przegląd Techniczny” – 174,
- „Przegląd Tygodniowy Życia Społecznego, Literatury i Sztuk Pięknych” – 31, 38, 87, 101-102, 307, 517,
- „Przegląd Warszawski” – 967,
- „Przegląd Wszechpolski” – 101,

„Przewodnik Bibliograficzny” – 99,  
 „Przewodnik Naukowy i Literacki”  
 – 97, 102, 307, 842,  
 „Przyjaciół Dzieci” – 514,  
 „Przyjaciół Ludu” – 646, 653, 945,  
 951, 1063, 1072, 1077,  
 „Przyjaciół Młodzieży” – 104,  
 „Pszczółka Ilustrowana” – 103-104,

## R

„Rocznik dla Archeologów, Numizmatyków i Bibliografów Polskich” – 446, 647, 655-656,  
 „Rocznik Gospodarstwa Krajowego”  
 – 136, 423, 431-432,  
 „Rocznik Polskiego Towarzystwa  
 Krajoznawczego” – 18, 89, 92,  
 102, (1171-1177),  
 „Rocznik Przemyski” – 297,  
 „Rocznik Towarzystwa Historyczno-  
 Literackiego w Paryżu. Rok  
 1867” – 938,  
 „Rocznik Towarzystwa Historyczno-  
 Literackiego w Paryżu. Rok  
 1872” – 798,  
 „Rocznik Towarzystwa Literackiego  
 im. Adama Mickiewicza” – 351,  
 „Rocznik Towarzystwa Naukowego  
 Krakowskiego z Uniwersytetem  
 Krakowskim Połączony” –  
 985,  
 „Rocznik Towarzystwa Naukowego”  
 – 652,  
 „Rocznik Towarzystwa Przyjaciół  
 Nauk Poznańskiego” – 657,  
 1176,  
 „Rocznik Warszawski” – 577, 998,  
 „Roczniki Gospodarstwa Krajowe-  
 go” – 1005, 1216,  
 „Rodzina i Szkoła” – 307,  
 „Rolnik i Hodowca: tygodnik prze-  
 mysłowo-rolniczy” – 474-475,  
 „Rota” – 953,  
 „Rozmaitości Naukowe” – 645,  
 652,  
 „Rozmaitości Warszawskie” – 361,  
 „Rozmaitości” – 97, 991,  
 „Rozrywki dla Dzieci i Młodzieży” –  
 104,  
 „Rozrywki dla Dzieci” – 1070,  
 „Ruch Literacki” – 178,  
 „Ruch Muzyczny” – 297,

## S

„Serbska Łuzica” – 361,  
 „Slovenski Sbornik” – 1187,  
 „Sławiańskie Obozrenje” – 360-  
 361,  
 „Słowiańska Korespondencja” – 99,  
 „Słowo” – 13, 24, 27, 43, 66-67,

89-91, 96, 102, 143, 242, 253,  
 258, 339, 360, 426, 493-522,  
 671,  
 „Słowo Polskie” – 89, 91-92, 97,  
 102, 345, 351,  
 „Studia Wschodniosłowiańskie” –  
 870,  
 „Szkółka” – 1003,  
 „Sztuka Edycji. Studia Tekstolo-  
 giczne i Edytorskie” – 1072,

## Ś

„Świat Kobiety” – 17, 89, 102, 482,  
 (1105-1107),  
 „Świat Słowiański” – 103,  
 „Świat” – 1188,  
 „Świąteczko, książka dla dzieci” –  
 125-132,  
 „Światowit” – 15, (915-919), 1177,

## T

„Taktyka i Strategia. Militaryny Ma-  
 gazyn Historyczny” – 45,  
 „Tygodnik Ilustrowany” – 12, 21-  
 22, 58, 70, 86-91, 103, 108,  
 124, 131, 195, 260-261, 270,  
 296-297, 313, 325-326, 345,  
 348, 361, 417-468, 478, 555,  
 641, 646, 653, 663, 671, 712,  
 784, 853, 899, 967, 977, 980,  
 994, 1001, 1008, 1011, 1020,  
 1030, 1056, 1063, 1070, 1072-  
 1073, 1090-1092, 1100, 1108,  
 1116, 1118, 1122, 1130, 1161-  
 1162, 1168, 1170, 1176, 1178,  
 1187-1188, 1194, 1199, 1224,  
 „Tygodnik Mód i Powieści” – 514,  
 1070,  
 „Tygodnik Petersburski” – 905,  
 952, 956,  
 „Tygodnik Polski. Pismo Społeczne,  
 Literackie, Artystyczne, Ilustro-  
 wane” – 15, 50, 89, 91-92, 103,  
 281, (807-875),  
 „Tygodnik Powszechny” – 325,  
 1025, 1091,  
 „Tygodnik Rolniczo-Technologicz-  
 ny” – 964, 967,  
 „Tygodnik Rolniczy” – 167-168,  
 „Tygodnik Romansów i Powieści” –  
 244,  
 „Tygodnik Wileński” – 947, 953-  
 954,

## U

„Ukrainische Rundschau” – 351,  
 „Ustawodawstwo i Samorząd” – 104,

## W

„Warszawska Gazeta Sądowa” – 258,

„Wędrowiec” – 14, 91, 103, 326,  
 446, 677, (681-707), 953, 997,  
 1026, 1187-1188,  
 „Wędrowki i Przygody” – 96,  
 „Wiadomości Archeologiczne” –  
 103, 431, 475, 653, 974, 1005,  
 1091, 1177,  
 „Wiadomości Bibliograficzne” –  
 514,  
 „Wiadomości Brukowe” – 947,  
 953-954,  
 „Wiadomości Matematyczne” – 306,  
 „Wiadomości Numizmatyczno-  
 Archeologiczne” – 647, 656,  
 „Wiadomości z nauk przyrodni-  
 czych” – 1176,  
 „Wiek ilustrowany polityczny, lite-  
 racki i społeczny” – 103, 952,  
 „Wiek” – 13, 89, 91, 103, 347,  
 521-527, 945, 952,  
 „Wielka Encyklopedia Powszechna  
 Ilustrowana” – 14, 37, 39, 91,  
 307, (645-680), 953, 997,  
 1026,  
 „Wieniec” – 87, 103-104, 270,  
 1091,  
 „Wisła. Miesięcznik Geograficzno-  
 Etnograficzny” – 13-14, 91,  
 547-549, 551, 553, 555, 557,  
 559, 561, 563-567, 569, 571,  
 573, 575, 577, 579-581, 583-  
 587, 810, 838, 1077, 1200-  
 1202,  
 „Wspólna Praca” – 91, 104,  
 „Wszeczeńświat” – 104, 384, 514,  
 656, 671, 673, 871, 1176,

## Z

„Zaranie” – 515,  
 „Zabawy obywatelskie” – 594,  
 „Zapiski Archeologiczne Poznań-  
 skie” – 647, 656,  
 „Zbiór Wiadomości do Antropolo-  
 gii Krajowej” – 104, 656, 1056,  
 1070,  
 „Zeszyty Prawnicze” – 305,  
 „Ziemia. Tygodnik Krajoznawczy  
 Ilustrowany” – 18, 22, 89, 92,  
 (1195-1216),  
 „Ziemiańin. Pismo Poświęcone Rol-  
 nictwu i Przemysłowi” – 474-  
 475,  
 „Znad brzegów Narwi, jednod-  
 niówka” – (1031-1050),  
 „Zorza” – 13, 514-515, 664, 1070,  
 (1191-1193),  
 „Zorza Wileńska” – 18, 90, 1169,  
 „Życie Gromadzkie” – 516-517,  
 „Życie Ilustrowane” – 99



■ KSIĄŻNICA ■  
PODLASKA ■

## INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH

### A

Abo – 121,  
 Abramowice – 315,  
 Adamy (albo Łany) – 728, 779,  
 Adrianopol (współcz. Edirne) – 704,  
 Adyga – 705, 938,  
 Afganistan – 779, 782,  
 Afryka – 28, 194, 220, 351, 376,  
     522, 585, 657, 683, 774, 776,  
     779-788, 838, 1139,  
 Afryka Południowa – 674,  
 Afryka Północna – 638, 776, 781-  
     783, 785, 788, 838,  
 Afryka Środkowa – 674, 782,  
 Afryka Zachodnia – 782,  
 Albania – 784,  
 Aleksandrów (albo Aleksandrów  
     Łódzki) – 430-431, 1071,  
 Alessandria – 938,  
 Alpy – 82, 119, 774, 782, 906, 938,  
 Alpy Dynarskie – 119,  
 Alpy Lepontyńskie – 905,  
 Alpy Wschodnie – 118-119,  
 Alzacja – 118, 346, 932,  
 Ałupka – 122,  
 Amazonka – 359, 841,  
 Ameryka – 11, 55, 138, 162, 195,  
     266, 271, 342, 348, 358, 376,  
     382, 390, 424, 554, 710-711,  
     776, 779-781, 783-784, 798,  
     841, 860, 871, 952, 958, 1139,  
     1172-1173, 1176,  
 Ameryka Łacińska – 359,  
 Ameryka Południowa – 36, 141,  
     176, 189, 220, 277, 283, 308,  
     359, 538, 673, 781, 783, 798,  
     841, 952, 958, 1172-1173,  
     1176,  
 Ameryka Północna – 308, 357, 378,  
     585, 673, 706, 711, 774, 776,  
     779-780, 783-784, 860, 871,  
     1139,  
 Ameryka Środkowa – 776,  
 Andrzejewo – 237,  
 Angara – 352,  
 Angeln – 521,  
 Anglia – 138, 259, 266, 339, 348,  
     352, 357, 379, 383, 592, 594,  
     597, 710, 754, 785, 838, 905,  
     923, 928, 931, 941, 954, 1213,  
 Antarktyda – 774, 786,  
 Antoniuk – 489-490,  
 Anusin – 214-215,  
 Apenin Etruski – 705,  
 Araba/Alva – 931,

Aragonia – 935, 938-939,  
 Ararat – 811,  
 Archangielsk – 122,  
 Argentyna – 28, 271, 273,  
 Arkona – 648, 658,  
 Arlanzón – 931,  
 Astrachań – 122,  
 Asturia – 938,  
 Ateny – 1132, 1134,  
 Auerstedt – 925, 930,  
 Augsburg – 118, 919,  
 Augustów – 240, 315, 323, 389-  
     390, 548, 673, 805, 841, 856,  
     870-871, 877, 883, 879, 883-  
     884, 889, 1063,  
 Australia – 559, 779-781, 786, 890,  
 Austria – 75, 107, 119, 135, 258,  
     305, 333, 347, 351, 486, 519,  
     606, 625-626, 653, 680, 705,  
     710, 804, 817, 872, 926-927,  
     931-933, 938, 941-945, 951,  
     1006, 1017, 1026, 1043, 1098-  
     1099, 1214,  
 Austro-Węgry – 9, 117-119, 121,  
     277, 710, 1006,  
 Avesnes – 285,  
 Azja – 122, 159, 194, 220, 250,  
     308, 331, 344, 403, 491, 523,  
     541, 559, 585, 630, 674, 706,  
     774-776, 778, 781-782, 803,  
     805, 871, 875, 959, 1098,  
     1119, 1135,  
 Azja Mniejsza – 638, 782, 1135,  
 Azja Północna – 673, 875,  
 Azja Środkowa – 638,  
 Azja Środkowa – 470,  
 Azja Wschodnia – 875,  
 Azja Zachodnia – 775, 781,  
 Azory – 159,

### B

Bachczysaraj – 122,  
 Baciki – 214-215,  
 Baciki – Bliższe 215,  
 Baciki Dalsze – 215,  
 Baciki Średnie – 215,  
 Bacz Mokre – 1035, 1045, 1049,  
 Bacz Suche – 1035, 1045, 1049,  
 Badenia – 118,  
 Badenia-Wirtembergia – 264, 460,  
     644, 914,  
 Bajerburg – 251-252,  
 Bajonna – 926, 931,  
 Bałkany – 786,  
 Bałtoszyski – 647, 656,

Bamberg – 460,  
 Bar – 545, 606, 1166-1167,  
 Baranowicze – 794, 798, 1112,  
 Baranowiec – 387-388,  
 Barbaryjski – 578,  
 Barcelona – 938,  
 Bardejów – 986, 991,  
 Bari – 347,  
 Bartnicka Buda – 671, 676,  
 Bartniki – 247, 1200,  
 Bartodzieje – 247,  
 Baszkiria – 959,  
 Batorowa Góra – 696, 704,  
 Bawaria – 204, 215, 606, 846, 856,  
     931, 943,  
 Bazylea – 261, 637,  
 Bądzyn – 246,  
 Bednary – 248,  
 Bejsce – 1215,  
 Belgia – 138, 140, 170, 358, 368,  
     460, 475, 613, 710, 837, 932,  
 Belgrad – 444, 1187,  
 Berdyczów – 606,  
 Berezyna – 877, 940, 943, 959,  
     962, 1097, 1101, 1115, 1117,  
 Berg – 931,  
 Berlin – 64, 117, 194, 309, 313,  
     372, 427-428, 527, 710, 845,  
     872, 904, 925, 932, 963, 968,  
     1017, 1100, 1111,  
 Berno – 119,  
 Berysław – 637,  
 Beyoğlu – 893,  
 Będzin – 381,  
 Biała – 423, 675, 888,  
 Biała Cerkiew – 601, 607,  
 Biała Góra – 564,  
 Biała Podlaska (Biała Radziwiłłow-  
     ska) – 87, 423, 659-660, 662,  
     664, 815, 840, 870, 973, 975,  
     979-980, 993, 996-997,  
 Biała Ruś – 109, 116,  
 Biała (rzeka) – 152, 158, 222, 235,  
     384, 422,  
 Białaczów – 841,  
 Białka (wieś) – 646, 654,  
 Białocerkiew – 601,  
 Białogard – 1208, 1213,  
 Białoleka – 298, 558,  
 Białoleka – 839,  
 Białoruś – 122, 174, 192, 196-197,  
     205, 207, 209-213, 217, 235,  
     237, 244, 268, 281, 298, 314,  
     333, 359, 387-388, 402-403,  
     485, 520, 523, 532, 542, 548,

- 559, 560, 579, 580, 584, 587,  
614, 625, 632, 655, 671-672,  
675, 692, 702, 705, 774, 776,  
781, 786, 788, 797-798, 804-  
805, 839-840, 853, 869-871,  
875, 888-889, 932-933, 943,  
951, 958-959, 962-963, 972,  
990-991, 997, 1011, 1022,  
1026, 1030, 1047-1048, 1052,  
1073, 1094, 1101, 1112, 1117,  
1120, 1128-1129, 1151, 1153,  
1188, 1202, 1212-1213, 1215-  
1216,  
Białosuknie – 882, 889,  
Białowieża – 19, 74, 81, 88, 210-  
211, 280-281, 671-672, 674-  
675, 695, 701, 799, 804, 857,  
859, 861, 863-864, 869-872,  
Białystok – 1, 3, 7, 19, 25, 31-32,  
43, 46, 51-52, 57, 65, 71, 77,  
79-80, 84, 90, 95, 134, 159,  
164-165, 168, 171-172, 177,  
186, 198, 204, 207-209, 210-  
211, 214, 221-222, 245, 263-  
264, 281, 297, 319, 322, 341,  
359, 362, 376-377, 385, 405-  
406, 447-450, 489, 490, 496,  
498, 512, 514, 523, 527, 532,  
548, 599, 613-614, 625, 632,  
662, 670-675, 701, 716-717,  
759, 762, 773, 780, 786-787,  
797, 837, 841-842, 856, 871,  
899, 901, 923, 980, 997, 1030,  
1032, 1044, 1150-1151, 1198-  
1200, 1202, 1212,  
Biarmia – 122,  
Biebrza – 13, 15, 26, 48-49, 80-81,  
87, 89, 159, 165, 176-177,  
196-197, 216, 250, 359, 393,  
407, 447, 454, 456, 459, 531-  
532, 548-549, 557-558, 560,  
647, 656, 675, 714, 774, 811,  
837, 839, 842, 856, 869-870,  
(877-890), 897, 901, 1019,  
1022, 1033, 1044-1045, 1052,  
1198, 1202, 1206, 1212,  
Bielany – 196-197, 291, 551, 557,  
679, 843,  
Bielsk Podlaski – 135, 152, 183-  
184, 189, 226, 235, 341, 383-  
384, 577, 626, 668, 675, 701,  
788, 858, 871, 879, 888, 929,  
932,  
Bielsko-Biała – 104, 119,  
Bieszczady Zachodnie – 165,  
Bieżunia – 383,  
Bigusze – 248,  
Bilcza – 1059, 1070,  
Biłgoraj – 1058, 1062, 1066, 1073,  
Biłuba – 400, 403,  
Biskowice – 693,  
Biskupice – 247, 422-423,  
Bitkiewicze – 397, 403,  
Bizancjum – 1128,  
Bliski Wschód – 194, 683, 781,  
Blizne – 337,  
Boberka – 877,  
Bobrowa – 877,  
Bobrowa – 877,  
Bobrowniki – 248,  
Bobrunga – 877,  
Bobryk – 877,  
Bochnia – 609, 613, 1206, 1212,  
Bochotniczanka – 312,  
Boćki – 174, 350  
Bodzanów – 777,  
Bodzechów – 980,  
Bogota – 143,  
Bograny – 81,  
Bogumina – 703,  
Bogusze – 889,  
Boguszówka – 314,  
Boguszyce – 158,  
Boguszyce Stare – 157-158,  
Boh – 134, 192, 811, 839, 877,  
937, 942, 951, 1100,  
Bohukały – 839-840, 843,  
Bojanów – 872,  
Bojenka – 174, 467-468  
Bojenki – 1035, 1048,  
Bolesławiec (Bolesławiec Leśny) –  
1209, 1215,  
Bolesty – 248,  
Bombaj – 324,  
Boratyniec Ruski – 821, 843,  
Bordze – 840,  
Borejkowszczyzna – 1023, 1026,  
Boremel – 941, 943,  
Boruny – 944, 951,  
Bory Łochowskie – 838,  
Borysław – 119,  
Borzeczów – 315,  
Borzuchy – 384,  
Borzysko – 209,  
Bośnia i Hercegowina – 120, 784,  
Bożejewo (Stare Bożejewo) – 442,  
444,  
Bożyny – 248,  
Brabancja – 138,  
Brabancja Flamandzka – 140,  
Brabancja Walońska – 140,  
Brama Dunajska – 122,  
Brama Morawska – 119,  
Brandenburgia – 117, 194, 351  
Brandenburgia – 837, 863, 874,  
Branderburgia-Prusy – 874,  
Branica – 364,  
Branice – 625,  
Brańsk – 225, 227, 243, 235-236,  
485, 622-623, 626, 701, 775,  
1039, 1046, 1050, 1196, 1198,  
Brazylia – 13, 28, 70, 139, 141-143,  
172, 175, 181-182, 184, 198-  
199, 283, 359, 376, 386, 422,  
424-425, 427, 497, 537, 538,  
616, 673,  
Brema – 118, 142-143, 183-184,  
Brodnica – 657, 966, 1003-1005,  
Brody – 603, 608, 637,  
Brok – 174, 203, 207, 209, 185,  
187, 240, 272, 359, 406, 428,  
538, 845, 983, 985,  
Brok Mały – 1046,  
Broniszewo – 183-184, 188,  
Bronka – 788,  
Bródno – 679,  
Bruksela – 140, 558,  
Brulino – 207,  
Brulino-Koski – 207,  
Brulino-Piwki – 207,  
Brunszwik – 118,  
Brunszwik-Wolfenbüttel – 609,  
Bryki – 1034, 1046,  
Brynica – 1215,  
Brytania – 250,  
Brzeg – 1214,  
Brześcianka – 772, 788,  
Brześć (Brześć Litewski) – 51, 122,  
159, 197, 287, 403, 479, 701,  
772, 788, 798, 809, 810-811,  
814-815, 817, 819-820, 825,  
828, 838-841, 990, 1112, 1166,  
Brzeziny – 393, 1072,  
Brzeźnica – 278,  
Brzoski Brzezińskie – 482,  
Brzostowo (Brzostowo-Nadbory) –  
878, 885, 888, 890,  
Brzozowa – 678, 680,  
Buczacz – 606,  
Buczycze – 817, 841,  
Buczynka – 838,  
Buczynka – 197,  
Buda – 119, 1001,  
Budapeszt – 119, 1001,  
Budy – 668, 674, 704,  
Budziszyn – 927, 932, 1130,  
Buenos Aires – 283,  
Bug – 10, 15, 48-50, 62, 81, 87-89,  
91, 133-135, 148, 157, 159,  
165, 173-174, 186, 192, 196-  
197, 204-205, 207, 211-212,  
215, 217, 233, 235, 238, 248,  
268, 281, 293-294, 298, 310,  
314, 325, 334, 383-384, 391,  
406-407, 431, 456, 459, 463,  
531-532, 554, 557-560, 577,  
584-587, 604-605, 608, 622-  
626, 653, 656, 665, 672, 690,  
692, 719, 776, 779, 788, (807-  
845), 856, 858, 870, 883, 888,  
897-898, 939, 941, 951, 979,  
992, 997, 1042, 1035, 1047-

- 1048, 1051-1052, 1062-1063,  
1072, 1079, 1107, 1153, 1163,  
1198, 1206, 1212-1213, 1215-  
1216,  
Bukaczowce – 604, 608,  
Bukowina – 119, 224,  
Bułgaria – 347, 733,  
Burakowo – 292,  
Buraków-Wrzosów – 552, 558,  
Buraków – 298,  
Burgas – 347,  
Burgos – 926, 931,  
Bursztyn – 604, 608,  
Burzyn – 878, 887-888, 890,  
Busano – 934,  
Butler – 403,  
Bychawa – 1215,  
Bydgoszcz – 117, 248-249, 1129,  
1176, 1213, 1215-1216,  
Byków – 363,  
Bystra (rzeka) – 312,  
Bystrzyca – 311, 364,  
Bytom – 246-247, 703, 1171,  
1175, 1195, 1198,  
Bytomsko – 246,  
Bzura – 598, 1043, 1209, 1214,  
Bzury – 1034, 1046,
- C**  
Cannaregio – 153,  
Cape Town – 351,  
Carycyn (Wołgograd) – 122,  
Casablanca – 934, 938,  
Castello – 153,  
Cattaro – 120,  
Celowiec (niem. Klagenfurt) – 119,  
Ceroty – 393,  
Cesarstwo Francuskie – 253, 333,  
346, 1047,  
Cesarstwo Niemieckie (zob. także:  
Królestwo Prus, Prusy, Niemcy)  
– 9, 28, 58, 75, 117, 128, 143,  
162, 184, 194, 200, 251, 259,  
264, 266, 299, 331, 333, 339,  
345, 348, 352, 377, 415, 427-  
428, 459-460, 488, 499, 519,  
522, 540, 544, 597, 598, 608,  
622, 644-645, 651, 656, 658,  
672, 679, 700, 702, 710-711,  
747, 781, 784, 788, 792, 798,  
809, 838, 841, 846, 863, 870-  
874, 898, 900, 905, 912-914,  
925-931, 943-944, 954, 962-  
966, 984, 992, 1004, 1013-  
1014, 1017-1018, 1045, 1077-  
1078, 1091, 1098, 1100, 1142,  
1150, 1157, 1160, 1172, 1179,  
1187, 1196, 1198,  
Cetynia – 658, 1211,  
Cetynia (rzeka) – 207,  
Chaławy – 964, 966,  
Charków – 122, 446,  
Charsznice – 638,  
Chełm – 557, 1078, 1207, 1213,  
Chełmica – 1138,  
Chełmno – 297, 557, 564, 1003,  
1208, 1214,  
Chełmszczyzna – 1078,  
Chemnitz – 118,  
Chersoń – 606,  
Chęciny – 1057,  
Chile – 140, 403, 798,  
Chiny – 140, 403, 779,  
Chirchik – 470,  
Chlebanówka – 941,  
Chlebotki – 897,  
Chlebowicze – 476,  
Chłaniów – 364,  
Chmielnik – 1057,  
Chobotki – 135, 624, 626,  
Chocim – 638,  
Chodecz – 1066, 1073,  
Chodel – 314,  
Chojany – 158,  
Chojnice – 603, 607, 614,  
Chojnowo – 1033, 1045,  
Chorażyce – 247,  
Choroszcz – 419, 484, 407, 420,  
587, 599, 625, 644, 689, 692,  
718, 720, 722, 741, 776, 787,  
844, 913-914,  
Choroszczanka (rzeka) – 172, 210,  
222, 407, 420, 692, 776,  
Chorowice – 247, 1171, 1175,  
1195, 1197,  
Chorwacja (Kroacja) – 120, 614,  
784, 994, 997, 994, 1198,  
1215,  
Chorzenice – 422-423,  
Chościsk – 549, 564,  
Chrobacja (Biała Chorwacja) –  
1195, 1198,  
Cibory – 248,  
Ciechanowice – 9, 133-134, 172-  
174, 206-207, 209, 216, 233,  
238, 243, 268, 273, 421, 423,  
467-468, 579, 604-605, 608,  
622-623, 625, 826-827, 845,  
879, 883, 888-889, 1045, 1035,  
1048, 1063, 1072,  
Ciechanowskie – 382,  
Ciechanów – 10, 174, 217, 453-  
456, 637, 779,  
Ciechocinek – 174, 297, 557, 559,  
Ciesanka – 671, 676,  
Cieszyn – 104, 119, 249, 528,  
Cieśnina Canale Grande – 153,  
Cieśnina Gibraltarska – 803,  
Cisa – 119,  
Cisówka – 671, 676,  
Croce – 934, 938,  
Cwietny Bulwar – 556,  
Cybulin – 721, 777,  
Czacz – 1015, 1017, 1209, 1215,  
Czaple – 1015, 1017, 1102, 1121,  
Czarna – 991,  
Czarna Hańcza – 390, 856, 869,  
883,  
Czarna Nida – 877,  
Czarna Przemsa – 381-382, 1175,  
Czarna Struga – 196-197,  
Czarna Wieś – 165, 587,  
Czarnelica – 915-917,  
Czarnków – 1208, 1213,  
Czarnogóra – 784,  
Czarnolas – 82, 775, 747, 784, 893,  
900, 924, 953, 1029-1030,  
1100, 1116, 1126, 1189, 1198,  
Czarnostowo – 157,  
Czarnostów – 158, 334,  
Czartajewo – 215-216,  
Czatyń-Dah – 961,  
Cząstków – 295, 298-299, 1215,  
Cząstków Polski – 552, 553, 555,  
559,  
Czechy – 119, 248, 250, 299, 316,  
462, 609, 612, 614, 658, 662,  
664, 700, 706, 781-782, 848,  
897, 901, 944, 951, 994, 1013,  
1077, 1079, 1152-1153, 1179-  
1180, 1187, 1197, 1202, 1211,  
1215,  
Czeremcha – 174, 1050,  
Czeremosz – 900, 917,  
Czerkiesk – 872,  
Czerniowce – 119,  
Czersk – 563,  
Czerwińsk – 453,  
Czerwińsk (nad Wisłą) – 460,  
Czerwony Bór – 197, 207, 210,  
983, 985,  
Czeszewła – 1157, 1161,  
Czeszewo – 646, 654,  
Częstochowa – 12, 121, 249, 282-  
283, 288, 297, 382, 529, 568,  
578,  
Czortowiec – 915-917,  
Czosnów – 559,  
Czułów – 247, 1171, 1175, 1195,  
1197,  
Czysta (Końska Woda) – 663, 980,  
Czyste – 983, 985,  
Czyże – 1050,  
Czyżewicze – 840,  
Czyżewo (Czyżew) – 52, 173, 206,  
240, 378, 406, 427-428, 430-  
431, 471, 826, 845,  
Czyżewo Ruś – 207,
- Ć**  
Ćmielów – 386,  
Ćwirki – 669, 675, 857, 871,

D

Dalecha – 247,  
 Dalechowice – 247,  
 Daleszyce – 1070,  
 Dalmacja – 120,  
 Danga – 933,  
 Dania – 521, 522, 523, 606 658,  
 664, 675, 710, 752, 779, 785-  
 786, 1016, 1100, 1116, 1200,  
 Darewie – 387-388,  
 Darmstadt – 118,  
 Daroca – 935, 938,  
 Dąb – 249,  
 Dąbek – 249,  
 Dąbia – 249,  
 Dąbki – 640, 1077,  
 Dąbrowa – 237, 249,  
 Dąbrowa Białostocka – 786,  
 Dąbrowica – 986, 990,  
 Dąbrówka – 249, 1039, 1050,  
 Dąbrówka Kościelna – 471,  
 Derła – 677,  
 Desna – 943,  
 Dębe – 196-197, 249,  
 Dęblin – 482, 532, 870,  
 Dębowo – 249,  
 Dęby – 249,  
 Długa – 839,  
 Długa (rzeka) – 197,  
 Długoleka – 879, 888,  
 Długosiodło – 454, 928, 932,  
 Dmochy Glinki – 174, 845,  
 Dniepr – 119, 122, 134, 192, 238,  
 358-359, 478, 560, 637, 656,  
 672, 690, 779, 811, 838-839,  
 858, 877, 939, 943, 956, 959,  
 1051-1052, 1100-1101, 1117,  
 1120, 1127-1128,  
 Dniestr – 119, 134, 192, 654, 656,  
 677, 691, 702, 811, 839, 877,  
 900, 915-917, 937, 942, 951,  
 956, 991, 1051-1052, 1100,  
 1213,  
 Dobiszewko – 647, 657, 1171,  
 1176,  
 Dobki – 157-158, 470,  
 Dobrochy – 242-243, 467-468,  
 734, 780, 1035, 1048, 1107,  
 Dobromil – 643-644,  
 Dobryczyce – 326, 648, 657,  
 Dobrzelin – 515,  
 Dobrzyniewo (Dobrzyniewo Duże)  
 – 222, 485, 489, 733, 780,  
 Dojlidy – 341,  
 Dolany – 248,  
 Dolina Białobrzaska – 1071,  
 Dolina Dolnego Bugu – 838,  
 Dolina Dolnego Sanu – 1002,  
 Dolina Mnikowska – 646-647, 654,  
 656,  
 Dolina Nadnarwiańska – 760, 787,

Dolina Prądnika – 1213,  
 Dolina Strażyńska – 1187,  
 Dolina Węgierska – 119,  
 Dolna Austria – 944,  
 Dolna Bawaria – 252,  
 Dolna Saksonia – 250,  
 Dolny Śląsk – 1187, 1214,  
 Domanowo – 225,  
 Domanówka (rzeka) – 235,  
 Don – 348,  
 Dorogówka – 798,  
 Dorohusk – 822, 843, 1213,  
 Dorpat (Tartu) – 1198,  
 Dorsoduro – 153,  
 Douhle – 671, 676,  
 Drdzeń (Drezdenko) – 1207, 1213,  
 Drezno – 118, 323, 347, 522, 664,  
 863, 874, 926, 931, 945, 948,  
 954, 962-963, 1017, 1019,  
 1110,  
 Drogoszewo – 246,  
 Drogusza – 246,  
 Drogwino – 247  
 Drohiczyn – 133, 234, 244, 318,  
 362, 559, 563, 579, 604, 608,  
 622, 658, 693, 774, 819, 822-  
 824, 831-837, 841-842, 844,  
 879, 888, 1045-1047, 1049,  
 1072, 1151, 1153, 1163-1164,  
 1189, 1211-1212,  
 Drohobycz – 119,  
 Drohowyż – 258,  
 Drozdowo – 380-381, 430-431,  
 1039, 1050,  
 Druskienniki – 24, 122, 195, 656,  
 900, 956-959, 1073,  
 Drwęca – 919, 1004,  
 Drzewce – 843,  
 Drzewiczka – 663, 980, 1071,  
 Dubiny – 678, 680,  
 Dubissa – 861, 873,  
 Dublany – 387, 710-711,  
 Dubno – 238, 691, 779,  
 Dudzicze – 87,  
 Dunaj – 118-119, 126, 250, 277,  
 759, 847, 874, 931, 997, 1001,  
 Dynasy – 550, 556,  
 Dyneburg – 122,  
 Dywilno – 315,  
 Działdówka – 216-217, 382,  
 Dziekanowice – 247,  
 Dziekanów – 299, 989, 992,  
 Dziekanów Polski – 555, 561,  
 Dzierzba – 158, 1048,  
 Dzięciołów – 821, 843,  
 Dziaków – 646, 655,  
 Dżisna – 696, 704,  
 Dźwina – 122, 478, 704, 811, 839,  
 848-849, 883, 905, 952, 956,  
 959, 1128,  
 Dźwińsk – 122,

E

Ebro – 935, 939,  
 Eckmühl – 926, 931,  
 Edynburg – 928, 932,  
 Egipt – 538, 651, 752, 774, 967,  
 1131,  
 Ekatyburg – 122,  
 Elba – 293, 932,  
 Elbląg – 601, 604, 623, 625, 657,  
 Elźbietów – 206-207,  
 Ełk (Lyck) – 5, 51, 77, 91, 177,  
 856, 870, 883, 889, 1034,  
 1034, 1047,  
 Ełk (rzeka) – 870, 1047,  
 Erfurt – 926, 931,  
 Essa – 959,  
 Essen – 118,  
 Eufrat – 774,  
 Eurazja – 159, 194, 220, 558, 559,  
 585, 674, 774-788, 1139,  
 Europa – 55, 63, 85, 94, 117, 120,  
 122, 128, 140, 151, 159, 162,  
 177, 192, 194-195, 199, 202,  
 207, 210, 213, 251, 257, 263-  
 264, 276, 281, 283-284, 286,  
 299, 304, 308, 317, 323, 325,  
 339, 343, 348, 358-359, 362,  
 365, 389, 393, 403, 424, 428,  
 453, 463, 478, 484, 486, 491,  
 523, 537, 541, 545, 555, 559,  
 560, 563, 564, 565, 577, 585,  
 610, 612-613, 656, 673-674,  
 679-680, 702, 706, 710-711,  
 774-777, 779-788, 805, 809,  
 818, 838-839, 841, 846, 848,  
 856, 859-860, 863, 871, 875,  
 878, 884, 918, 924, 938, 959,  
 970, 979, 984, 992, 997-998,  
 1000, 1005, 1010, 1012, 1015,  
 1026, 1049, 1052, 1098, 1100,  
 1103, 1111, 1119, 1125, 1129,  
 1139, 1150, 1157, 1160, 1171-  
 1173, 1177, 1187, 1198,  
 Europa Południowa – 673, 706,  
 Europa Południowo-Wschodnia –  
 630, 1125,  
 Europa Północna – 706, 875,  
 Europa Środkowa – 673, 680, 706,  
 774, 781, 787-788, 875, 992,  
 1100, 1139, 1157, 1160, 1198,  
 Europa Wschodnia – 680, 706,  
 774, 924, 1100, 1125,  
 Europa Zachodnia – 658, 674, 777,  
 781, 787, 809, 841, 1150,  
 Eylau – 934, 938,  
 Épila – 934, 938,  
 F  
 Falenty – 1043,  
 Feliksowo – 983, 985,  
 Ferrara – 637,

- Filadelfia – 431,  
 Filipów – 705,  
 Finlandia – 121, 196, 488, 710-711, 837, 931, 943,  
 Fionia – 521, 523,  
 Firliej – 422, 423,  
 Flamandia – 705,  
 Flandria – 837,  
 Florencja – 347, 637, 703, 904,  
 Fontainebleau – 926, 931,  
 Francja – 118, 135, 138, 162, 185, 245, 254, 258-259, 264-266, 285, 296, 299, 329, 339, 346, 348, 352, 357-358, 379, 415, 428, 448, 521, 523, 544, 559, 597, 600, 603, 604, 606, 626, 637, 661, 675-676, 691, 710, 774, 784, 804, 873, 875, 888, 925-926, 931-934, 938-943, 947, 951-952, 967, 973, 980, 999, 1010, 1013, 1022, 1032, 1047-1049, 1091, 1100, 1126, 1135, 1187,  
 Frankfurt nad Menem – 118, 1003-1004,  
 Freiburg – 118,  
 Friedrichsburg – 862, 874,  
 Fryba – 1214,  
 Fryburg – 1003,  
 Frydland – 934, 938,
- G**
- Gacki – 248,  
 Gać – 574, 579,  
 Galicja – 19, 75, 102, 107, 119, 142, 150, 187, 214, 251, 276, 358, 384, 463, 487, 538, 545, 584, 653-655, 703, 763, 837, 884, 896-897, 900, 917, 941, 943, 972, 982, 985, 997, 994, 1011, 1015, 1079, 1098-1099, 1122, 1189, 1212-1213,  
 Galicja Wschodnia – 119, 917, 985, 1189,  
 Galicja Zachodnia – 119,  
 Galilea – 693,  
 Gallia Narbonensis – 579,  
 Gastein – 119,  
 Gawarzec – 249,  
 Gąsawa – 247, 250, 1052, 1171, 1176, 1195, 1198,  
 Gdańsk – 30, 117, 132, 134-135, 196, 233, 293, 347, 427, 444, 460, 486, 557, 559, 601-608, 622-626, 637, 657, 666, 703, 738, 761, 775, 818, 884, 924-925, 953, 1017, 1045, 1134, 1214,  
 Gdynia – 105,  
 Gembloux – 474-475,  
 Genewa – 276, 904, 1126,  
 Getynga – 117, 677, 679,  
 Gibraltar – 799, 803, 861,  
 Giedlarowa – 246,  
 Giedrojcie – 401,  
 Giejstuny – 944, 947, 951,  
 Gierałty Nowe – 1035, 1048,  
 Gierałty Stare – 1035, 1048,  
 Gierwaty Stare – 981, 984,  
 Gierwaty Szeligi – 981, 984,  
 Gierwaty Śledzie – 981, 984,  
 Gilga – 333, 560, 1120,  
 Glinki – 1033, 1046,  
 Glinnik – 135, 224, 235, 623, 626,  
 Głęboki Kąt – 671, 676,  
 Głogowa – 1208, 1214,  
 Głogów – 1214,  
 Głubczyce – 782,  
 Głusk – 315,  
 Głuszcz (rzeka) – 315,  
 Gniewkowo – 488,  
 Gniezno – 117, 485, 487-489, 564, 614, 653, 700, 848, 925, 970, 974, 977, 997, 1045, 1081, 1101, 1121, 1150, 1176, 1190, 1195, 1198, 1213-1214,  
 Gnilec – 805, 871,  
 Gnojno – 817, 841,  
 Godlewo – 1034, 1046,  
 Gołędzinów – 290, 297  
 Gołąbki – 336-337,  
 Gołębie – 986, 990,  
 Gołędzinów – 550,  
 Gołub-Dobrzyń – 1210, 1215-1216,  
 Gołymin-Osrodek – 158,  
 Goniądz – 52, 65, 159, 407, 877, 879, 881-883, 888-889, 1045,  
 Goraj – 1058, 1062, 1071,  
 Goryzja – 119,  
 Gosie Duże – 1048,  
 Gostkowo – 157-158,  
 Gostynin – 1214,  
 Gotanowo – 364,  
 Goworowo – 158,  
 Görlitz – 927, 932,  
 Görz – 119,  
 Góra – 188,  
 Góra Kalwaria – 941, 943,  
 Góra Zamkowa – 695, 701,  
 Górna Austria – 941, 944,  
 Górna Koryska – 938,  
 Górny Palatynat – 931,  
 Górny Śląsk – 186, 1187, 1198,  
 Górskie Ponikły Stok – 749, 784,  
 Góry Betyckie – 938,  
 Góry de Nassau – 296,  
 Góry Środkowo-Niemieckie – 117,  
 Góry Świętokrzyskie – 12, 282, 386, 673, 871, 991,  
 Góry Taurydzkie – 122,  
 Góry Uralskie – 122,  
 Grabie – 1034, 1046,  
 Grabowiec – 671, 676,  
 Grabowo – 176-177, 1212,  
 Grajewo – 158, 176-177, 217, 378, 880, 888-889, 1046,  
 Granne – 608, 827, 845,  
 Graz – 119, 656,  
 Gräwenitz – 398,  
 Grecja – 37, 539, 798, 841, 871-872, 905, 924, 937,  
 Grehden – 863, 874,  
 Grenne – 608,  
 Grębków – 177,  
 Grochów – 197, 601, 602,  
 Grodek (Grodek Nadbużański) – 989, 992,  
 Grodna – 1209, 1215,  
 Grodnia – 1209, 1215,  
 Grodno – 15, 49, 91, 122, 212, 319, 333, 476, 574, 579, 632, 675, 701, 804, 819, (849-853), 871, 875, 877, 889, 897, 900, 932, 943, 951, 959, 1073, 1126, 1209, 1215-1216,  
 Grodowice – 1209, 1215,  
 Grody Czerwieńskie – 890,  
 Grodzany – 1209, 1215,  
 Grodzień – 1209, 1215,  
 Grodziec – 1209, 1215,  
 Grodziec – 217, 1209, 1215,  
 Grodzieczyna – 1209, 1215,  
 Grodzisk – 207, 476, 845,  
 Grodzisk Mazowiecki – 1071,  
 Grodziska – 206,  
 Grodzisko – 207,  
 Grodzkie – 897, 1206, 1209, 1212, 1216,  
 Grodź – 1209, 1215,  
 Gronostaje-Puszcza – 574, 579, 1035, 1049,  
 Große Röder – 874,  
 Großenhain – 863, 874,  
 Gródek – 174, 604, 608, 672, 826, 826, 845, 871, 943, 1209, 1216,  
 Grójec – 563,  
 Grudzień – 1215,  
 Grudziądz – 991,  
 Grunwald – 299, 313, 611, 613, 640, 659, 663, 701, 980,  
 Gruszka Zaporska – 364,  
 Gruszów – 247, 1171, 1175, 1195, 1198,  
 Gruzja – 422, 872,  
 Grzbiet Łysogórski – 120,  
 Grzbiet Północno-Rosyjski – 121,  
 Grzegorzew – 1215,  
 Grzęda Sokalska – 1216,  
 Guadalawiar – 935, 939,  
 Gubernia augustowska – 134, 152, 157, 174, 188, 203, 210, 215-

- 218, 243, 322, 341, 377, 384,  
393, 402-403, 420, 423, 531-  
532, 547, 549, 577, 579, 586,  
587, 779, 1048, 1050,  
Gubernia chełmska – 1213,  
Gubernia grodzieńska – 93-94, 196,  
203, 210-211, 216, 218, 532,  
587, 619, 625-626, 644, 672,  
674-675, 692, 701-702, 704-  
705, 776, 786-788, 798, 804,  
838, 840-843, 845, 870-871,  
888-889, 914, 932, 943, 990,  
997, 1045, 1047-1048, 1050,  
1076, 1117, 1164, 1198,  
Gubernia kaliska – 120, 261, 423,  
598, 1043,  
Gubernia kielecka – 120, 186, 256,  
278, 302, 433, 544, 613, 692,  
974, 1069-1070, 1157, 1161,  
1214,  
Gubernia kijowska – 676, 1044,  
Gubernia kowieńska – 659, 979,  
1076,  
Gubernia kurlandzka – 933,  
Gubernia lubelska – 120, 256, 302,  
316, 389, 433, 481, 532, 563,  
655, 679-680, 841, 944, 972,  
992, 1071-1072, 1161,  
Gubernia łomżyńska – 13, 25, 46,  
49, 56, 61, 64, 66, 79, 93, 131,  
134-135, 144-146, 152-153,  
157, 163-165, 168, 172, 175,  
180, 182, 184, 187-189, 196-  
199, 204, 207, 209, 211-213,  
216-217, 236, 238-239, 241-  
243, 265, 268, 272-273, 300,  
319, 329, 331, 337, 357, 359,  
370, 377, 380, 385, 406-407,  
417-418, 426, 441, 448, 451,  
470-471, 482, 486, 493-494,  
496, 498, 520, 527, 531, 532,  
534, 537, 538, 547, 558, 578,  
579, 585, 606, 615, 618-619,  
621-622, 625-626, 656-657,  
773, 775, 778-780, 782, 786-  
788, 873, 888-890, 901, 909,  
943, 990, 1042-1050, 1072,  
1076, 1102, 1107, 1120, 1151,  
1177, 1203, 1212, 1214, 1216,  
Gubernia mińska – 12, 387, 655,  
781, 797-798, 839, 904, 958-  
960, 962, 972, 990-991, 1022,  
1026, 1117, 1161, 1215,  
Gubernia mohylewska – 114, 781,  
Gubernia piotrkowska – 120, 297,  
381-382, 422-423, 431, 578,  
598, 657, 873, 1175,  
Gubernia płocka – 13, 121, 157,  
174, 217, 243, 333, 481, 486,  
524, 532, 547, 560, 578, 656-  
657, 777, 779-780, 785, 984,  
1046, 1050, 1216,  
Gubernia podlaska – 214, 316, 532,  
563,  
Gubernia podolska – 214, 446, 677,  
Gubernia radomska – 121, 256,  
302, 431, 555, 782, 747, 784,  
1070-1071, 1161,  
Gubernia sandomierska – 784,  
Gubernia siedlecka – 121, 135, 256,  
302, 384, 402, 431, 531, 532,  
561, 563, 625-626, 629, 658-  
659, 662, 711, 785-786, 837,  
840, 842-843, 870, 997, 1046,  
1072, 1076, 1177, 1211,  
Gubernia smoleńska – 1100,  
Gubernia suwalska – 121, 143, 152,  
157, 217, 240, 323, 389, 391,  
548, 731, 779, 841, 853, 1073,  
Gubernia warszawska – 120, 135,  
249, 557-559, 561, 626, 655,  
782, 785, 873, 888, 1008,  
1043, 1071-1073, 1177, 1214,  
Gubernia wileńska – 94, 341, 402-  
403, 578, 580, 585, 704, 779,  
781, 798, 842, 853, 933, 944,  
953, 1022, 1076,  
Gubernia witebska – 115, 704, 781,  
956,  
Gubernia wołyńska – 315, 391,  
431, 657, 677, 780, 943, 990-  
991, 1213,  
Gujana Francuska – 1176,  
Gulczewo – 727, 778-779,  
Gule – 779,  
Gzichów – 1215,  
**H**  
Hacisk Dworzyszczce – 671, 676,  
Hajnowszczyzna – 665, 672, 704,  
805, 871, 929, 932,  
Hajnówka – 210-211, 671-673,  
676, 696, 704, 805, 869, 858,  
871, 932,  
Halicz – 604, 608, 1098, 1207,  
1213,  
Halle – 117, 254, 387, 710-711,  
964, 966,  
Hamburg – 118, 376-377,  
Hanau – 940, 943,  
Hanower – 117, 607,  
Heidelberg – 118, 158, 1004,  
Helsingfors – 121,  
Hermanstadt – 120,  
Hesja-Homburg – 608,  
Hessen-Nassauska – 118,  
Hiszpania – 135, 182, 352, 597,  
606, 626, 710, 798, 841, 871,  
905, 926-927, 931, 934, 938-  
939, 959, 1019, 1022, 1026,  
1091, 1167, 1211,  
Hnyleć – 671, 676,  
Hohenheim – 264, 914,  
Holandia – 132, 140, 172, 209,  
299, 623, 651, 657, 710, 927,  
Hołowczyce – 841-842,  
Horodło – 1209, 1215,  
Horodło – 458, 463,  
Horodnica – 15, 675, 804, 849,  
(915-917),  
Horodysko – 1209, 1215,  
Horodyszczce – 1209, 1215,  
Horoszkówka – 857, 871,  
Horynia – 690, 779,  
Horyń – 238, 655, 780, 811, 839,  
990,  
Hrac – 118,  
Hradec – 119,  
Hrubieszów – 12, 391-392, 988,  
992, 1061, 1071,  
Hrywda – 1047,  
Huczwa – 392, 655, 1071, 1209,  
1216,  
**I**  
Idria – 119,  
Igołomia – 987, 991,  
Igołomia-Wawrzeńczyce – 991,  
Ihnatycze – 387,  
Ihnatysk – 387,  
Imielno – 278,  
Imperium Osmiańskie – 890-893,  
Imperium Rosyjskie (zob. także: Ce-  
sarstwo Rosyjskie, Rosja, Ruś,  
Związek Radziecki, Federacja  
Rosyjska) – 9, 44, 52, 54, 58,  
61, 63, 85, 121, 107, 109, 111,  
113, 115, 117, 119, 121-122,  
128, 130, 134-135, 143, 150,  
184, 187-188, 196-197, 202-  
203, 207, 210-211, 214-216,  
218, 222, 234-235, 241, 256,  
258, 305, 314-315, 318-320,  
322, 329, 333, 336-337, 341-  
344, 348-349, 351-352, 356,  
359, 377, 393-394, 401-403,  
415, 420, 423, 427, 431, 441,  
446, 460, 469, 484-485, 487,  
496, 512, 517, 520, 523, 532,  
539-541, 542, 544-545, 547-  
548, 560, 577-580, 585, 587,  
600, 605-607, 613, 619, 625-  
626, 632, 636, 643-644, 653-  
657, 662-664, 672, 674-675,  
677, 692, 701-705, 710-711,  
776, 779-781, 784-799, 803-  
805, 837-843, 853, 870-875,  
888-889, 904-905, 907-909,  
913-914, 925, 931-933, 938-  
943, 951-1073, 1075-1076,  
1079-1102, 1109-1198, 1206,  
1212-1216,

Indie – 683,  
 Inflanty – 691, 846, 848, 870,  
 1019, 1077-1078, 1093, 1099-  
 1100, 1102, 1116, 1120-1121,  
 Innsbruck – 119,  
 Inowłódz – 1059, 1071,  
 Inowrocław – 249, 847, 925, 1176,  
 Irak – 353, 585,  
 Iran – 782, 1103-1104,  
 Irkuck – 352,  
 Irkut – 352,  
 Irlandia – 774,  
 Islandia – 774,  
 Issa – 932,  
 Iwano-Frankowsk – 608,  
 Izborsk – 1128,  
 Izdebnik – 271,  
 Izrael – 559, 560, 615, 618-622,  
 714, 741, 749, 757, 762, 765,  
 771, 773, 778, 783-784, 786-  
 788, 807, 812, 820, 838, 816-  
 817, 841, 864, 885, 974, 1001,  
 1026, 1057, 1192,

Î

Île-de-France – 931,

J

Jabłonka – 182, 237, 380, 788,  
 1042,  
 Jabłonka Kościelna – 87,  
 Jabłonna – 196-197, 290, 292, 297-  
 298, 550, 552, 557, 1216,  
 Jabłonna Lacka – 844,  
 Jabłonowo – 1034, 1046,  
 Jabłoń – 157, 1033, 1046,  
 Jabłoń Kościelna – 158,  
 Jachranka (Jachronka) – 994, 997,  
 Jaćkowiez – 248,  
 Jaćwiez – 177,  
 Jakać – 405-406,  
 Jakać Dworna – 406,  
 Jakubów – 284,  
 Jangcy – 359,  
 Janki – 158,  
 Janopol – 1067, 1073,  
 Janowo (Janów) – 981, 984,  
 Janów Podlaski – 815, 840-841,  
 1046,  
 Japonia – 159, 710-711, 782,  
 Jarczów – 991,  
 Jarosław – 248, 603, 607, 692,  
 Jaryczów Nowy – 603, 608,  
 Jaryczów Stary – 603, 608,  
 Jasienica Solna – 1045,  
 Jasiokła – 665, 672,  
 Jasionka – 278,  
 Jaskrzanka – 192, 322,  
 Jasna Góra – 283, 297, 528, 529,  
 Jastków – 364,  
 Jaszczów – 314,

Jaświły – 1046,  
 Jaworówka – 483-485,  
 Jawory – 345, 1035, 1048,  
 Jawory-Klepacze – 1048,  
 Jazdów (Ujazdów) – 686, 692,  
 Jedlińsk – 314, 422-423,  
 Jedwabne (Jedwabno) – 433, 890,  
 1032, 1044, 1048,  
 Jelenia Góra (wieś) – 670, 675,  
 Jena – 657, 925, 930,  
 Jenisej – 485,  
 Jeziorany – 248,  
 Jezioro – 380,  
 Jezioro Bajkał – 352,  
 Jezioro Białe Augustowskie – 323,  
 Jezioro Galwe – 1216,  
 Jezioro Gielusz – 1216,  
 Jezioro Gopło – 246, 249, 1156,  
 1174, 1176, 1210, 1216,  
 Jezioro Górczyckie – 323,  
 Jezioro Krzywe – 323,  
 Jezioro Lednickie – 970, 974,  
 Jezioro Lepel – 959,  
 Jezioro Ładoga – 1091,  
 Jezioro Łuka – 1216,  
 Jezioro Mamry – 250, 350, 459,  
 675, 842, 889, 1045, 1198,  
 Jezioro Prздеckie – 1073,  
 Jezioro Pskowskie – 704,  
 Jezioro Sajenko – 323,  
 Jezioro Sajno – 323,  
 Jezioro Serwy – 323,  
 Jezioro Śniardwy – 250, 359, 459,  
 549, 675, 842, 889, 1045,  
 1198,  
 Jezioro Świętajno – 873,  
 Jezioro Świtez – 793, 797-798, 924,  
 1125-1126,  
 Jezioro Tatarski – 1216,  
 Jezioro Żośle – 933,  
 Jeżewo Nowe – 168,  
 Jeżewo Stare – 19, 22, -26, 29-30,  
 38-40, 44, 73, 83-84, 87-88,  
 131, 157-158, 164-165, 168,  
 181, 186-187, 203-204, 263-  
 265, 318-319, 330-331, 336-  
 337, 376-377, 380, 407, 417-  
 418, 448, 450, 481-482, 493-  
 494, 533, 534-535, 563, 565,  
 577-578, 606, 615-616, 618-  
 619-621, 625, 713, 773, 908-  
 909, 913-914, 978-980, 1041,  
 1050, 1075-1076, 1106-1107,  
 1111, 1173, 1177, 1203-1204,  
 Jędrzejów – 278, 433, 1209, 1214,  
 Jordan – 554, 559  
 Jordania – 559, 560,  
 Józefów (Józefów Biłgorajski) –  
 1061, 1071,  
 Judzkie Góry – 560,  
 Jura Szwabska – 914,

Jutlandia – 522, 523,  
 Juvisysur-Orge – 177,

K

Kabardo-Bałkaria – 872,  
 Kadzielnia – 120,  
 Kaleczyce – 817, 842,  
 Kalejty – 323,  
 Kaliskie – 45, 391,  
 Kalisz – 9, 120, 146, 154, 249, 305,  
 421, 423, 455, 627, 1005,  
 1160-1161, 1200, 1213-1214,  
 Kalwaria – 240, 323,  
 Kałamanka – 838, 1072,  
 Kałużyce – 960, 962,  
 Kamczatka – 41, 544, 545,  
 Kamieniec – 122, 601-603, 672,  
 Kamieniec Podolski – 601, 603,  
 607, 937, 942, 951,  
 Kamienna – 134, 386, 624, 626,  
 1070,  
 Kamienniki – 669, 675,  
 Kamienniuki – 857, 871,  
 Kamień Pomorski – 837,  
 Kamieńczyk – 133-135, 623, 626,  
 818, 842,  
 Kamion (również: Kamień, Ka-  
 mionki) – 607,  
 Kamionka – 677, 843,  
 Kamionka Podlaska – 87,  
 Kamionka Strumiłowa – 779,  
 Kamionka (rzeka) – 214, 216,  
 Kamionna – 383-384,  
 Kanada – 890,  
 Kanał Augustowski – 49, 57, 325,  
 333, 532, 548, 560, 884, 889,  
 1120,  
 Kanał Berezynski – 956, 959,  
 Kanał Królewski (Długa-Narew) –  
 198, 810, 839,  
 Kanał Muchawiecki – 838,  
 Kanał Ogińskiego – 560, 797,  
 1120,  
 Kanał Windawski – 49,  
 Kanał Zegrzyński – 49,  
 Kanał Żerański – 198,  
 Kapice Stare – 187, 616, 619,  
 Kapice-Lipniki – 187, 616, 619,  
 Kapuśniki – 730, 779,  
 Karaczaj (Karaczajo-Czerkiesja) –  
 860, 872,  
 Karczówka – 120,  
 Karlsbad – 119,  
 Karlsruhe – 118,  
 Karmel (góry) – 296,  
 Karniewo – 158, 334,  
 Karpaty – 118-119, 249, 522, 564,  
 585, 656, 673, 856, 874, 883,  
 900,  
 Karpaty Wschodnie – 900,  
 Karst – 119,



- Karwowo – 879-880, 888,  
 Karyntia – 119,  
 Kastylia i León – 931,  
 Kaszów – 1171, 1175, 1195, 1197,  
 Kaszuby – 422, 657, 931,  
 Katalonia – 935, 938,  
 Kaukaz – 159, 308, 775, 782, 860,  
 872, 924, 1125,  
 Kawęczyn – 560,  
 Kazachstan – 779,  
 Kazań – 122, 774,  
 Kazimierz – 248, 1061, 1071,  
 Kazimierz Dolny – 1157, 1161,  
 Kcynia – 657,  
 Kępa Giełczyńska – 548, 877-878,  
 887-888,  
 Kępa Wilkowska – 293,  
 Kęty – 1011, 1013,  
 Kiejdany – 929, 933,  
 Kielce – 12, 75, 99, 120, 255, 391,  
 421, 423, 943, 1057, 1070,  
 1161, 1188, 1214,  
 Kieleckie – 1188,  
 Kiernozki – 900,  
 Kierznów – 1033, 1046,  
 Kijów – 76, 91, 122, 338, 350, 636,  
 653-654, 656, 676, 774, 777,  
 787, 961, 977, 1069, 1079,  
 1128-1129,  
 Kikół – 1215,  
 Kirgistan – 731, 779,  
 Kiszków – 216,  
 Kiszyniów – 122,  
 Kiślaki – 188,  
 Kiwaczyna – 669, 675, 857, 871,  
 Klagenfurt – 119,  
 Klepaczew – 818-819, 842,  
 Kleszczele – 701,  
 Klewań – 840,  
 Klimaszewnica – 880, 888,  
 Klimczyce – 821, 830, 843,  
 Klimuntowo – 247,  
 Kluczkowice – 364, 389,  
 Klukowo – 234, 1036, 1046, 1049,  
 Kłajpeda – 277, 930, 933,  
 Kłocko – 974,  
 Kłodawa – 10, 260-261, 1064,  
 1072,  
 Knyszyn – 780, 191-192, 322,  
 Kobylepole – 372-373,  
 Kobylin – Borzymy – 29, 172, 188,  
 346, 300, 376-377, 775, 900,  
 1048,  
 Kobylino (Kobylino-Kuleszki) –  
 171-172, 346, 1035, 1048,  
 Kobylniki – 248,  
 Kociewie – 931,  
 Kocmyrzów-Luborzycza – 1161,  
 Koczubiejów – 611, 613,  
 Kodeń – 807-808, 826-827, 838,  
 1063, 1072,  
 Kolbuszowa – 603, 607,  
 Kolce – 426, 428,  
 Koleśniki – 732, 780,  
 Kolno – 79, 157-158, 323, 1043,  
 1045, 1212,  
 Kolonia – 118, 1166,  
 Kolonia Szopy – 668, 674,  
 Kolumbia – 143,  
 Kołaki Kościelne – 1048,  
 Kołdyczewo – 793, 797,  
 Kołodno – 402, 840, 941, 943,  
 Kołozha – 476, 849-850, 853,  
 Komarno – 119,  
 Komorowice – 247,  
 Komorowo – 158,  
 Konary – 248,  
 Kongo – 170, 368,  
 Konin – 1215,  
 Konopki – 216-217, 248,  
 Konopnica – 678, 680,  
 Konstancja – 873,  
 Konstantynopol (Carogród) – 443-  
 444, 579, 611, 613, 636,  
 Konstantynów – 287,  
 Końskie – 660, 663, 976, 980,  
 Kopanica – 1209, 1216,  
 Kopanica Polska – 930,  
 Kopenhaga – 523,  
 Korabniki – 248,  
 Koracja – 120,  
 Korczew – 622, 625, 818, 842,  
 Korczowa – 797,  
 Korolka – 398, 402-403  
 Korosteń – 1128,  
 Korsyka – 938,  
 Korycianka – 384, 563, 1076,  
 Korytnica – 14, 383-384, 429, 431,  
 474-475, 561-564, 633, 638,  
 838, 843, 1075-1076, 1173,  
 1177,  
 Korzec – 840,  
 Koski – 206,  
 Kossaki – 248, 842,  
 Kossewo – 242-243, 467-468,  
 Kossów – 1035, 1047,  
 Kostomłoty – 807-809, 826, 837,  
 1063, 1072,  
 Kostry-Podsikowięta – 174,  
 Kostrzyn nad Odrą – 197,  
 Koszalin – 1213,  
 Koszewo – 243,  
 Kościan – 925, 930,  
 Kościeszka (Strzegomia) – 1031,  
 1042,  
 Kotiuzany – 676-677, 944, 951,  
 Kotiuzany – 445-446,  
 Kotlina Biebrzańska – 159, 168,  
 172, 192, 198, 204, 211, 214,  
 222, 471, 498, 527, 532, 773,  
 888-889, 901, 980, 1202,  
 Kotlina Chodelska – 314,  
 Kotlina Grudziądzka – 460,  
 Kotlina Hrubieszowska – 1216,  
 Kotlina Sandomierska – 165, 704,  
 780, 872, 1002,  
 Kotlina Warszawska – 297, 557,  
 Kotły – 393,  
 Kotowo – 1035, 1048,  
 Koturzyn – 372-373,  
 Koty – 574, 579,  
 Kowal (Kowale) – 248, 1064, 1072,  
 Kowalewyszczyna – 300, 377-378,  
 900,  
 Kowel – 238, 557, 691, 779,  
 Kowno – 48-49, 122, 333, 390,  
 394, 554, 574, 579, 701, 909,  
 933, 946, 953, 1110, 1112,  
 1125-1126,  
 Kozarze – 1035, 1048,  
 Kozdroje – 734, 780,  
 Kozewy – 604, 608,  
 Kozia Góra – 665, 672,  
 Kozielsk – 401,  
 Kozienice – 1060,  
 Kozłów – 1161,  
 Koźmin (Koźmin Wielkopolski) –  
 1209, 1214,  
 Kórnik – 183, 646, 655, 700, 707,  
 711,  
 Kragerup – 521, 523,  
 Kraków – 15, 19, 22, 24-27, 39, 62,  
 75, 79, 84, 88-89, 91, 96, 100-  
 104, 119, 134, 174, 191, 216-  
 217, 239, 247, 249 254, 258,  
 261, 270-271, 291, 296-297,  
 299, 309, 311, 313-316, 318,  
 326-327, 346, 361, 370, 418,  
 420, 442, 446, 448, 450, 472,  
 481, 488, 515, 522-523, 527,  
 547, 557, 559, 592, 594, 601-  
 602, 609, 612-613, 625-626,  
 637-638, 640-641, 652-658,  
 663-664, 675-677, 680, 692-  
 693, 701-706, 710, 738, 742,  
 749, 760, 776-779, 781-782,  
 787-789, 798, 804, 812-813,  
 815, 819, 840, 845-848, 853,  
 856, 860, 872-874, 884, 900,  
 904, 907-908, 912, 917, 924,  
 931, 937-939, 952-954, 958,  
 963, 970-971, 973-974, 977,  
 979-980, 982, 985, 988, 991-  
 993, 1001-1002, 1005-1006,  
 1011-1015, 1017-1018, 1030,  
 1043-1044, 1052, 1055, 1057-  
 1058, 1065, 1067, 1069-1073,  
 1078-1079, 1090-1091, 1099-  
 1100, 1106, 1112, 1116, 1121,  
 1126, 1152-1153, 1161, 1166,  
 1171-1172, 1175-1177, 1187-  
 1190, 1195-1200, 1206, 1212-  
 1214,

- Kramkowo – 882, 889,  
 Krasewice-Czerepy – 215,  
 Krasieczyn – 276-277, 333, 480-481,  
 Krasnobród – 840,  
 Krasnystaw – 695, 702, 846, 848,  
 941, 1061, 1071,  
 Kraszewo – 1099, 1102, 1120,  
 Kraśnik – 677, 679, 1061, 1071,  
 Kretki Duże – (918-919),  
 Kretki Małe – (918-919),  
 Krewo – 462, 613,  
 Krępanka (rzeka) – 555,  
 Kromków – 197,  
 Kropiewnica Gajki – 184-185, 900,  
 Kropiewnica Kiernozki – 184-185,  
 Kropiewnica Racibory – 184-185,  
 897, 900,  
 Kroszyn – 793-794, 797-798,  
 Krośniewice – 384, 673, 1031,  
 1043, 1064, 1072, 1107,  
 Krotoszyn – 1166,  
 Krowodrza – 689, 693,  
 Królestwo Bawarskie – 118,  
 Królestwo Czech – 1013,  
 Królestwo Danii – 607,  
 Królestwo Danii i Norwegii – 607,  
 Królestwo Galicji – 277,  
 Królestwo Galicji i Lodomerii –  
 378, 613, 693, 703, 711, 779,  
 787, 917, 943, 1079, 1161,  
 1175-1176, 1197,  
 Królestwo Hiszpanii – 609,  
 Królestwo Polskie (Kongresowe)  
 (zob. także: Korona Królestwa  
 Polskiego, Polska, Rzeczpospoli-  
 ta Polska) – 9, 12, 14-15, 17,  
 22, 24-29, 30, 32-33, 38, 43,  
 53-54, 57-59, 60, 62-63, 65-66,  
 68-71, 77, 89, 94-95, 99, 105,  
 107, 109-110, 115, 117, 119-  
 122, 128-129, 134-136, 138,  
 143, 145-146, 148, 150, 152,  
 155, 157-159, 161-163, 166,  
 168-170, 172, 174-175, 177,  
 180, 182-183, 185, 187-188,  
 190, 192, 194, 196-199, 200,  
 202, 205, 207-209, 210-213,  
 215, 217-218, 220, 222, 234-  
 236, 234-237, 240-241, 243-  
 244, 249-250, 252-258, 260,  
 264, 268, 272, 277, 281-283,  
 286-287, 289, 296-299, 302-  
 308, 311-320, 322-323, 325,  
 327, 329, 331-333-334, 338,  
 342-343, 346, 350-351, 355-  
 357, 359, 362, 377-378, 380-  
 382, 382, 384-386, 389-390,  
 393, 398, 400, 402-407, 422-  
 426, 428, 431-432, 435, 440,  
 442, 444, 448-449, 451-452,  
 454, 456, 458-460, 462-464,  
 470-471, 473-474, 477-478,  
 485-487, 488, 490, 494-496,  
 510-520, 524, 527-528, 531-  
 533, 534-535, 538-539, 540-  
 549, 554-564, 578-579, 584-  
 585, 587, 592-596, 598-599,  
 600-608, 613, 615, 618-641,  
 645, 651-707, 709-711, 713-  
 1224,  
 Królestwo Saksonii – 1047,  
 Królestwo Saskie – 118,  
 Królestwo Węgier – 316,  
 Królestwo Wirtemberskie – 118,  
 Królewiec (Kaliningrad) – 117, 126,  
 128, 159, 559, 654, 672, 766,  
 788, 862, 874, 884, 888, 956,  
 959, 988, 992, 1018, 1120,  
 1157, 1160,  
 Królowy Most – 665, 672, 857,  
 871,  
 Kruglak – 323,  
 Krukowszczyzna – 671, 676,  
 Krupice – 83,  
 Krupice-Boguszki – 83,  
 Kruszewo – 171-172, 188, 577,  
 Kruszwica – 1210, 1216,  
 Kryłów – 941,  
 Krym – 122, 428, 845, 1110,  
 Krynica (rzeka) – 665, 670, 672,  
 675,  
 Krynica – 119,  
 Krynka – 841, 870,  
 Krynki – 817, 841, 870,  
 Krypno – 870,  
 Krywicze – 480,  
 Krzemieniec (Krzemieniec Wołyń-  
 ski) – 238, 663, 691, 779, 941,  
 943, 944, 951, 953, 979, 987,  
 990-991  
 Krzemienne Góry – 665, 672,  
 Krzemień – 608, 845,  
 Krzemień-Wieś – 608,  
 Krzemień-Zacie – 608,  
 Krzemień-Zagacie – 608,  
 Krzemień – 605, 608,  
 Krzemionki Podgórskie – 815, 840,  
 Krzeszowice – 62, 937, 939,  
 Krzna – 384, 532, 814, 840-841,  
 996,  
 Krzyczew – 814, 840,  
 Krzykosa – 1215,  
 Krzywa – 839, 843,  
 Krzywa – 341,  
 Krzywy Róg – 122,  
 Książenice – 247,  
 Księstwo Anhalt – 118,  
 Księstwo Austriackie – 333, 1098,  
 Księstwo Gniewkowskie – 488,  
 Księstwo Krakowskie – 706,  
 Księstwo Kurlandii i Semigalii –  
 810, 838, 874,  
 Księstwo Litewskie – 36,  
 Księstwo Lippe – 118,  
 Księstwo Łowickie – 1064,  
 Księstwo Mazowieckie – 563, 637,  
 779, 1042-1044,  
 Księstwo Meklemburg-Strelitz –  
 118,  
 Księstwo Meklemburg-Szweryn –  
 118,  
 Księstwo Oświęcimskie – 1011,  
 1013,  
 Księstwo Poznańskie – 372,  
 Księstwo Pruskie – 351,  
 Księstwo Reuss-Greiz – 118,  
 Księstwo Reuss-Schleiz-Gera – 118,  
 Księstwo Sachsen-Altenburg – 118,  
 Księstwo Sachsen-Koburg-Gotha –  
 118,  
 Księstwo Sachsen-Mainingen – 118,  
 Księstwo Sachsen-Weimar-Eisenach  
 – 118,  
 Księstwo Schaumburg-Lippe – 118,  
 Księstwo Schwamburg-  
 Sondershausen – 118,  
 Księstwo Schwarzburg-Rudolstadt –  
 118,  
 Księstwo Śluckie – 334,  
 Księstwo Waldeck – 118,  
 Księstwo Warszawskie – 120, 199,  
 209, 213, 217, 222, 240, 254,  
 256, 296, 298, 302, 319, 331,  
 334, 345, 481-482, 494, 532,  
 547, 560, 672, 841, 893, 926,  
 931, 938, 940, 951, 954, 972,  
 991-992, 1002, 1005, 1013,  
 1019, 1026, 1034, 1038, 1047,  
 1049-1050, 1128, 1165,  
 Księstwo Włodzimierskie – 1024,  
 Księstwo Żmudzkie – 53, 784, 873,  
 1141, 1150, 1157, 1161,  
 Kuczbork – 382-383,  
 Kuczbork-Osada – 383,  
 Kuczyn – 174, 216, 218, 224, 622,  
 625, 1039, 1050,  
 Kuczyn Wielki – 234,  
 Kujawy – 249, 270, 319, 455, 462,  
 488, 612-613, 654, 690, 819,  
 930, 1055, 1064-1065, 1067,  
 1072-1073, 1077, 1098, 1102,  
 1119, 1121, 1155-1156, 1176,  
 1198, 1212-1216,  
 Kukuryki – 49-50, 812, 839,  
 Kulesze – 1034, 1046, 1173, 1177,  
 Kulesze Kościelne – 359, 1216,  
 Kulesze-Litewka – 359,  
 Kuleszki – 345-346,  
 Kulkowo – 174,  
 Kuhygi – 214,  
 Kumelsk – 1206, 1212,  
 Kundzin – 696, 705,  
 Kunów – 386,

- Kurlandia – 251, 314, 521, 523,  
838, 870, 1100, 1120,  
Kurowo – 300,  
Kurów – 941, 943,  
Kurpiowszczyzna – 674, 749, 781,  
842, 994, 1063, 1142, 1150,  
Kut – 997,  
Kutno – 384, 673, 1031, 1043,  
1064,  
Kużawka – 813-814, 839,  
Kwaczała – 522-523, 646, 654,  
1172, 1176,  
Kwaczałka – 523, 654, 1176,  
Kwidziń – 1003-1004,  
Kybylino-Kuleszki – 346,
- L**  
Lachowicze – 350, 387-388,  
Lachowo – 400, 403,  
Lachy – 248, 357, 359,  
Ladawa – 677,  
Landwerów – 398, 400,  
Laponia – 121,  
Laski – 383-384,  
Lasy Ceranowskie – 838,  
Lbrec – 119,  
Lebiedzie – 809, 838,  
Lejpuny – 1073,  
Lemnik – 975, 979,  
Leniew – 1039, 1050,  
Lenine – 679,  
Leniwka – 564,  
Lepel – 956, 959,  
Lesowiczyna – 943,  
Leszcz – 986, 990,  
Leszczka – 224, 234,  
Leszczka Mała – 234,  
Leszczka Wielka – 234,  
Leszno – 298, 660, 662, 686, 690,  
945, 951, 964, 966,  
Leśna – 665, 670, 672, 675, 840,  
858,  
Leśna Lewa – 672,  
Leśna Prawa – 672,  
Leśniowice – 1215,  
Lettowia – 856, 870,  
Lewenwald – 605,  
Lewinów – 677, 679,  
Leżajsk – 79,  
Liban – 559  
Libawa – 121,  
Libiąż – 1188,  
Lida – 577, 580, 796, 798, 929,  
933, 1075-1076,  
Lida (rzeka) – 933,  
Liège – 460, 613,  
Linz – 944,  
Lipnica – 959,  
Lipniki – 450-451, 737, 782,  
Lipowiec – 760, 787,  
Lipsk – 158, 177, 476, 779, 874,  
927, 932, 940, 943, 952, 992,  
1013-1014, 1126, 1189-1190,  
Lissa – 393, 787,  
Liszki – 1197,  
Liszków – 849, 853, 1068, 1073,  
Litewka – 357,  
Litwa – 12, 17, 90, 99, 109, 116,  
122, 234, 251, 277, 318, 332-  
334, 342, 350, 357, 390, 394,  
401-403, 428, 451-452, 454-  
456, 458, 462, 464, 473, 476,  
478, 480-481, 487, 490, 521,  
539, 542, 560, 574, 578, 579,  
591, 610-611, 613, 625, 632-  
637, 640, 652, 659, 663, 671-  
672, 675, 691-692, 698, 701-  
706, 733, 755, 775, 781, 784,  
797-798, 804, 809, 822, 838-  
843, 846, 848, 853, 862-863,  
870-875, 882, 887, 904, 908,  
930-933, 953, 955, 959, 962,  
972-973, 975, 979, 986, 991-  
993, 1011, 1018, 1022, 1024,  
1026, 1042, 1052-1053, 1066-  
1068, 1073, 1076-1078,  
(1093-1102), 1111-1112,  
(1113-1117), (1119-1121),  
1125-1129, 1141, 1150, 1157,  
1160-1161, 1165-1167, 1180,  
1187, 1206, 1212, 1216,  
Litwa Stara – 359,  
Liw – 563, 1026,  
Liwadia – 122,  
Liwec – 135, 310, 314, 383-384,  
429, 431, 474-475, 626, 838,  
843,  
Liza – 157,  
Lizbona – 859,  
Londyn – 277, 299, 309, 527, 803,  
859, 872, 944, 951, 959,  
Lotaryngia – 118, 346, 606,  
Lubasz – 1207, 1213,  
Lubcza – 152, 235, 384, 675, 888,  
Lubeka – 117, 810, 838,  
Lubelszczyzna – 315, 654, 972,  
1014,  
Lubiąż – 405, 613,  
Lubicz – 298,  
Lubienica (Łubienica) – 941, 944,  
Lubiń – 610, 613,  
Lublana – 119, 941, 944,  
Lublanica – 944,  
Lublin – 11, 120, 146, 175-176,  
191, 225, 287, 307, 309-312,  
315-316, 333, 363-365, 421-  
422, 454, 515, 557, 579, 611,  
651-652, 655, 663, 673, 704,  
819, 991, 1016, 1042, 1050,  
1052, 1060-1061, 1067, 1071-  
1073, 1078, 1102, 1104, 1120,  
1128, 1150, 1210, 1216,  
Lubochnia – 284, 1071,  
Lubomla – 695, 702,  
Luborzyca – 1157, 1161,  
Lubotyń – 468,  
Lubraniec – 1065, 1072,  
Ludwinów – 625,  
Lukania – 841,  
Luksemburg – 710,  
Lusowo – 1171, 1176,  
Lutocin – 785,  
Lutomiersk – 612, 614,  
Lutostań – 574, 579,  
Lutowice – 246,  
Lützen – 927, 932,  
Lwów – 19, 31, 75, 83, 89, 92, 97,  
99, 102-104, 217, 306-307,  
311, 347, 351, 496-543, 601,  
603, 605, 608, 612, 625, 641,  
653-656, 662-663, 673, 707,  
775, 777, 842, 900, 903, 917,  
924, 939, 941, 944, 952, 972-  
973, 979, 982, 991-992, 994,  
997, 1001, 1017, 1078-1079,  
1179, 1187-1188-1189, 1198,  
1212,
- Ł**  
Łaba (niem. Elbe) – 299, 377, 488,  
651, 931, 954, 963, 1179,  
1187,  
Łada – 401-403,  
Ładowie – 248,  
Łagiewniki – 248,  
Łañcut – 646, 655,  
Łapczyce – 247, 1171, 1176, 1195,  
1198,  
Łapy – 52, 145-146, 186-187, 189,  
191, 197, 207-214, 341, 375,  
377, 406, 441,  
Łapy-Sołajdy – 341,  
Łatgalia – 585,  
Ława – 157,  
Ławy – 159,  
Łazęki – 737, 782,  
Łaziska – 476,  
Łęczeszyce – 612,  
Łęczna – 364, 1215,  
Łęczno – 663, 980,  
Łęczycza – 10, 260-261, 453-454,  
460-461, 612-614, 706, 1031,  
1043, 1063-1064, 1078, 1175,  
1214,  
Łęka – 897,  
Łęka Opatowska – 1204,  
Łętowe – 779,  
Łobozowo – 1065,  
Łobżonka – 640,  
Łochów – 383-384,

- Łohojsk – 401, 1128,  
 Łoknica – 1050,  
 Łomianki – 298-299, 558, 561,  
 Łomna – 292, 298, 552, 559  
 Łomna Duża – 298,  
 Łomża – 12, 21, 33, 52, 87-88, 90,  
 96-97, 104, 120, 145-146, 157-  
 158, 164-165, 171-172, 176-  
 177, 186, 189-190, 197, 207,  
 210-212, 229, 232, 232, 236,  
 248, 378, 380, 405-406, 427,  
 430, 433, 442, 444, 532, 558,  
 579, 627, 648, 652, 658, 699,  
 706, 727, 759-760, 778, 786-  
 787, 889, 897, 813-914, 991,  
 1031-1032, 1042-1044, 1048,  
 1050,  
 Łomżyńskie – 9-10, (913-914),  
 Łopatyn – 941, 944,  
 Łopiennik Górny – 461,  
 Łopiennik Ruski – 315,  
 Łosia Wólka – 994,  
 Łosośne – 675, 804,  
 Łotwa – 387-388, 520, 523, 585,  
 838-839, 848, 870,  
 Łowicz – 977, 1063-1064, 1072,  
 1209, 1214,  
 Łozowica – 815, 840,  
 Łóbcze – 987, 991,  
 Łódka (rzeka) – 598,  
 Łódź – 21, 31, 85, 121, 191, 338,  
 421-422, 557, 597-599, 673,  
 1103-1104,  
 Łuck – 31, 238, 315, 691, 779,  
 841,  
 Ług – 238,  
 Ługa – 943, 991, 1213,  
 Łukawica – 341, 483,  
 Łuki – 247,  
 Łukiszki – 396,  
 Łukowa – 288, 296,  
 Łuków – 839,  
 Łuniewo – 384, 1034, 1046,  
 Łupek – 1213,  
 Łuski – 476,  
 Łusta – 943,  
 Łużyce – 487, 658, 901, 1200,  
 1211,  
 Łydynia – 217,  
 Łykoszyn – 311, 316, 433,  
 Łyna – 403, 938,  
 Łysa Góra – 121, 462, 894, 986,  
 991, 1029, 1070,  
 Łysów – 840,
- M**  
 Macedonia – 784,  
 Machnówka – 606,  
 Maciejewo – 837,  
 Madera – 159,  
 Madryt – 859, 926,  
 Magdeburg – 117, 1176,  
 Maichowice – 247,  
 Makowlany – 1033, 1045,  
 Makowo – 717, 775,  
 Malbork – 117, 657,  
 Malinowo – 174,  
 Malta – 692,  
 Mała Modlniczka – 270,  
 Małachowice – 663,  
 Małe Kutyszcze – 676,  
 Małkinia – 197, 206-207, 210-212,  
 406,  
 Małkinia Górna – 207, 212, 406,  
 Małopolska – 247, 261, 299, 312,  
 381, 454, 637-638, 680, 846,  
 883, 1071, 1102, 1175, 1171,  
 1198, 1213,  
 Małopolski Przekom Wisły – 1071,  
 Małorosja – 520, 817, 842, 877,  
 888,  
 Mały Brok – 237,  
 Manieczki – 657, 1171, 1176,  
 Mariampol – 12, 48, 240, 323, 389-  
 390,  
 Marianowo – 785,  
 Marienbad – 119,  
 Marienberg – 403,  
 Marien-Górka – 398-403,  
 Marienhaus – 583, 585,  
 Mariensztat – 324, 326,  
 Marki – 174,  
 Markucie – 946, 953,  
 Markuciszki – 397-398, 402,  
 Marna – 931,  
 Maroko – 774,  
 Marycha – 390,  
 Marymont – 290, 298, 330, 550,  
 557, 677, 679, 968, 972, 982,  
 985,  
 Marywil – 286,  
 Masiewo Nowe – 668, 674-675,  
 Masiewo Stare – 668, 674-675,  
 Massa-Carrara – 938,  
 Maszewo – 837,  
 Matczyn – 611, 614,  
 Mazowsze – 121, 159, 162, 174,  
 177, 197, 217, 327, 329, 250,  
 272-273, 297, 299, 326, 332-  
 333, 343, 353, 361, 406, 450-  
 451, 453, 456, 460, 486, 488,  
 549, 555, 561, 563, 564, 610,  
 612, 655, 658, 673-674, 700,  
 706, 713, 721, 724, 728, 730,  
 737, 742, 749, 755, 759, 765,  
 773, 775, 781, 813, 819, 821,  
 841-842, 845, 862, 870-871,  
 878, 881-884, 887-888, 897,  
 900, 981, 993, 1029-1030,  
 1043, 1045, 1054-1055, 1058-  
 1060, 1062-1063, 1071, 1098,  
 1102, 1119-1120, 1144, 1150,  
 1152-1153, 1171, 1190, 1206,  
 1211-1214,  
 Mazowsze Czerskie – 1071,  
 Mazowsze Łomżyńskie – 1043,  
 Mazowsze Wschodnie – 458,  
 Mazury – 65, 77, 87, 209-210, 231,  
 248, 357, 359, 856, 870, 884,  
 889, 951, 1047, 1063-1064,  
 1079, 1099, 1142, 1150, 1190,  
 Mazury (wieś) – 1039, 1050,  
 Mediolan – 695, 703, 904, 941,  
 Mekka – 928,  
 Meklemburg – 117,  
 Meklemburgia – 648, 658, 703,  
 Meklemburgia-Pomorze Przednie –  
 608, 658, 873,  
 Meksyk – 777,  
 Melpin – 372-373,  
 Men – 1004,  
 Merecz (rzeka) – 1019, 1022,  
 Mereczanka – 1022,  
 Mereczowszczyzna – 794, 798,  
 Meseta Iberijska – 931,  
 Męka – 1005, 1007,  
 Mężenin – 87, 109, 113, 133, 135,  
 167-168, 186-187, 212, 317,  
 319, 329, 330, 407, 482, 623,  
 626, 818, 822, 842, 1031-1032,  
 1042, 1048, 1107,  
 Miami Valley – 403,  
 Michałkowo – 646, 655,  
 Michałków – 808, 838,  
 Michałowice – 1043,  
 Michałowo – 393, 488, 1102, 1120,  
 1216,  
 Michałówka – 941, 943,  
 Miechów – 1055, 1069,  
 Mieczewo – 311,  
 Mieczsług (Stare Grockie) – 1210,  
 1216,  
 Miedzianka – 384, 1046,  
 Miedzna – 384, 1034, 1046,  
 Międywiedz (albo Niedzwiedz) –  
 739, 782, 1157, 1161,  
 Miesleszyn – 1003-1004,  
 Mielnik – 819, 821, 841-842-843,  
 1034, 1047,  
 Mierzvice Kolonia – 819-820, 842,  
 Mierzwin – 278,  
 Międzybórz – 1207, 1213,  
 Międzyrzec (Międzyrzec Korecki) –  
 879, 888,  
 Międzyrzec (wielkopolskie) – 1175,  
 Międzyrzecz Podlaski – 384, 817,  
 840-841,  
 Międzyrzecze – 383,  
 Mikołajów – 122,  
 Mikorzyn – 1173, 1176,  
 Milejów – 310, 314,  
 Milsko – 487, 658,  
 Miłobądz – 381-382,

- Miłosław – 654,  
 Minoga – 877,  
 Mińsk – 91, 333, 387, 560, 632,  
 672, 839, 882, 889, 943, 958,  
 962-963, 977, 1101, 1112,  
 1120, 1129, 1212,  
 Mińsk Litewski – 479,  
 Mińsk Mazowiecki (Nowomiński) –  
 476, 1031, 1043,  
 Mir – 940, 943,  
 Mircze – 316,  
 Misiones – 284,  
 Missisipi – 358-359,  
 Miśnia – 487, 658, 874,  
 Mława – 557,  
 Mławka – 382-383,  
 Mławskie – 382,  
 Młociny – 291, 298, 551, 555, 558,  
 Młynarze – 984,  
 Mnikowo – 654,  
 Moabski Płaskowyż – 560,  
 Mochowo – 1215,  
 Moćkiewcze – 820, 842,  
 Modlin – 52, 197, 212, 299, 319,  
 482-484, 560, 994, 997-998,  
 Modlin Stary – 560, 998,  
 Modlin Twierdza – 560, 998,  
 Modlnica – 270, 1078-1079,  
 Modlniczka – 270,  
 Mogielanka – 844,  
 Mogielnica – 824, 844,  
 Mogilany – 270-271, 361, 1079,  
 1197,  
 Moguncja – 118, 926, 931,  
 Mohylew – 351,  
 Mohylów Podolski – 677,  
 Mojsiki – 210,  
 Mokotów – 291, 551, 557, 558,  
 Mołdawia – 677, 839, 874, 917,  
 1052,  
 Mołoczki – 429, 431,  
 Monachium – 118, 664, 962, 1108,  
 Mongolia – 779, 819, 952,  
 Moniuszczki – 882,  
 Moniuszki – 882, 1034, 1046,  
 Montmartre – 962-963,  
 Mońki – 882, 889, 1046,  
 Morawia – 119,  
 Morawica – 845,  
 Morawskie – 174,  
 Morawy – 612, 614, 664, 739, 782,  
 994,  
 Morocz – 842,  
 Morskie Oko – 360,  
 Morze Adriatyckie – 120, 784,  
 1107,  
 Morze Bałtyckie – 49, 128, 277,  
 331, 333, 403, 518, 520, 560,  
 249, 658, 775, 788, 838-839,  
 849, 856, 858, 870, 877, 933,  
 959, 992, 1119-1120, 1127-  
 1128, 1157, 1160,  
 Morze Beringa – 545, 803,  
 Morze Białe – 277,  
 Morze Czarne – 122, 236, 333,  
 339, 422, 559, 611, 838-839,  
 858, 924, 1052, 1128,  
 Morze Egejskie – 1135,  
 Morze Japońskie – 776,  
 Morze Kaspijskie – 121, 236, 786,  
 Morze Martwe – 294, 554, 560,  
 Morze Ochockie – 545, 803,  
 Morze Północne – 277, 377,  
 Morze Śródziemne – 195, 585, 629,  
 774, 786, 803, 809, 841, 938,  
 Morze Tyrreńskie – 136, 705,  
 Mosarz – 1019, 1022,  
 Moskwa – 122, 171, 316, 462, 478,  
 556, 613, 636-637, 654, 656,  
 798, 804, 848, 872, 1006,  
 1081, 1098, 1111, 1116, 1126,  
 Mostów – 837,  
 Moszczona – 216,  
 Moszczona Królewska – 216,  
 Moszczona Pańska – 216,  
 Moszczone – 215, 930,  
 Möglin – 932,  
 Mroczi – 885, 889,  
 Mszana Dolna – 779,  
 Muchawiec – 788, 809-811, 838,  
 Mühlhuz – 118,  
 Mysłibory – 174,  
 Mzurowa – 246,
- N**  
 Nadbuże – 808, 838,  
 Naddnieprze – 787,  
 Nadniestrze – 917,  
 Nadrenia – 599, 606,  
 Nadrenia-Palatynat – 931,  
 Nagłowice – 528,  
 Nakło – 639-640, 1077, 1207, 1213,  
 Nałęczów – 310, 312, 314, 316,  
 1062, 1069, 1071,  
 Namur – 475,  
 Narew – 10, 12, 16, 48-50, 60-61,  
 64, 76, 79, 81, 83, 87, 89-90,  
 92, 120, 144, 146, 148, 157-  
 158, 165, 186, 71-172, 175,  
 177, 186, 189, 131-192, 195-  
 198, 204, 208, 210-217, 221-  
 222, 232, 236, 244-245, 248,  
 250, 268, 280, 293-295, 298-  
 299, 310, 314, 323, 329, 341,  
 345, 359, 376-377, 380, 382,  
 385, 393, 406-407, 412, 414,  
 416, 420, 426, 431, 447, 449-  
 450, 456, 459, 462, 471, 482-  
 483, 485, 498, 525, 527, 531,  
 532, 548, 549, 553-555, 558-  
 560, 580, 584-587,  
 637, 656-658, 665-666, 671-672,  
 689, 692, 695, 701, 705-706,  
 713, 722, 726, 732, 734-735,  
 738-739, 742-744, 746, 748,  
 753-754, 761, 764, 768, 772-  
 774, 776, 778-779, 783, 787,  
 804, 811, 820, 822, 838-839,  
 856, 858, 861, 869-870, 873,  
 877, 883, 887-888, 897-898,  
 901, 909, 943, 980, 994, 997,  
 1022, 1029-1030, **(1031-  
 1050)**, 1052, 1062, 1102,  
 1120, 1148, 1151, 1174, 1200,  
 1202, 1206, 1212,  
 Narewka – 665, 672, 674, 697,  
 701, 705, 786, 804, 858, 861,  
 871, 943,  
 Narewka (rzeka) – 871,  
 Narodna Czopyś – 97,  
 Narodowy Park Biebrzański – 888,  
 Naruszewice – 904,  
 Naruszewo – 657, 782,  
 Nasielsk – 1173, 1177,  
 Naumburg – 73, 613,  
 Navia – 935, 938,  
 Nawarra – 938,  
 Neapol – 640, 904, 931, 970, 1002,  
 1010, 1018, 1216,  
 Nekar – 118,  
 Neple – 812-815, 821, 839-840,  
 843,  
 Nera – 705,  
 Netta – 390, 548, 841, 870, 884,  
 889,  
 Nawa – 121, 660, 662, 1080, 1091,  
 Nida (rzeka) – 278, 382, 609, 613,  
 637, 1206, 1212,  
 Niderlandy – 606,  
 Nidzica (rzeka) – 217, 314, 692,  
 Nieborów – 1224,  
 Nieciecz – 658, 1211,  
 Niecka Nidziańska – 991,  
 Niecka Włoszczowska – 991,  
 Niedzwica – 364, 1026,  
 Niemcy (zob. Cesarstwo Niemieckie)  
 Niemcza – 1207, 1213,  
 Niemen – 9, 21, 48-49, 71, 73, 75,  
 79-81, 84-85, 87-89, 121-22,  
 169, 195, 250, 252, 281, 293,  
 333, 338, 348, 358-360, 390,  
 394, 452, 457, 459, 522, 523,  
 532, 548, 549, 554, 557, 558,  
 560, 610, 613, 665, 672, 675,  
 701, 797-798, 812, 817, 821,  
 837, 839-843, 849-850, 853,  
 869, 873, 888-889, 905, 912,  
 932-933, 952-953, 956, 958-  
 959, 972, 1022, 1025, 1045,  
 1052, 1067, 1073, 1096, 1101,  
 1112, 1119-1120, 1128, 1198,  
 1206, 1212, 1215-1216,

- Niemiecka Afryka Wschodnia – 345,  
 Niemiecki Związek Marchii Wschodniej – 345,  
 Niemierzyńce – 445-446, 676,  
 Niemirów – 817, 841,  
 Niepołomnice – 812, 839, 870,  
 Nieporęt – 197, 839,  
 Niepryszka – 1071,  
 Nieszuż – 1215,  
 Nieśwież – 630, 632, 646, 655,  
 Niewiadoma – 649, 658, 1205, 1211,  
 Niewiarowo – 882, 889,  
 Niewiaza – 933,  
 Nieznanowo – 667, 671, 673, 675,  
 Niger – 170, 368,  
 Nikorskie błota – 665, 672,  
 Nil – 359,  
 Nisko – 603, 608,  
 Nizina Mazowiecka – 198,  
 Nizina Nadbałtycka – 121,  
 Nizina Nadwiślańska – 287, 296,  
 Nizina Niemiecka – 117,  
 Nizina Podlaska – 237, 318, 559, 579, 693, 774, 1045, 1151, 1153,  
 Nizina Południowopodlaska – 165, 431, 840,  
 Nizina Północnomazowiecka – 985,  
 Nizina Północnopodlaska – 165, 783,  
 Nizina Północnopolska – 222,  
 Nizina Środkomazowiecka – 165, 431,  
 Nizina Środkowopolska – 520, 1214,  
 Nizina Węgierska – 118,  
 Nizina Wschodnioeuropejska – 121,  
 Nizina Zabiebrzańska – 879,  
 Niższy Nowogród – 122,  
 Nogat – 562, 564,  
 Norwegia – 607, 703, 710,  
 Norymberga – 118, 1015,  
 Noteć – 197, 246, 249-250, 319, 640, 647, 657, 709, 1156, 1174, 1176, 1213,  
 Nowa Akwitania – 931,  
 Nowa Aleksandria – 389,  
 Nowa Andalużja – 841,  
 Nowa Kubra – 1033, 1046,  
 Nowa Słupia – 991,  
 Nowa Sól – 673,  
 Nowa Wieś – 941, 943,  
 Nowa Zelandia – 559, 890,  
 Nowe Piekuty – 786,  
 Nowoberezowo – 666, 673, 858, 871,  
 Nowodworce – 134,  
 Nowodwory – 625, 1035, 1048,  
 Nowogród (k. Łomży) – 727, 778, 1043, 1209, 1215,  
 Nowogród (kujawsko-pomorskie) – 1209, 1215,  
 Nowogród (lubelskie) – 1209, 1215,  
 Nowogród Wielki – 460, 633, 636, 695, 702, 889, 1069,  
 Nowogród Wołyński (Zwiahel) – 238, 691, 779,  
 Nowogródek – 794, 797-798, 853, 955-956, 958, 1073, 1109, 1161, 1209, 1215,  
 Nowomińsk – 476,  
 Nowosady – 704,  
 Nowosiółki (k. Choroszczy) – 172, 209, 263-264, 644, 689, 692, 844, 904, 914,  
 Nowosiółki (Lubelskie) – 1014, 1016,  
 Nowy Dwór (Nowy Dwór Mazowiecki) – 294, 299, 364, 484, 532, 548, 553, 554, 559, 560, 877, 888, 986, 990, 997,  
 Nowy Jork – 422, 1112,  
 Nowy Korczyn – 609, 613,  
 Nowy Sącz – 97,  
 Nowy-Zjazd – 290,  
 Nrowa – 299,  
 Nur – 174, 218,  
 Nurzec – 134, 145, 157, 173, 206-207, 209, 216, 218, 233, 234-235, 243, 268, 423, 459, 608, 622, 625-626, 637, 826, 845, 889, 1035, 1048, 1050, 1072, 1196, 1198,  
 Nydam – 521,  
**O**  
 Obiecanowo – 246,  
 Oblęcin – 677, 679,  
 Obniżenie Dubieńskie – 843,  
 Obolonia – 671, 676,  
 Obrazów – 1070,  
 Obrzycko – 655,  
 Obszar Nadbałtycki – 121,  
 Obwód grodzieński – 580,  
 Obwód kaliningradzki – 333, 402,  
 Ocean Atlantycki – 139, 142, 199, 277, 342, 357-358 787, 841,  
 Ocean Spokojny – 776, 784,  
 Odenwald – 118,  
 Odessa – 91, 122, 1110-1111,  
 Odolanów – 1209, 1215,  
 Odra – 197, 249-250, 359, 700, 839, 849, 877, 1051, 1174, 1179, 1212, 1214-1215,  
 Ohio – 358-359,  
 Ojców – 72, 646, 653-654, 656, 971, 974, 1007, 1177, 1213,  
 Ojrzeń – 333,  
 Oka – 483, 485,  
 Okręg tykociński – 331,  
 Olbiciń – 282,  
 Olchowiec – 943,  
 Oldenburg – 118,  
 Olędy – 227, 236,  
 Oliwa – 848, 1100, 1116,  
 Olszewo – 230, 237,  
 Olsztyn – 1047,  
 Ołdaki – 882, 889,  
 Ołmuniec – 119,  
 Onikszty – 659, 979,  
 Opacz Duża – 1031, 1043,  
 Opacz Mała – 1031, 1043,  
 Opatowice – 247,  
 Opatów – 603, 607, 1059, 1070, 1157, 1161,  
 Opatówek – 597, 598,  
 Opoczno – 430-431, 660, 663, 1059, 1071,  
 Opole – 1172, 1175-1176, 1213-1214,  
 Oranje – 657,  
 Orchowo (Orłowo) – 665, 672-673,  
 Oreł – 122,  
 Orenburg – 122, 956, 959,  
 Orla – 640, 815, 840, 1214,  
 Orłowo – 985,  
 Orłowo – 384,  
 Osa, (Ossa) – 460,  
 Osiek – 919,  
 Osowiec – 880-883, 889,  
 Ostór – 238,  
 Ostrava – 74,  
 Ostrołęka – 52, 145-146, 197, 206-207, 209-211, 406, 861, 873, 1043, 1045,  
 Ostroróg – 82, 458,  
 Ostrowia – 273,  
 Ostrowiec – 498,  
 Ostrowiec Świętokrzyski (Ostrowiec) – 299, 386, 1059, 1070,  
 Ostrożany – 214-215,  
 Ostróg – 691, 779,  
 Ostrów – 818, 842,  
 Ostrów – 273,  
 Ostrów Lubelski – 1063, 1072,  
 Ostrów Mazowiecka – 46, 273, 498, 526, 527, 1046,  
 Ostrów Mazowiecki – 212, 319,  
 Ostrów Wielkopolski – 673,  
 Ostrzygom – 529,  
 Oszczepalin – 628-629,  
 Oszmiana – 577, 580,  
 Ośnica – 647, 656,  
 Oświęcim – 1013,  
 Otole – 1035, 1048,  
 Otwock – 263,  
 Otwock Mały – 264,  
 Otwock Wielki – 264, 914,  
 Owczary – 248,  
 Owrucz – 238, 691, 779,  
 Ozarzyńce – 446,

- Ozmujdyn – 671, 676,  
 Ozorków – 663,  
 Ożarów – 1059, 1070,  
 Ożary – 1042,  
 Ożary Wielkie – 1031, 1042-1043,
- P**
- Pad – 705,  
 Padwa – 954, 974,  
 Pajewo – 216-217, 337, 565, 578,  
 Palencia – 1135,  
 Palestyna – 271, 539, 619,  
 Pałuki – 1069,  
 Panama – 283,  
 Panasiuki – 669, 675, 857, 871,  
 Paplin – 383-384,  
 Parczów – 817, 841,  
 Parsko – 1209, 1216,  
 Paryż – 72, 152, 158, 177, 180,  
 254-255, 259, 277, 285, 308-  
 309, 313, 33, 347, 349, 368,  
 372, 379, 431, 480, 513, 523,  
 527, 555, 608, 653, 710, 775,  
 798, 803, 845, 853, 872, 904,  
 926, 931-932, 938, 940, 944,  
 954, 962-963, 974, 1015,  
 1017-1018, 1024, 1112, 1126,  
 1134, 1177,  
 Pass – 966,  
 Patrykozy – 821, 843,  
 Pawłowo – 1018-1019, 1022,  
 Pejpus (jezioro) – 478,  
 Pekin – 324,  
 Pelcowizna – 290, 550, 557,  
 Pełch – 827, 845,  
 Pełchówka – 845,  
 Perchod – 805, 871,  
 Perechreście – 987, 991,  
 Perlejewo – 234, 236, 845,  
 Persja – 415,  
 Peru – 539, 1176,  
 Perwi – 122,  
 Peszt – 119, 584, 999, 1001,  
 Petersburg (Sankt Petersburg, Le-  
 ningrad) – 15, 17, 27, 49, 63,  
 90-91, 93, 99, 109, 121, 130,  
 165, 171-172, 175, 180, 187,  
 190, 207, 210, 252, 304, 313,  
 372, 384, 429, 431, 470, 474-  
 475, 513, 605-606, 644, 653-  
 654, 660-661, 663, 774-775,  
 789, 793, 797, 845, 849, 853,  
 863, 907, 914, 924, 961, 975-  
 976, 979, 982, 984-985, 992-  
 993, 999, 1001-1002, 1005-  
 1006, 1017, 1045-1046, 1069,  
 1076, 1080, 1091, 1111, (1119-  
 1121), 1126, 1177, 1189,  
 Pęsy (Pęsy-Lipno) – 1032-1036,  
 1044,  
 Pfaffenhausen – 926,  
 Pforta – 610, 613,  
 Pforta – 405,  
 Piaski – 1072,  
 Piątek – 612, 614,  
 Piątnica – 177, 648, 657, 785,  
 1046, 1050,  
 Piekary – 248,  
 Piemont – 938,  
 Pieńki – 943, 1034, 1046, 1210,  
 1216,  
 Pieńki Grodzisko – 1206, 1210,  
 1212, 1216,  
 Pieńki Okopne – 1206, 1212,  
 Pietkowo – 174, 1039, 1050,  
 Pikardia – 523,  
 Pilawa – 197, 207, 210, 212,  
 Pilica – 121, 270, 273, 293, 298,  
 381, 587, 663, 980, 991, 1069,  
 1071, 1188, 1214,  
 Pilzno – 119,  
 Piława – 51,  
 Pińczów – 633, 637-638, 663,  
 1011,  
 Pińsk – 986, 990, 1142, 1150,  
 Pińszczyzna – 810, 839, 1142,  
 1150,  
 Piotrków – 120, 312, 381, 421,  
 Piotrków Trybunalski – 134, 254,  
 422, 623, 625, 846, 848, 1009,  
 1011,  
 Piotrowo-Trojany – 174,  
 Pireneje – 782, 934, 938,  
 Pisa – 1043,  
 Pisia – 423, 704, 873,  
 Pisuerga – 931,  
 Platerów – 840,  
 Pleszew – 109,  
 Pluty (Pluty-Rogowo) – 878, 888,  
 Płaskowyż Nałęczowski – 1071,  
 Pławce – 964, 967,  
 Pławno – 422-423,  
 Płock – 96, 121, 146, 236, 295,  
 333, 347, 382, 421-422, 453-  
 455, 460, 486, 549, 552, 555,  
 559, 561, 563, 612, 648, 656,  
 658, 692, 698, 706, 773, 796,  
 798, 841, 870, 873, 893, 913-  
 914, 981, 984, 988, 1150,  
 1153, 1214,  
 Płockie – 391, (913-914),  
 Płonka Kościelna – 441,  
 Płonka Wielka – 441,  
 Płonka-Kozły – 441,  
 Płonka-Matyski – 441,  
 Płonka-Strumianka – 441,  
 Płońsk – 1214,  
 Płoska – 672,  
 Płowce – 248, 250,  
 Płużniany – 402,  
 Płużyny – 794, 798,  
 Pniewo – 157-158, 425-426,  
 Pobyłkowo – 157,  
 Pobyłkowo Duże – 158,  
 Poczdam – 194,  
 Podgórze – 134, 840, 1153,  
 Podhorce – 646, 655,  
 Podhucie – 870,  
 Podlasie – 11, 19, 21, 29, 56, 60,  
 64-65, 70, 87, 129, 132-134,  
 162, 165, 168, 172, 174, 192,  
 198, 204, 211, 214, 231, 324-  
 235, 237, 243-245, 264, 268,  
 298, 317-319, 332, 337, 343,  
 357, 362, 373, 421, 431, 449-  
 450, 467, 474, 480-481, 486-  
 487, 498, 525, 527, 532, 548,  
 552-553, 559, 572, 579-581,  
 585, 587, 626, 637, 643-644,  
 693, 714, 719, 733, 735, 742,  
 748, 766, 768, 773-776, 778,  
 780, 788, 818-819, 822, 825,  
 843-844, 881-882, 884, 888-  
 889, 897, 900, 932, 978, 986,  
 989, 1029-1030, 1033, 1045,  
 1059, 1062-1063, 1072, 1075,  
 1099, 1102, 1120, 1144, 1151,  
 1152-1153, 1189, 1200, 1202,  
 1212,  
 Podlasie siedleckie (Podlasie Połu-  
 dniowe) – 581, 585,  
 Podlasie tykocińskie – 586,  
 Podlaski Przełom Bugu – 842,  
 Podlężyce – 1005, 1007, 1216,  
 Podole – 133-134, 192, 358, 445,  
 545, 603, 604, 611, 677, 933,  
 937, 940, 942, 944, 951, 969,  
 974, 1094, 1100, 1167,  
 Podwale – 525, 527,  
 Pogorzałki – 184, 248, 375, 377,  
 565, 577, 617, 619,  
 Pogorzal – 248,  
 Pogorzalce – 668, 674, 704, 794,  
 798,  
 Pogórze Środkowo-Beskidzkie –  
 165,  
 Pohost – 986, 990,  
 Poitiers – 658,  
 Pojezierze Bałtyckie – 121,  
 Pojezierze Bytowskie – 657,  
 Pojezierze Chełmińskie – 460,  
 Pojezierze Gnieźnieńskie – 249,  
 974, 1216,  
 Pojezierze Iławskie – 460,  
 Pojezierze Kujawskie – 1073,  
 Pojezierze Maklemburskie – 651,  
 Pojezierze Mazurskie – 870, 873,  
 Pojezierze Pomorskie – 1213,  
 Pojezierze Wielkopolskie – 197,  
 657, 1200, 1202, 1213,  
 Pojezierze Wileńskie – 848, 1216,  
 Pojezierze Wschodniosuwalski –  
 390,

- Pojezierze Zachodniosuwalskie – 889,  
 Pojezierze Żmudzkie – 873,  
 Pojeziory – 143,  
 Pokrzywnica – 944,  
 Pokrzywnica (rzeka) – 598,  
 Pokucie – (915-917), 994, 997, 1078,  
 Polana – 943,  
 Polesie – 122, 402-403, 839, 990, 1128, 1142, 1150, 1152-1153,  
 Polesie Brzeskie – 837,  
 Polesie Litewskie – 1142, 1150,  
 Polesie Wołyńskie – 120, 165, 777, 860, 872,  
 Polesie Zachodnie – 840, 872,  
 Polichna – 900, 1030,  
 Policzna – 784,  
 Połaniec – 987, 991, 1059, 1070,  
 Połaga – 929, 933, 1126,  
 Połock – 696, 704, 960, 963, 1116, 1128,  
 Połtawa – 349, 606,  
 Połtwa – 991,  
 Pomianowa – 246,  
 Pomorzany – 248,  
 Pomorze – 117, 452, 460, 654, 658, 809, 874, 931, 1177, 1214-1215,  
 Pomorze Gdańskie – 459-462, 612, 614, 637, 657, 702, 848, 931, 1214,  
 Pomorze Szwedzkie – 608,  
 Pomorze Zachodnie – 459, 837,  
 Pomost Krakowski – 840,  
 Pomyków – 980,  
 Poniaty – 229,  
 Poniaty Kamionna – 157-158,  
 Poniemuń (Poniemie) – 849, 853,  
 Ponti – 934, 938,  
 Pontremoli – 934, 938,  
 Popowice – 247,  
 Popowo – 157-158,  
 Poprad – 119,  
 Portugalia – 182, 277, 422, 710, 774, 871,  
 Poryck – 941, 943, 986, 991,  
 Poryte – 157-158, 1034, 1047,  
 Poryte Izdebne – 157,  
 Poryte Małe – 158,  
 Poryte Szlacheckie – 158,  
 Poryte Włosciańskie – 158,  
 Porzeczce – 1128,  
 Porzucewo – 250,  
 Pospieszka – 401,  
 Postolice – 247,  
 Postołowa – 676,  
 Poświętne – 183-184, 341, 485,  
 Potok – 290, 550, 551, 557,  
 Powiat augustowski – 87, 323, 779, 870, 959,  
 Powiat babimojski – 1216,  
 Powiat bałcki – 214,  
 Powiat berdyszewski – 944,  
 Powiat będzkiński – 382, 1175, 1198, 1215,  
 Powiat białski – 333, 341, 431, 532, 563, 659, 662, 837-841, 843, 996, 1013, 1016, 1072, 1215,  
 Powiat białogardzki – 1213,  
 Powiat białostocki – 131, 146, 152, 175, 180, 188, 196, 204, 210, 214, 241, 319, 322, 329, 331, 357, 377, 393, 418, 420, 426, 441, 448, 450-451, 470-471, 482, 484-485, 489, 494, 520, 532, 534, 548, 577-578, 585, 587, 606, 615, 618-619, 621, 644, 672, 692, 773, 776, 779, 783, 787, 844-845, 870-871, 888-889, 909, 914, 943, 980, 990, 1043, 1045-1046, 1050, 1072, 1076, 1102, 1107, 1120, 1151, 1204, 1216,  
 Powiat biebrzański – 1048,  
 Powiat bielski – 134, 174, 196, 210, 234-236, 243, 384, 393, 423, 483, 485, 532, 587, 625-626, 644, 788, 842-843, 845, 871, 888, 993, 997, 1047-1048, 1050, 1164, 1198,  
 Powiat biłgorajski – 296, 316, 1071,  
 Powiat białski – 966,  
 Powiat bocheński – 839, 943, 1176, 1198,  
 Powiat borszczowski – 655,  
 Powiat borysowski – 735, 781,  
 Powiat braclawski – 214,  
 Powiat brodnicki – 488, 919,  
 Powiat brzeski – 196, 210, 532, 579, 587, 840-842, 1214,  
 Powiat buski – 613, 1069, 1212,  
 Powiat bydgoski – 1213,  
 Powiat bytowski – 657,  
 Powiat chełmski – 314, 316, 364, 843, 1072, 1215,  
 Powiat chrzanowski – 384, 523, 654, 703, 787, 1176, 1188,  
 Powiat ciechanowski – 158, 217, 333, 481, 578, 780,  
 Powiat czarnkowsko-trzcianecki – 1213,  
 Powiat częstochowski – 283, 578,  
 Powiat dąbrowski – 1175,  
 Powiat dubieński – 943,  
 Powiat działdowski – 488,  
 Powiat dzierzoniowski – 1213,  
 Powiat dzisieński – 1022,  
 Powiat ełcki – 1047,  
 Powiat frydlandzki – 403,  
 Powiat garwoliński – 207, 402, 532, 563, 711,  
 Powiat głogowski – 1214,  
 Powiat gnieźnieński – 974, 1004,  
 Powiat gołubsko-dobrzyński – 1215-1216,  
 Powiat gorzowski – 1213,  
 Powiat gostyński – 1204,  
 Powiat grajewski – 158, 176, 656, 888-889, 1044, 1046-1047,  
 Powiat grodzieński – 196, 210, 532, 587, 675, 705, 841, 870, 959,  
 Powiat grójceński – 844, 943, 1215,  
 Powiat grudziądzki – 657,  
 Powiat hajnowski – 359, 672-674, 680, 701, 704, 786, 804, 871, 943, 1050,  
 Powiat hajsyiński – 214,  
 Powiat halicki – 1213,  
 Powiat horodeński – 917,  
 Powiat hrubieszowski – 316, 463, 655, 992, 1071, 1215-1216,  
 Powiat ihumeński – 960, 963, 1101, 1117,  
 Powiat iławski – 488,  
 Powiat iłżecki – 555, 784,  
 Powiat inowrocławski – 1216,  
 Powiat jampolski – 214,  
 Powiat janowski – 316, 679,  
 Powiat jarosławski – 1002,  
 Powiat jędrzejowski – 278, 296, 1161, 1214,  
 Powiat kaliski – 423, 598, 1006,  
 Powiat kalwaryjski – 779,  
 Powiat kamieniecki – 214,  
 Powiat kartuski – 657,  
 Powiat kazimierski – 692, 1215,  
 Powiat kaźmierski – 316, 1071,  
 Powiat kepiński – 1204,  
 Powiat kielecki – 1070, 1161,  
 Powiat kobryński – 196, 203, 210, 532, 587, 798, 1215,  
 Powiat kolneński – 157-158, 177, 197, 203, 209, 212-213, 217, 222, 240, 243, 319, 331, 433, 494, 532, 547, 888, 890, 1031, 1044-1048, 1050, 1212,  
 Powiat kolski – 261, 843, 1072-1073, 1215,  
 Powiat koniński – 1215,  
 Powiat konstantynowski – 287, 532, 563, 839-843,  
 Powiat koński – 784,  
 Powiat kościański – 657, 930, 1017, 1215-1216,  
 Powiat kowieński – 843,  
 Powiat kozienicki – 784, 900, 1030,  
 Powiat krakowski – 271, 654, 693, 703, 939, 991, 1079, 1161, 1175, 1197, 1213,



- Powiat krasnostawski – 316, 364, 702, 848, 1071,  
 Powiat kraśnicki – 282, 316, 679, 1071,  
 Powiat krotoszyński – 1214,  
 Powiat królewiecki – 403,  
 Powiat krzemieniecki – 655, 943,  
 Powiat kutnowski – 673, 1043, 1072,  
 Powiat latyczowski – 214,  
 Powiat legionowski – 197, 557, 943, 997,  
 Powiat legnicki – 1215,  
 Powiat leszczyński – 662, 690, 930, 951, 966,  
 Powiat łęborski – 1213,  
 Powiat lidzki – 840, 842, 933, 1075-1076,  
 Powiat limanowski – 779, 1175, 1198,  
 Powiat lipnowski – 217, 1215,  
 Powiat lipski – 555,  
 Powiat Lityński – 214,  
 Powiat liwski – 563,  
 Powiat lubartowski – 316, 364, 423, 1072,  
 Powiat lubelski – 316, 364, 614, 680, 997, 1026,  
 Powiat lucyński – 585,  
 Powiat lwówecki – 1213,  
 Powiat Łęczycki – 1043,  
 Powiat Łęczyński – 135, 158, 197, 203, 208-209, 212-123, 217, 222, 237, 240, 243, 314, 319, 331, 380, 393, 431, 494, 1072, 1215,  
 Powiat łomżyński – 532, 547, 549, 574, 579, 626, 657-658, 778, 780, 785, 788, 842, 888-890, 1031, 1042, 1044, 1046-1050, 1107, 1212, 1215-1216,  
 Powiat łosicki – 840-843,  
 Powiat Łódzki – 614, 1011,  
 Powiat Łucki – 990,  
 Powiat Łukowski – 532, 563, 629,  
 Powiat makowski – 158, 197, 203, 209, 212-213, 217, 222, 240, 243, 319, 331, 334, 359, 494, 532, 547, 984, 1050,  
 Powiat mariampolski – 390, 779,  
 Powiat mazowiecki – 9-10, **56**, **62**, 70, 131, 134, 146, 152, 154, 158, 165, 168, 172, 175, 184, 187, 192, 197-198, 203-204, 209-211, 214, 216-217, 234, 238, 241, 243, 264, 268, 272, 300, 319, 329, 331, 337, 357, 359, 377, 385, 406-407, 418, 441, 448, 451, 471, 482, 494, 498, 520, 532, 538, 547, 578, 585, 606, 615, 618-621, 625, 773, 775, 779, 782, 786-787, 889, 900-901, 909, 914, 980, 985, 1043, 1045-1046, 1048-1050, 1072, 1076, 1107, 1151, 1177, 1204, 1212,  
 Powiat miechowski – 782, 991, 1069-1070, 1161,  
 Powiat miński – 334,  
 Powiat mławski – 12, 217, 383, 673, 779, 1046,  
 Powiat mohylowski – 446, 676-677, 937,  
 Powiat moniecki – 192, 322, 548, 870, 888-889, 1045-1046, 1177,  
 Powiat myślenicki – 1175, 1197,  
 Powiat nakielski – 657, 1176, 1213,  
 Powiat nidzicki – 984,  
 Powiat niżański – 872,  
 Powiat nowoaleksandryjski – 679, 1161,  
 Powiat nowodworski – 559-560, 888, 997, 1177,  
 Powiat nowogradwołyński – 844,  
 Powiat nowogródzki – 797-798, 943, 959, 972, 1022-1023, 1026, 1112, 1117, 1161,  
 Powiat nowomiejski – 488, 563, 1043, 1215,  
 Powiat nowomiński – 264, 476, 1060,  
 Powiat noworadomski – 423, 657, 1204,  
 Powiat nowouszycki – 214,  
 Powiat oleśnicki – 1213,  
 Powiat olhopolski – 214,  
 Powiat olkuski – 974, 1161,  
 Powiat opatowski – 784, 1070, 1161, 1204,  
 Powiat opoczyński – 663, 784, 841, 1071,  
 Powiat opolski – 680,  
 Powiat ostrogski – 657, 780, 840,  
 Powiat ostrołęcki – 159, 197, 203, 209, 212-213, 217, 222, 240, 243, 319, 331, 426, 494, 532, 547, 1031, 1050, 1061,  
 Powiat ostrowiecki – 386, 1070,  
 Powiat ostrowski – 145-146, 174, 203, 207, 209, 212-213, 218, 222, 237, 240, 243, 319, 331, 406-407, 428, 494, 527, 532, 547, 845, 932, 985, 1046, 1050, 1102, 1215,  
 Powiat ostrzeszowski – 782, 1161, 1204,  
 Powiat oszmański – 943-944, 951,  
 Powiat oświęcimski – 1013,  
 Powiat otwocki – 264,  
 Powiat pabianicki – 614,  
 Powiat piaseczyński – 943, 1215,  
 Powiat pińczowski – 692, 1161,  
 Powiat piński – 839,  
 Powiat piotrkowski – 1204,  
 Powiat płocki – 217, 405, 462, 656, 777-778, 1211, 1215,  
 Powiat płoński – 217, 460, 560, 657, 673, 782,  
 Powiat płoskirowski – 214,  
 Powiat poznański – 655, 1176, 1213,  
 Powiat proszowski – 1161,  
 Powiat pruszkowski – 1043,  
 Powiat prużański – 196, 203, 532, 587, 672, 674, 680, 701, 704, 786, 804, 871, 943,  
 Powiat przasnyski – 217, 382, 984,  
 Powiat przeworski – 1002,  
 Powiat puławski – 316, 1071, 1161,  
 Powiat pułtowski – 158, 197, 203, 209, 212-213, 217, 222, 240, 243, 246, 249, 319, 331, 334, 532, 547, 785, 943-944, 997, 1050, 1177,  
 Powiat radomski – 784,  
 Powiat radomszczański – 175, 423, 657, 1214,  
 Powiat radziwiłłowski – 1043,  
 Powiat radzyński – 135, 626,  
 Powiat radzyński – 364, 402-403, 532, 563, 629,  
 Powiat rawski – 873, 1071,  
 Powiat rycki – 402, 711,  
 Powiat rypiński – 217, 673, 919,  
 Powiat samborski – 693, 711,  
 Powiat sandomierski – 314, 462, 608, 784, 1070, 1161,  
 Powiat sądecki – 1175,  
 Powiat sejneński – 390, 779, 853, 1073,  
 Powiat serocki – 563, 1043,  
 Powiat siedlecki – 532, 563, 625, 785-786, 842, 943,  
 Powiat siemiatycki – 215, 234, 608, 841-845, 888, 1047, 1164, 1212,  
 Powiat sieradzki – 423, 848, 1007,  
 Powiat sierpecki – 217, 673, 785, 1215,  
 Powiat skwirski – 1044,  
 Powiat słonimski – 196, 210, 402-403, 532, 586, 587, 1047,  
 Powiat ślucki – 387, 655, 990,  
 Powiat sochaczewski – 559,  
 Powiat sokołowski – 384, 532, 563, 608, 625, 658, 838, 843-844, 1211-1212, 1216,  
 Powiat sokólski – 196, 207, 210, 532, 587, 675, 705, 786, 841, 845, 870, 990, 1045-1046,  
 Powiat stalowowolski – 872,  
 Powiat stanisławowski – 302,

- Powiat starokonstantynowski – 991,  
 Powiat staszowski – 991, 1070,  
 Powiat stopnicki – 613, 1161,  
 Powiat strzelecko-drezdenecki – 1213,  
 Powiat sulęciński – 1213,  
 Powiat suski – 1197,  
 Powiat suwalski – 779,  
 Powiat szczuczyński – 177, 197-198, 203, 212-213, 222, 240, 243, 319, 331, 494, 532, 547, 656, 888-889, 1044, 1046-1047, 1050, 1076, 1212,  
 Powiat szubiński – 657, 1176,  
 Powiat śniatyński – 1006,  
 Powiat średzki – 967,  
 Powiat śremski – 655, 657, 966, 1176,  
 Powiat świdnicki – 1071,  
 Powiat święciański – 1075-1076,  
 Powiat tarnogrodzki – 284, 316, 433  
 Powiat tarnowski – 657,  
 Powiat tczewski – 931,  
 Powiat tomaszowski – 672, 991, 1071, 1216,  
 Powiat trocki – 853, 933,  
 Powiat trzebnicki – 1198,  
 Powiat tucholski – 1214,  
 Powiat tykociński – 9,  
 Powiat uszycki – 214,  
 Powiat warszawski – 299, 557, 558, 559, 561, 655, 679, 888, 966, 1018, 1043, 1071, 1204, 1215,  
 Powiat wązowski – 1043,  
 Powiat wejherowski – 680,  
 Powiat węgrowski – 135, 177, 384, 475, 532, 561, 563, 626, 842-843, 1046, 1177,  
 Powiat wielicki – 839, 1175, 1197,  
 Powiat wilejski – 403, 779,  
 Powiat wileński – 580, 1022,  
 Powiat wileńsko-trocki – 1022,  
 Powiat wilkomierski – 659, 975, 979,  
 Powiat winnicki – 214, 445-446, 676,  
 Powiat wizki – 1043,  
 Powiat władysławowski – 779,  
 Powiat włkomirski – 402,  
 Powiat wrocławski – 1072-1073, 1216,  
 Powiat włodawski – 481, 532, 563,  
 Powiat włodzimierski – 238, 702, 840, 844,  
 Powiat włoszczowski – 991, 1069, 1161,  
 Powiat wolsztyński – 1216,  
 Powiat wołkowyski – 196, 203, 210, 532, 587, 845,  
 Powiat wołomiński – 135, 626,  
 Powiat wrzesiński – 654,  
 Powiat wschowski – 662, 690, 951, 966,  
 Powiat wyłkowyszkowski – 779,  
 Powiat wysokomazowiecki – 134, 173-174, 207, 237, 273, 300, 346, 359, 423, 428, 538, 608, 625, 775, 786-787, 845, 888, 900, 1045-1046, 1048-1050, 1216,  
 Powiat wyszkowski – 135, 626, 842, 932,  
 Powiat zakroczymski – 563, 1043,  
 Powiat zambrowski – 168, 172, 231, 319, 579, 626, 780, 784, 1031, 1042-1044, 1046-1049, 1107,  
 Powiat zamojski – 316, 840, 944, 1071,  
 Powiat zaślawski – 402,  
 Powiat zawierciański – 1069,  
 Powiat zgierski – 431, 663,  
 Powiat zwoleniński – 784, 900, 1030,  
 Powiat żniński – 1176,  
 Powiat żuromiński – 383, 785,  
 Powiat żytomierski – 431,  
 Powiśle – 211, 556,  
 Poznań – 19, 31, 75, 117, 140, 183, 191, 324, 326, 345, 372, 401, 444, 448, 475, 520, 523, 641, 652-658, 663, 692, 707, 709-710, 783, 785, 873, 909, 925, 930, 933, 945, 951-952, 959, 963, 966-967, 973, 997, 1004-1005, 1010, 1026, 1076, 1078, 1091, 1102, 1120-1121, 1125-1126, 1135, 1150, 1166, 1175-1177, 1187, 1189, 1197, 1204, 1213,  
 Poznańskie – 357,  
 Półwysep Apeniński – 136,  
 Półwysep Arabski – 208,  
 Półwysep Bałkański – 195, 782,  
 Półwysep Iberyjski – 344, 358, 630, 674, 803, 838, 938,  
 Półwysep Jutlandzki – 523,  
 Półwysep Kamczatka – 799, 803, 861,  
 Półwysep Krymski – 339,  
 Półwysep Przylądkowy – 803,  
 Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka – 197, 657,  
 Praga – 119-120, 148, 175, 196, 201, 248, 290, 457, 463, 477-478, 550, 555, 557, 600-601, 603, 607, 635, 638, 654,  
 Prandocin – 246,  
 Pratulini – 815, 840,  
 Prażmów – 1215,  
 Prądnik – 72, 247, 1171, 1175, 1207, 1213,  
 Prądnik (rzeka) – 1197,  
 Prądnik Biały – 1195, 1197,  
 Pregola – 128, 560, 788, 959, 992, 1120, 1160,  
 Preny – 81, 578,  
 Preszburg – 119,  
 Prędocin – 1209, 1214,  
 Prillwitz – 645, 651,  
 Prosna – 1209, 1215,  
 Prostki – 159, 888,  
 Proszowice – 997, 1055, 1069,  
 Protasy – 222,  
 Prowansja – 267,  
 Prowen – 843,  
 Prowincja Gnieźnieńska – 848,  
 Prowincja Małopolska – 693, 841, 1049,  
 Prowincja Noricum – 847,  
 Prowincja Poznańska – 373, 657, 662, 690, 951, 966, 968, 972, 1176, 1216,  
 Prowincja Prus – 423,  
 Prowincja Reńska – 118,  
 Prowincja Śląska – 1179, 1187,  
 Prowincja Wielkopolska – 873,  
 Prowincja Żnińska – 1195, 1198,  
 Prószanka – 483,  
 Próżana – 668, 675, 840,  
 Prusy (zob. także: Królestwo Prus, Prusy Książęce, Prusy Królewskie) – 28, 57-58, 64, 75, 107, 117, 128, 177, 241, 248, 250-251, 258, 264, 267, 305, 331, 334, 347, 350-351, 373, 387, 394, 403, 459-460, 488, 520, 555, 563-564, 596-598, 606-608, 611, 648, 657-658, 662, 674, 690, 703, 706, 709, 781, 788, 814, 822, 837, 841-842, 860, 863, 870, 874-875, 883, 889, 925, 928, 930-933, 938, 943, 951, 959, 963, 966, 972, 992, 1001, 1003-1006, 1011, 1032, 1047, 1078, 1098-1099, 1119-1120, 1150, 1157, 1160, 1171, 1175-1177, 1179, 1187, 1206, 1212-1214, 1216,  
 Prusy Nowoschodnie – 280-281, 817, 841, 866, 875,  
 Prusy Południowe – 841, 875,  
 Prusy Wschodnie – 117, 128, 157, 175, 333, 359, 402-403, 481, 555, 563, 657-658, 674, 781, 788, 841, 863, 889, 933, 959, 992, 1047, 1120, 1150, 1157, 1160,  
 Prusy Zachodnie – 79, 117, 141, 358, 564, 653, 656-657, 1003-1005, 1177, 1214,  
 Pruszanica – 485,  
 Pruszy – 336,

- Prut – 917, 994, 997,  
 Pruzany – 838,  
 Prypeć – 122, 135, 192, 238, 350-351, 560, 656, 665, 672, 690-691, 702, 777, 779, 810, 838-839, 877, 943, 979, 1120, 1128, 1153, 1212,  
 Przedbórz – 1208, 1214,  
 Przedecz – 1065, 1073,  
 Przełęcz Simplon – 905,  
 Przemyśl – 119, 248, 564, 706, 838, 1078, 1151, 1189, 1207, 1212,  
 Przyładek Dobrej Nadziei – 351, 657, 799, 803, 861,  
 Przyszów Szlachecki – 860, 872,  
 Przytuły – 177, 1046, 1212, 1216,  
 Przywieczierzyna – 930,  
 Psary – 248,  
 Pskowa – 704,  
 Psków – 696, 704,  
 Pszczółczyn – 183-184, 300,  
 Ptycz – 943,  
 Puchaczów – 1063, 1072,  
 Puchały (Sokola Łąka) – 171-172, 1035, 1048,  
 Puchowice – 1095, 1101, 1114, 1117,  
 Puczyce – 815, 840,  
 Pulwa – 815-816, 840,  
 Puławy (Nowa Aleksandria) – 56, 150, 254, 364, 389, 677, 679, 840, 968, 972, 988, 1061, 1071,  
 Pułkowo – 121,  
 Pułtawa – 349,  
 Pułtusk – 229, 236, 456-457, 1109, 1214,  
 Puniała – 853,  
 Punie – 849, 853,  
 Puszcza Bialska – 856, 870,  
 Puszcza Biała – 777, 838,  
 Puszcza Białowieska – 14, 72, 209-211, 280-281, (665-676), 695, 701-702, 756, 786, 804-805, 856, 858-860, 863, 869-872, 875,  
 Puszcza Bielska – 673,  
 Puszcza Bolimowska – 704,  
 Puszcza Hżycza – 1070,  
 Puszcza Jaktorowska – 696, 704, 862, 873,  
 Puszcza Jedleńska – 860, 872,  
 Puszcza Kampinoska – 704,  
 Puszcza Kłyszawska – 870,  
 Puszcza Knyszyńska – 222, 672,  
 Puszcza Korabiewska – 704,  
 Puszcza Kozienicka – 860, 872,  
 Puszcza Kurpiowska – 856, 870,  
 Puszcza Ładzka – 667, 673,  
 Puszcza Myszyniecka – 856, 860, 870, 872,  
 Puszcza Niepołomska – 696, 704, 860, 872,  
 Puszcza Notecka – 1213,  
 Puszcza Sandomierska – 872,  
 Puszcza Skwańska – 863,  
 Puszcza Świętocha – 858,  
 Puszcza Świsłocka – 280-281, 665, 667, 672-673, 802, 805, 867, 875,  
 Puszcza Usedomaska – 694, 700,  
 Puszcza Wołkowska – 281, 672-673, 805, 875,  
 Puszcza Zielona – 777, 856, 870,  
 Pyrénées-Atlantiques – 931,  
**R**  
 Raba – 613, 704, 872,  
 Raciąż – 1208, 1214,  
 Racibory – 175-176, 900,  
 Racibórz – 782,  
 Radawiec – 364,  
 Radołupy – 1215,  
 Radom – 121, 146, 177, 248, 315, 330, 421-422, 613, 656, 747, 784, 872, 1078,  
 Radomka – 423, 657,  
 Radomsk – 422-423, 648, 657,  
 Radomskie – 56,  
 Radomsko – 657,  
 Radońka – 663, 980,  
 Radostów – 311, 316,  
 Radule – 578,  
 Radziłów – 176, 217, 656, 1032, 1044,  
 Radziszów – 247, 1171, 1175, 1195, 1197,  
 Radzymin – 647, 657,  
 Radzyń Podlaski – 1216,  
 Ragneta – 481, 610, 613,  
 Rajgród – 362, 879, 883,  
 Raków – 1059, 1070, 1204,  
 Raszyn – 1043,  
 Ratyżbona – 118, 931,  
 Rawa – 1203, 1214,  
 Rawa Mazowiecka – 862, 873,  
 Rawka – 873,  
 Rdzowo – 614,  
 Regimin – 780,  
 Region Stołeczny Brukseli – 140,  
 Regów – 314,  
 Reichenbach – 927, 932,  
 Rejon kuryłowiecki – 951,  
 Rejon łucki – 315,  
 Rejowiec – 364,  
 Reknica – 651,  
 Remscheid – 118,  
 Ren – 118, 293, 299, 430, 774, 786, 931,  
 Repki – 844,  
 Republika Południowej Afryki – 657, 803,  
 Retowo – 53, 55, 88,  
 Retów – 1076,  
 Reutlingen – 263-264, 643-644, 913-914,  
 Ręczaje Niemieckie – 135, 624, 626,  
 Ręczaje Polskie – 135, 624, 626,  
 Rgilewka – 261, 1072,  
 Rijeka (wł. Fiume) – 120,  
 Rogalin – 655,  
 Rogowo – 188, 1157, 1161,  
 Rohacze (Rogacze) – 817, 842,  
 Rokita – 1046,  
 Rokitnica – 887, 897, 1209, 1216,  
 Rokitno – 840,  
 Romanowo – 1099, 1102, 1120,  
 Romanów – 333, 481,  
 Romanówka – 844,  
 Rosienie – 386,  
 Rosja (zob. Imperium Rosyjskie)  
 Rostok – 117,  
 Rostów nad Donem – 122,  
 Roś – 1199-1200,  
 Rotniczanka (Rotnica) – 957-959,  
 Roztocze – 165,  
 Rożkówka – 669, 675,  
 Rów Jordanu – 560,  
 Równne – 238, 691, 779,  
 Równina Augustowska – 323, 883, 889,  
 Równina Bielska – 207, 217, 235, 625, 672, 701, 705, 932, 1048, 1198,  
 Równina Kodeńska – 838, 1072,  
 Równina Kozienicka – 872,  
 Równina Kurpiowska – 870,  
 Równina Piotrkowska – 848,  
 Równina Raciąska – 383,  
 Równina Radomska – 784,  
 Różanystok – 759, 786,  
 Ruda (dzielnica Warszawy) – 550, 557,  
 Ruda – 290, 298,  
 Rudawiec – 840,  
 Rudawka – 557, 933, 1076,  
 Rudki – 579,  
 Rudna – 383-384,  
 Rudniki – 248,  
 Rudomina – 1095, 1101, 1114, 1117,  
 Rudy – 870,  
 Rugia – 648, 658,  
 Ruja – 1215,  
 Rumszyski – 821, 843,  
 Rumunia – 318, 519, 874,  
 Russ – 333, 560, 1120,  
 Russów – 1005-1006,  
 Ruszczka – 246,  
 Ruś – 90, 121, 206-207, 251, 325, 332, 342, 350, 357, 359, 442, 451, 454, 476, 487, 557, 564,

- 610, 612, 663, 691, 702, 704,  
775, 777, 783, 822, 842, 870,  
883, 888, 943, 951, 953, 972-  
973, 980, 997, 1018, 1029,  
1045, 1063, 1069, 1072, 1078-  
1079, 1094, 1102, 1120, 1127-  
1128, 1142, 1150, 1174, 1188,  
1206, 1212-1214,  
Ruś Biała – 940, 943, 1127-1128,  
Ruś Czerwona – 686, 691, 702,  
997, 1214,  
Ruś Halicka – 316,  
Ruś Halicko-Włodzimierska – 463,  
612,  
Ruś Kijowska – 478, 777, 997,  
1206, 1212-1213,  
Ruś Litewska – 162, 458, 587, 775,  
973, 1188,  
Ruś Zachodnia – 672, 775,  
Rutki – 171-172, 243, 319, 784,  
1031, 1042-1043, 1048-1049,  
1107,  
Rutki-Nory – 887, 890,  
Rybaki – 248,  
Rybczewice – 1045, 1060, 1071,  
Rybieńko – 157,  
Rybieńko Nowe – 158,  
Rybiński – 122,  
Rybitwy – 248,  
Rybno – 157-158,  
Rybotycze – 1198,  
Rydzewo – 157, 1034, 1047,  
Rydzyna – 925, 930,  
Ryga – 121, 925, 933, 1076,  
Ryki – 398, 402,  
Rylka – 873,  
Ryżanówka – 646, 654,  
Rządza – 196, 198,  
Rzeczyca (Reczyca) – 811, 839,  
Rzekuń – 159,  
Rzepichowo – 955, 959,  
Rzeszotary – 248,  
Rzeszów – 692, 1135,  
Rzędziany – 487,  
Rzym – 37, 136, 313, 549, 594,  
637, 705, 786, 798, 872, 874,  
903, 904-905, 918-919, 939,  
952-953, 963, 974, 991, 1010,  
1017, 1022, 1111, 1156, 1177,  
1191, 1193, 1198, 1213,
- S**  
Sabnie – 1211,  
Sabno – 658,  
Sacharzewo – 671, 676,  
Sadek – 671, 676,  
Saint-Gilles – 579,  
Saksonia – 264, 351, 405, 606-607,  
613, 705, 711, 837, 874, 914,  
932, 954, 1014, 1019, 1047,  
Saksonia Pruska – 117,  
Saksonia-Amhalt – 711,  
Salzburg – 944,  
Samara – 122,  
Sambia – 549, 842, 889, 1045, 1198,  
Sambory (Sambory-Bukowo) – 248,  
548-549, 887, 890, 1206, 1212,  
Samica – 1215,  
Samos – 1134-1135,  
San – 165, 249, 293, 298, 358-359,  
531, 532, 656, 691, 702, 704,  
811, 839, 860, 872, 1002,  
1052, 1207, 1212,  
San Marco – 153,  
San Polo – 153,  
Sandomierz – 248, 314, 403, 612,  
625, 675, 785, 804, 847, 873-  
874, 894, 991, 993, 1002,  
1029-1030, 1052, 1055, 1057-  
1059, 1070, 1078, 1157, 1161,  
1214,  
Saniki – 184,  
Sanniki – 248,  
Sanok – 870, 897, 974, 1069,  
Santa Croce – 153,  
Santiago – 955,  
Santok – 461, 1207, 1213,  
Saragossa – 651, 934-935, 938,  
Sarajewo – 120,  
Saratów – 122,  
Sardynia – 135, 626,  
Sarnaki – 842-843,  
Saska Kępa – 288, 296, 549, 555,  
Sawicze – 1097, 1101, 1115, 1117,  
Schemnitz – 119,  
Sejny – 240, 323, 389-390,  
Sekwana – 931,  
Semmeryng – 119,  
Serbia – 746, 781, 784, 951, 994,  
1079, 1187,  
Serock – 197, 211-212, 940, 943,  
997,  
Seroczyn – 755, 785, 940, 943,  
Seroki – 755, 785,  
Serwecz – 15, 91, (793-798),  
Sewastopol – 122,  
Sędowy – 247,  
Sidra – 1033, 1045,  
Sieburczyn – 878, 887-888, 890,  
Siechnowicze – 798,  
Siedlce – 121, 146, 384, 585, 786,  
839, 940, 1076,  
Siedlec – 1216,  
Siedmiogród – 120, 690, 838, 860,  
Siekierki – 188,  
Siekierno – 706,  
Siekurczyn – 1044,  
Sielisko – 943,  
Sieliszcze – 1023, 1026,  
Siemianice – 1203-1204,  
Siemiatycze – 10, 83, 214-215, 821,  
843, 845,  
Siena – 637,  
Sieniawa – 1001-1002,  
Sieradz – 612, 614, 655, 706, 1007,  
1214,  
Sieradzkie – 422,  
Siewierz – 247, 587, 1171, 1175,  
1188, 1195, 1198,  
Sikory – 248,  
Sikory Bartkowięta – 248,  
Sikory Janowięta – 248,  
Sikory Pawłowięta – 248,  
Sikory Wojtkowięta – 248,  
Siniucha – 656,  
Sitnik – 996,  
Siwka Kałuska – 657,  
Siwki – 647, 657, 815, 840,  
Skalmierz – 1055, 1069,  
Skala – 654, 1207, 1213,  
Skandynawia – 196, 706, 725, 735,  
763, 787, 1128,  
Skarbimierz – 248, 1209, 1214,  
Skarboślawka – 672, 704, 805, 871,  
Skarzyn – 1034, 1046,  
Skawa – 538,  
Skawina – 1175, 1197,  
Skoki – 403,  
Skotniki – 247,  
Skowronki – 248,  
Skórzec – 234,  
Skrwa – 862, 873, 919,  
Skrzyszów – 657,  
Skwira – 1044,  
Słaboszów – 246,  
Sławacinek – 993, 996,  
Sławatycze – 314, 837, 839, 1016,  
Sławków – 246,  
Sławonia – 120,  
Sławopól – 74, 83, 142-143,  
Sławsko – 246,  
Sławuta – 402,  
Słomniki – 1055, 1069,  
Słonim – 927, 931-932,  
Słowacja – 104, 119, 991, 994,  
1098,  
Słowenia – 944,  
Słowiańszczyzna – 652, 702, 809,  
894, 897, 951, 1078, 1171,  
1179, 1187, 1200, 1205,  
Ślucz (rzeka) – 690, 777, 779, 877,  
943, 979, 1212,  
Ślucza – 135, 192, 238,  
Ślupno – 779,  
Ślupsk – 797,  
Śluza – 135,  
Śłużewiec – 54,  
Smolarze – 248,  
Smoleńsk – 841, 853, 935, 939,  
1093, 1100, 1113, 1128,  
Smoleńszczyzna – 797,  
Smolniki – 248,  
Smotrycz – 937, 942, 951,

- Smotrycz – 607,  
 Snopokowo – 364,  
 Sobieszczki – 882, 889,  
 Sobieszyn – 678, 680, 710-711,  
 Sochaczew – 455, 563, 861, 873,  
 1214,  
 Sokal – 818, 842,  
 Sokolniki – 248,  
 Sokołajczyce – 1095, 1114, 1117,  
 Sokółka – 705,  
 Sokołów – 184, 206,  
 Sokołów Podlaski (Sokołów) – 207,  
 821, 843,  
 Sokoły – 43, 185-187, 209, 213-  
 214, 377, 763, 787, 1107,  
 Sokółka – 675, 696, 705,  
 Solec – 285, 287-288, 290, 296,  
 549, 555, 556,  
 Soła – 1013,  
 Soława – 711, 966,  
 Somma – 521, 523,  
 Sona – 334,  
 Sonderborg – 523,  
 Sonia – 159, 217,  
 Sopot – 422-423,  
 Sosnowiec – 121, 381-382,  
 Sosnowka – 333,  
 Sośnia – 548, 647, 656, 883, 889,  
 South Kensington – 276,  
 Spiż – 119,  
 Spoćkinie – 1067, 1073,  
 Spreewald – 117,  
 Sprząśła – 222,  
 Srebrowa – 1048,  
 Srebrowo – 1035, 1048,  
 Stadniki – 248,  
 Stajne – 364,  
 Stambuł – 890, 893,  
 Stanisławów – 246, 603, 608, 785,  
 924, 1126,  
 Stanisza – 246,  
 Stankowizna – 246,  
 Stany Zjednoczone – 198, 295, 313,  
 359, 386, 427, 710-711, 777,  
 797, 860, 890, 905, 932, 938,  
 959, 996,  
 Stańkowa – 963,  
 Stara Białowieża – 670, 675,  
 Stara Łomża – 157-158, 171-172,  
 Stara Łomża nad Rzeką – 158,  
 Stara Łomża przy Szosie – 158,  
 Stara Łomża-Zosin – 158,  
 Stara Wieś – 383-384,  
 Stare Wnory – 1216,  
 Starokonstantynów – 238, 691,  
 779,  
 Starołęka – 964, 966,  
 Starosielce – 171-172,  
 Stary Bubel – 817, 841,  
 Stary Merecz – 1022,  
 Staszów – 1059, 1070,  
 Stawiska 176-177  
 Stawiski – 158, 1035, 1047-1048,  
 Stawiszczce – 174, 207, 235, 1048,  
 Stawiszyn – 455,  
 Stąporków – 980,  
 Stefanowo – 845,  
 Stelmachowo 152, 164, 171-172,  
 179, 183-184, 203-204, 264,  
 271-272, 337, 356-357, 380,  
 385, 425-426, 617, 619, 914,  
 980, 1076,  
 Sterdyń – 383-384, 838,  
 Steyr – 941, 944,  
 Stoczek – 665, 668, 672, 674, 759,  
 786, 940, 943,  
 Stok-Lacki – 759, 786,  
 Stokowisko – 759, 786,  
 Stopnica – 1055, 1069,  
 Strabla – 1039, 1050,  
 Stradom – 261,  
 Stralsund – 604, 608  
 Strasburg – 118,  
 Strawa – 134, 625, 1011,  
 Strelasund (cieśnina) – 608,  
 Streńkowo (Strękowo) – 407,  
 Stryków – 702,  
 Studzianna – 1059, 1071,  
 Stuttgart – 118, 264, 428, 914,  
 Styl – 238, 315, 690, 779, 941,  
 943,  
 Styria – 119, 656, 944,  
 Sucha Wola – 398,  
 Suchodół – 453, 460.  
 Suchowola – 402,  
 Sudan – 776,  
 Sudety – 119,  
 Sulejów – 660, 663, 976, 980,  
 Sułcin – 146, 1207, 1213,  
 Supraśl – 208, 210, 221-222, 483,  
 485, 672-673, 746, 871,  
 Supraśl (rzeka) – 746, 783, 845,  
 1148, 1151,  
 Suraz – 76, 393, 701, 761, 787,  
 Suwalszczyzna – 390, 705,  
 Suwałki – 121, 146, 240, 323, 329,  
 389-390, 442, 705, 883,  
 Swojęcianka – 382,  
 Sybarys – 816, 841,  
 Syberia – 41, 57, 146, 352, 433,  
 485, 544, 781, 909,  
 Syberia Zachodnia – 779,  
 Sycylia – 905,  
 Sydzina – 1171, 1175, 1195, 1197,  
 Sydzina – 247,  
 Symferopol – 122,  
 Syria – 559, 872,  
 Szackie – 671, 676,  
 Szadek – 422-423,  
 Szamotuły – 1005,  
 Szarlej – 488,  
 Szarogród – 933, 937,  
 Szarysz – 991,  
 Szarzyn – 655,  
 Szawle – 53-55, 88, 276-277, 873,  
 929, 933, 1075-1076,  
 Szczara – 15, 91, (793-798), 932,  
 959,  
 Szczawin – 157-158, 424, 426,  
 Szczawnica – 119,  
 Szczecbrzeszyn – 313, 1061, 1071,  
 Szczecin – 117, 559,  
 Szczecno – 1057, 1070,  
 Szczekarzew – 702, 848, 1071,  
 Szczekocin – 986, 991,  
 Szczekociny – 991, 1054, 1069,  
 Szczekotowo – 671, 675,  
 Szczorsy – 956, 959, 968, 972,  
 1019, 1022,  
 Szczubelkowo – 755, 785,  
 Szczuczyn – 888,  
 Szczuki Falisławy (Barany) – 845,  
 1046,  
 Szczuki Marciny (Barany) – 845,  
 1046,  
 Szczytniki – 248,  
 Szczytno – 8, 87,  
 Szegedyn – 119, 207, 237, 273,  
 296, 341, 471,  
 Szepietowo – 207, 237, 273, 296,  
 341, 471, 1033-1034, 1045-  
 1046, 1048,  
 Szepietowo-Wawrzyńce – 471,  
 Szeszupa – 121, 248, 250, 359, 390,  
 459, 549, 675, 842, 889, 1045,  
 1198,  
 Szkalbmierz (Skalbmierz) – 248,  
 689, 692, 1057,  
 Szklary – 248,  
 Szklowo – 781, 1126, 1129,  
 Szkocja – 774, 837, 928, 932,  
 Szkotówka – 382,  
 Szlajerki – 788, 838,  
 Szląsk Austriacki – 119,  
 Szlezwik-Holsztyn – 118, 521, 522,  
 Szmeks – 119,  
 Szmigiel – 925, 930,  
 Szostaki – 887, 890,  
 Sztabin – 959, 1020,  
 Sztokholm – 604,  
 Szudziałowo – 207,  
 Szuja – 122,  
 Szwabska Jura – 118,  
 Szwajcaria – 170, 368, 402, 710,  
 798, 905, 912, 944, 962, 1111,  
 Szwarzwald – 118,  
 Szwecja – 287, 313, 315, 521, 522,  
 600-601, 607, 623, 625, 640,  
 663, 705, 710, 770, 777, 779,  
 784, 837, 845, 883, 932, 943,  
 968, 973, 980, 1043, 1099-  
 1100, 1116-1117, 1126, 1150-  
 1151, 1200,

Szynwald – 648, 657,

**Ś**

Śląsk (Szląsk) – 117, 357, 459, 549,  
564, 612, 663, 700, 782, 837,  
846, 924, 967, 980, 994, 1013,  
1101, 1175, 1179, 1187-1188,  
1190, 1211-1215,  
Śląsk Pruski – 1213, 1215,  
Śląsk Średni – 1179, 1187,  
Śledzie – 445-446, 676-677,  
Ślepianka – 961-963, 1129,  
Ślepowrony – 173-174, 248,  
Śleza – 1213,  
Ślina – 346, 775, 1099, 1102, 1120,  
1216,  
Śliwno – 393, 523,  
Śmigiel – 648, 657, 1215-1216,  
Śmiłowicze – 962-963,  
Śniadowo – 165, 172, 197, 207,  
210, 212, 217, 405-406, 842,  
Śrem – 613, 655, 657,  
Środa Wielkopolska – 967,  
Świder – 785, 943,  
Świdno – 975, 979,  
Świdra – 264,  
Święciany – 1076,  
Święckie (Rytele Święckie) – 1206,  
1212,  
Świątokrzyski Park Narodowy –  
991,  
Świniary – 248,  
Świnka – 1072,  
Świrny – 659,  
Świsłocz – 79, 209-210, 401, 480,  
521, 523, 672, 805, 841, 867,  
875, 954, 963, 1117, 1128,  
Świsłocz (rzeka) – 1101,

**T**

Tadżykistan – 779,  
Tamiza – 592,  
Tamka – 285,  
Tarchomin – 291, 298, 551, 558,  
Targowica – 235, 632, 672,  
Targówek – 560, 679,  
Targówek Fabryczny – 560,  
Tarnopol – 690, 779, 943, 951,  
Tarnowskie Góry – 703,  
Tarnów – 425-426,  
Taszkient – 470,  
Tatary – 248,  
Tatry – 994, 1182, 1187,  
Tatry Zachodnie – 1187,  
Taurogi – 933, 1076,  
Tczew – 925, 931,  
Teby – 529,  
Telatyn – 316,  
Teofilpol – 987, 991,  
Teremański Bor – 671, 676,  
Teremiski – 668, 674, 704,

Terespol – 807, 837-840, 843,  
Teruel – 935, 939,  
Tesalia – 963,  
Teterew – 677,  
Teterów – 877,  
Tienszan – 470,  
Tłuszcz – 197, 207, 210, 212,  
Tłuściec – 384,  
Toczna – 821, 843,  
Tokaj – 119,  
Tokio – 710,  
Tomaszowa – 152,  
Tomaszów Lubelski – 532, 870,  
Tonkiele – 824, 844,  
Tończa – 384,  
Topczewo – 235,  
Topielec – 763, 787,  
Topornica – 315,  
Tornea – 121,  
Toruń – 133, 251, 557, 562, 564,  
557, 562, 564, 591, 604, 605,  
612, 614, 646, 654, 657, 874,  
1003, 1189,  
Toskania – 594, 696, 703, 938,  
Trakeny – 398, 402,  
Traszkuny – 975, 979,  
Trave – 838,  
Trawniki – 364,  
Trenczyn – 119,  
Tretzing – 397, 402  
Triest – 119, 748, 784,  
Trietzig – 403,  
Trojanów – 174, 207, 461,  
Troki – 402, 846, 848, 872, 1166,  
1210, 1216,  
Truszki – 216-217,  
Trydent – 119,  
Trzebiezna – 1007,  
Trzeciny – 248,  
Trzydnik Duży – 282, 679,  
Tuchola – 1214,  
Tuchom – 657,  
Tuchomko – 648, 657,  
Tuczna – 430-431,  
Tuczyn – 282, 679,  
Tudela – 934, 938,  
Tuhanowicze – 793, 797, 1110,  
Tuliszkowo – 158,  
Tuła – 122,  
Tum – 260, 460,  
Turcja – 325, 331, 486-487, 585,  
606, 651, 661, 691, 704-705,  
710, 774-775, 779, 784, 855,  
890-893, 924, 953, 977, 998,  
1026, 1045, 1098, 1125, 1180,  
1200,  
Turew – 925, 928, 930,  
Turgiele – 1019, 1022,  
Turka – 843,  
Turkiestan – 485,  
Turna – 821, 843,

Turna Mała – 215,  
Turobin – 1061, 1071,  
Turośń Kościelna – 787,  
Turów – 350-351,  
Turyngia – 837, 931, 954,  
Twer – 956, 959,  
Twerca – 959,  
Tyber – 136, 697, 705,  
Tybet – 952,  
Tybory – 248,  
Tybory Kamionka – 87,  
Tybr – 136,  
Tygrys – 774,  
Tykocin – 9-10, 12-14, 18, 22, 29,  
33, 43-45, 46-48, 50, 52, 65,  
76, 84, 87, 109, 112, 131, 144,  
152-156, 165, 168, 171-172,  
175, 179, 187-188, 192, 198,  
203, 208-209, 211-214, 217,  
241, 244, 247, 271-272, 300,  
316, 319, 322-323, 329-331,  
336-337, 376-377, 380, 385,  
406, 417, 419, 441, 447, 449-  
450, 470-471, 481, 493, 498,  
526, 527, 531, 532, 535, 564,  
565, 566, 568, 570, 572, 574,  
576, 577, 578, 580-587, 616,  
620, 703, 713, 715, 717, 719,  
731, 735, 737, 739, 746, 748-  
749, 773-774, 777-779, 820,  
879, 897, 901, 908-909, 914,  
978, 980, 986, 1031, 1043,  
1063, 1076, 1107, 1126, 1173,  
(1199-1200), 1202, 1204,  
1206, 1212,  
Tykocińskie – 10-11, 342, 373-375,  
Tylża (Sowieck) – 331-333, 481,  
841, 925, 931, 1119-1120,  
Tymianka – 572, 579,  
Tyniec – 247, 1171, 1175, 1195,  
1197,  
Tyrol z Foralbergiem – 119,  
Tyszk-Wądołowo – 1033, 1045,  
Tyśmienica – 402, 585, 654,

**U**

Uchanie – 316,  
Uchań – 311,  
Ufa – 956, 959,  
Uherka – 1213,  
Ukraina – 134-135, 192, 197, 205,  
212, 235, 238, 250, 298, 314-  
315, 339, 349, 358, 402, 431,  
445-446, 520, 532, 542, 560,  
603, 607-608, 135, 192, 197,  
205, 212, 235, 238, 250, 298,  
314-315, 339, 349, 358, 402,  
431, 445-446, 520, 532, 542,  
560, 603, 607-608, 654-657,  
661, 672, 676-677, 690-691,  
702, 711, 776, 780, 839, 842-

- 844, 870, 888, 900, 917, 924,  
937, 942-943, 951, 954, 969,  
973-974, 979, 990-991, 997,  
1030, 1044, 1047, 1052, 1094,  
1100, 1128, 1152-1153, 1181,  
1212-1213,  
Ulla – 959,  
Ural – 122, 145, 432, 491, 774,  
Ural (rzeka) – 959,  
Uroczysko Kumatem – 1196, 1198,  
Ursus – 337,  
Urzędów – 311, 316,  
Urzędówka – 316,  
Ust-Urt – 122,  
Usza – 632, 655, 877,  
Uszyca – 937, 942, 951,  
Uściąg – 233,  
Utrata – 295, 299, 555, 560,  
Uzbekistan – 470, 779,  
Uznam (Usedom) – 700, 861, 873,
- V**  
Valladolid – 926, 931,  
Verinopolis – 672,  
Viłaka – 585,  
Villach – 119,  
Vimose – 521, 523,  
Vindobona – 845, 847,  
Vitoria-Gasteiz – 926, 931,
- W**  
Wadowice – 377-378, 537, 538,  
Wagi Gnaty – 176-177,  
Wagi Stare – 177,  
Wagram – 927, 931,  
Walencja – 935, 938,  
Walonia – 138, 140,  
Wały – 943,  
Waniewo – 29, 33, 217, 376-377,  
Wańkowicze – 402,  
Warka – 563,  
Warmia – 614, 637, 652, 657, 872,  
974, 986,  
Warna – 637,  
Warszawa – 5, 8-9, 11, 14, 15-17,  
21-30, 32, 35, 37-38, 40, 43,  
48-55, 61-64, 71-76, 80-83,  
84-90, 90-91, 96-109, 117,  
120, 125, 136, 143, 146-148,  
150, 152, 158-159, 162, 166,  
169-180, 186-187, 190-191,  
196, 199-202, 205-207, 215,  
220, 234, 237, 240-246, 250-  
252, 254-255, 258-259, 261,  
263, 266-268, 270, 272, 274,  
276, 279, 284, 286-287, 289,  
292, 296-299, 304-309, 313,  
315-319, 321-327, 330-337,  
341, 346-349, 351-353, 358,  
361-362, 372-373, 375, 379-  
381, 384, 388, 390, 395-396,  
401-403, 406, 412-415, 420,  
423, 426, 429, 431-432, 442,  
444-447, 459, 463, 465, 468,  
470, 472-476, 481, 488, 513,  
516, 520, 524, 526-527, 531,  
542, 543, 545, 547, 550, 553,  
555-563, 577-578, 589, 591-  
592, 600-603, 606-607, 612-  
613, 617, 625, 627, 637, 641,  
651-657, 660-664, 671, 673,  
676-677, 679-680, 690-692,  
700, 704-706, 709-711, 713,  
747, 773, 775-777, 785, 787-  
792, 797-798, 803-804, 815,  
838-839, 841, 843-845, 849,  
853, 856, 870-875, 899, 903-  
914, 919, 924-928, 931, 938-  
941, 943-945, 949, 951-952,  
954, 959, 962-963, 967-968,  
972-975, 978-986, 988-990,  
992-994, 996-1002, 1005-  
1008, 1010-1011, 1013-1015,  
1016-1019, 1022-1024, 1026-  
1027, 1031, 1036, 1041-1046,  
1050, 1057, 1064, 1069-1073,  
1075-1079, 1090, 1099-1100,  
1102, 1111-1113, 1116, 1120-  
1121, 1126, 1128-1129, 1134,  
1138, 1149-1151, 1153, 1155-  
1156, 1160-1161, 1163-1167,  
1171-1172, 1175-1177, 1179-  
1181, 1187-1190, 1196-1198,  
1202, 1212, 1216,  
Warta – 121, 162, 197, 245-246,  
249, 270, 283, 297, 338, 357-  
359, 423, 486, 520, 578, 654,  
709, 811, 839, 846, 848, 881,  
898, 966, 1005, 1007, 1051-  
1052, 1072, 1171, 1215,  
Wasilew Szlachecki (Wasilew) –  
824, 844,  
Wasilków – 637, 703, 777, 844,  
1043,  
Waterloo – 221, 319, 932, 962,  
Wawer – 555,  
Wąglanka – 663,  
Wągrowo – 1209, 1215,  
Wąsosz – 1034, 1047,  
Wdowa – 842,  
Weihenstephan – 204, 215,  
Weimar – 949, 954, 1111,  
Wenecja – 153, 705, 784, 1017,  
1106-1107,  
Westfalia – 118, 250,  
Wezera – 143, 184,  
Węgrów – 12, 226, 235, 384, 889,  
Węgry – 119, 319, 331, 459, 529,  
609, 612, 614, 658, 706, 825,  
844, 860, 933, 994, 1001,  
1006, 1017, 1179, 1187, 1207,  
1213-1215,  
Wiasynka – 403,  
Wiatka – 122,  
Widawka – 657,  
Wieczfnia Kościelna – 779,  
Wiedeń – 91, 104, 119, 146, 150,  
199, 313, 362, 431, 527, 547,  
654, 656, 691, 705, 803, 845,  
847, 863, 872, 931, 972, 985,  
1017, 1033, 1045, 1215,  
Wiedrzwica – 997,  
Wielęcin – 158,  
Wieliczka – 119, 695, 703,  
Wieliczkowicze – 816, 841,  
Wielka Brytania – 443-444, 803,  
932,  
Wielka Modlniczka – 270,  
Wielka Wieś – 271, 1079,  
Wielkie Księstwo Badeńskie – 118,  
Wielkie Księstwo Finlandii – 710-  
711,  
Wielkie Księstwo Heskie – 118,  
Wielkie Księstwo Krakowskie – 523,  
654, 939, 1175-1176,  
Wielkie Księstwo Litewskie – 24,  
93, 122, 238, 311, 315-316,  
332-334, 350, 357, 401, 402,  
428, 446, 449, 458, 462, 463-  
464, 477-480, 513, 514, 608,  
609, 613, 632, 637, 653, 663,  
672, 691, 701, 704-706, 784,  
822, 838-839, 841, 871, 873-  
874, 889, 909, 932, 943, 953,  
972, 977, 979, 986, 990, 998,  
1022, 1042, 1044, 1048, 1052,  
(1093-1102), (1113-1117),  
(1119-1121), 1125-1126-  
1128, 1141, 1150, 1157-1161,  
1216,  
Wielkie Księstwo Moskiewskie –  
1098,  
Wielkie Księstwo Poznańskie – 79,  
90, 117, 205, 373, 487, 656,  
(709-710), 930, 968, 972,  
1003, 1078, 1099, 1166,  
Wielkie Księstwo Toskanii – 593,  
594, 703,  
Wielkie Tyrnowo – 74,  
Wielkopolska – 121, 247, 261, 319,  
460, 590, 653, 657-658, 663,  
675, 707, 709, 846, 925, 931,  
942, 972, 979-980, 1102, 1161,  
1166, 1171-1172, 1176, 1190,  
1198, 1203, 1212-1214,  
Wielkorosja – 520,  
Wielkoruś – 888,  
Wielona – 252,  
Wieluń – 846,  
Wieprz – 165, 314, 531, 532, 654,  
656, 702, 848, 856, 870, 1071,  
Wieprzów Tarnawacki – 870,  
Wierciszewo – 878, 888,

- Wiersza – 1077,  
Wierszaba – 397, 402,  
Wierzbnio – 383-384,  
Wierzchnica (Pierzchnica) – 826, 844,  
Wierzchowiska – 364,  
Wiesbaden – 118,  
Wikind – 478,  
Wiktorzyn – 174,  
Wilanów – 646, 655, 686, 692, 1015, 1018, 1062, 1064, 1071,  
Wilczopole – 315,  
Wilejka – 401,  
Wilia – 122, 394, 401, 554, 560, 701, 930, 953, 1096, 1101, 1112,  
Wilkowa Wieś – 964, 966,  
Wilkowo – 157, 159,  
Wilkowo Stare – 159,  
Wilków – 293, 298, 680,  
Wilków nad Wisłą – 552, 553, 559,  
Wilno – 12, 23, 63, 90-91, 96-99, 122, 177, 305, 311, 314-315, 332-333, 395-397, 400-402, 459, 462, 472, 481, 520, 523, 529, 560, 574, 579, 611, 613-614, 625, 632, 637, 651-652, 661, 663, 671, 675, 691, 701, 704-706, 781, 783, 798, 804, 819, 846, 848, 853, 875, 882, 889, 905, 907, 909, 924-925, 930, 933, 938, 945, 947, 951-956, 959-960, 962-963, 969, 973-976, 979-980, 1001-1002, 1017, 1019, 1022-1024, 1033, 1052, 1068, 1091, 1093, 1095-1097, 1101, 1110-1111, 1113, 1115, 1117, 1120, **(1123-1129)**, 1134, **(1169)**, 1176, 1187-1188, 1216,  
Wilkomierz – 639-640, 1077,  
Winiary – 248,  
Winnica – 937, 942, 951,  
Wirów (Wierowo) – 824, 844,  
Wirtembergia – 118, 943,  
Wisła – 11, 49, 52, 61, 64, 81-82, 88-90, 104, 119-120, 121, 134, 162, 165, 169, 175, 189, 192, 196-197, 198, 211, 213, 217, 222, 225, 239, 244-245, 249-250, 252, 264, 268, 270, 278, 281, 283, 287-296, 298-299, 310, 312, 314, 319, 333, 338, 348, 357, 359, 368, 386, 389, 390-391, 405, 432, 457, 459, 460, 484-485, 526-527, 531-532, 548-564, 584-587, 592, 601-603, 607, 609-610, 612-613, 624-625, 658, 666, 671, 673, 679, 701, 704, 773-774, 778, 810, 813-815, 818-819, 826, 837-840, 849, 858-860, 869-870, 872, 875, 884, 888-889, 894, 898-899, 919, 931, 940, 943, 972, 991, 994, 997, 1030, 1043, 1051-1052, 1055, 1070-1071, 1100, 1120, 1150-1151, 1153, 1156, 1161, 1171-1172, 1174, 1200, 1202, 1206, 1211-1215,  
Wissa – 845, 879, 888, 1044, 1047,  
Wiszniew – 941, 943,  
Wiszniewo – 1076, 1101, 1117,  
Wiszniówka – 951,  
Wiślica – 359, 1206, 1212,  
Wiśnicz – 692,  
Wiśniowiec Nowy – 646, 655,  
Wiśniowiec Stary – 646, 655,  
Witebsk – 625, 1022, 1024,  
Wizna – 76, 176-177, 189, 195, 359, 393, 531, 532, 548, 549, 887-888, 890, 1034, 1042-1043, 1047-1048, 1206, 1212, 1214,  
Wkra – 216-217, 310, 314, 382-383, 457, 462,  
Wleń – 1213,  
Wleński Gródek – 1207, 1213,  
Władysławów – 12, 240, 323, 394,  
Włochy – 153, 248, 250, 254, 266, 334, 352, 358, 606, 610, 664, 703, 705, 710, 784, 798, 821, 837, 904-905, 912, 931, 934, 938-940, 942, 944, 962-963, 1014, 1017, 1091, 1093, 1111, 1113,  
Włocławek – 559, 919,  
Włodzimierz Wołyński – 122, 238, 691, 779, 1207, 1213,  
Włostowo – 246,  
Włoszczowa – 288, 296,  
Wnory – 897,  
Wodnyń – 943,  
Wohyń – 402,  
Wojciechów – 364,  
Wojcieszyce – 247,  
Wojcin – 249,  
Województwo augustowskie – 329, 1019,  
Województwo bełskie – 818, 842,  
Województwo białostockie – 704, 786, 943,  
Województwo brzesko-litewskie – 402, 605, 701, 870, 979, 997,  
Województwo chełmskie – 488,  
Województwo ciechanowskie – 657,  
województwo częstochowskie – 578,  
Województwo dolnośląskie – 1198, 1213-1215,  
Województwo grodzieńskie – 1102, 1120,  
Województwo kaliskie – 640, 1214-1215,  
Województwo kamienieckie – 607,  
Województwo kijowskie – 607,  
Województwo konińskie – 1215,  
Województwo krakowskie – 603, 988, 1079, 1161, 1197-1198, 1212,  
Województwo kujawsko-pomorskie – 197, 564, 640, 657, 690, 919, 930, 1004, 1072-1073, 1176, 1213-1216,  
Województwo lubelskie – 162, 282, 287, 296, 312, 316, 333, 364, 384, 389, 423, 559, 579, 585, 614, 629, 655, 659, 662, 672, 679-680, 691, 702, 711, 774, 837-841, 843, 848, 870, 944, 979, 991-992, 996-997, 1016, 1026, 1045, 1071-1072, 1151, 1153, 1161, 1215,  
Województwo lubuskie – 1213,  
Województwo łęczyckie – 614, 1043,  
Województwo łomżyńskie – 656, 888, 1043-1044, 1048,  
Województwo łódzkie – 175, 284, 381, 422-423, 431, 460, 598, 614, 625, 657, 663, 841, 848, 873, 1007, 1043, 1071-1072, 1214,  
Województwo małopolskie – 271, 523, 538, 613, 654, 657, 703, 779, 787, 839, 939, 991, 1013, 1069, 1079, 1161, 1175-1176, 1188, 1197-1198, 1212-1213,  
Województwo mazowieckie – 60, 135, 145, 158, 235, 264, 281, 296, 298, 299, 314, 320, 333, 334, 405-406, 426, 431, 460, 475, 481, 527, 549, 555, 557, 558, 559, 560, 561, 563, 579, 585, 608, 625-626, 657-658, 704, 706, 774, 777-780, 782, 784-786, 798, 838, 840-844, 873, 875, 888, 900, 932, 943-944, 966, 984, 997, 1030, 1042-1046, 1102, 1120, 1150, 1153, 1161, 1177, 1211-1212, 1214-1216,  
Województwo mińskie – 1127-1128,  
Województwo nowogródzkie – 334, 933, 1097, 1101, 1112, 1127-1128,  
Województwo opolskie – 1214,  
Województwo płockie – 988, 1211,  
Województwo podkarpackie – 607-608, 655, 872, 1002,  
Województwo podlaskie – 134-135, 146, 152, 157-158, 168, 175,



- 177, 185, 188-189, 173, 204,  
207, 210, 214-216, 218, 234,  
236-237, 240-241, 273, 300,  
319, 323, 329, 331, 337, 346,  
357, 377, 380, 390, 393, 406,  
418, 420, 423, 426, 428, 441,  
448, 451, 468, 471, 489, 494,  
498, 520, 532, 534, 538, 548,  
549, 559, 561, 563, 577-579,  
585, 587, 604, 606, 608, 615,  
618, 621, 625-626, 644, 656-  
658, 672-675, 680, 692-693,  
701, 705-706, 773-776, 778-  
780, 782-788, 804, 817, 841-  
845, 870-871, 888-890, 900,  
909, 914, 932, 943, 959, 975,  
980, 985, 990, 997, 1037,  
1042-1050, 1072, 1076, 1102,  
1107, 1120, 1151, 1153, 1164,  
1177, 1198, 1204, 1212, 1215-  
1216,  
Województwo połockie – 691, 704,  
Województwo pomorskie – 423,  
657,  
Województwo poznańskie – 1213,  
Województwo rawskie – 281, 873,  
875,  
Województwo ruskie – 608, 702,  
1048,  
Województwo sandomierskie – 314,  
603, 607-608, 705,  
Województwo siedleckie – 658,  
843, 1211,  
Województwo sieradzkie – 614,  
Województwo śląskie – 297, 578,  
991, 1069, 1175, 1198,  
Województwo świętokrzyskie – 278,  
314, 386, 423, 462, 608, 613,  
692, 844, 979, 991, 1069-1070,  
1161, 1212, 1214-1215,  
Województwo trockie – 563, 577,  
675, 1046, 1050,  
Województwo warmińsko-  
mazurskie – 870, 984, 1047,  
1215,  
Województwo warszawskie – 1215,  
Województwo wielkopolskie – 197,  
261, 423, 598, 640, 654-655,  
657, 662, 690, 782, 930, 951,  
966-967, 974, 1004, 1006,  
1017, 1072-1073, 1161, 1176,  
1204, 1213, 1215-1216,  
Województwo wileńskie – 704,  
1022, 1097, 1101, 1117,  
Województwo witebskie – 1127-  
1128,  
Województwo wołyńskie – 608,  
1024,  
Województwo zachodniopomorskie  
– 1213,  
Województwo zamojskie – 992,  
Wojny-Szuby – 237, 273, 329, 331,  
481-482, 498, 1042, 1033,  
1036, 1042, 1045,  
Wojtkowice Dady – 174,  
Wola – 321-322, 346, 600, 602,  
607, 985,  
Wola Osowińska – 628-629, 1216,  
Wola Ząbkowa – 197,  
Wolica – 1161,  
Wolin – 837,  
Wolna – 956, 959,  
Wołchow – 702,  
Wołczyn – 815, 840-841,  
Wołga – 121-122, 348, 478, 483,  
485, 774, 959, 1128,  
Wołkowysk – 669, 675,  
Wołma – 963,  
Wołodka – 400, 403,  
Wołowszczyzna – 863, 874,  
Wołyń – 122, 133-135, 192, 232,  
238, 358, 387, 445, 653, 656-  
657, 675-676, 686, 690-691,  
732, 779, 818-819, 844, 941-  
943, 951, 953, 969, 974-975,  
979, 991, 1011, 1128, 1177,  
1207, 1212,  
Worończa – 794, 798,  
Wólka Husińska – 840,  
Wrocień – 882, 889,  
Wrocław – 22, 91, 95, 117, 174,  
284, 333, 347, 352, 359, 547,  
576, 594, 641, 654, 707, 779,  
856, 924, 930, 1003, 1026,  
1069, 1161, 1187, 1213-1214,  
Wszebory – 248,  
Wyborg – 121,  
Wybrany – 1047,  
Wybrany Gosie – 1034, 1047,  
Wyłkowyszki – 240, 323,  
Wypychy – 248,  
Wysoczyzna Białostocka – 222, 841,  
Wysoczyzna Drohiczyńska – 173,  
207, 217, 235, 238, 243, 268,  
842-843, 845, 888, 1047-1048,  
1072, 1198, 1212,  
Wysoczyzna Siedlecka – 842,  
Wysoczyzna Włodawska – 261,  
1072,  
Wysoczyzna Wysokomazowiecka –  
217, 235, 625, 1048, 1198,  
Wysoki Stok – 759, 786,  
Wysokie Koło – 314,  
Wysokie Litewskie – 398, 400-402,  
479,  
Wysokie Mazowieckie – 43, 158,  
175, 185-186, 203, 208-209,  
271-272, 273, 300, 341, 357,  
359, 447-448, 537, 538, 1045-  
1046, 1212,  
Wyspy Kanaryjskie – 159,  
Wyszki – 1050,  
Wyszków – 212, 319, 842,  
Wyszogród – 403, 405, 462, 637,  
1205, 1209, 1211, 1215,  
Wyżyna Centralna – 122,  
Wyżyna Czeska – 119,  
Wyżyna Frankońska – 118,  
Wyżyna Krakowsko-Częstochowska  
– 197, 249, 654, 656, 974,  
Wyżyna Lubelska – 120, 165, 872,  
Wyżyna Małopolska – 120,  
Wyżyna Nadbałtycka – 121,  
Wyżyna Nowogrodzka – 958, 1215,  
Wyżyna Podolska – 192, 654, 937,  
942, 951,  
Wyżyna Przedborska – 663,  
Wyżyna Sandomierska 314  
Wyżyna Siedmiogrodzka – 119-120,  
Wyżyna Słowacka – 119,  
Wyżyna Szwabsko-Bawarskie – 118,  
Wyżyna Śląska – 1188, 1198,  
Wyżyna Śląsko-Krakowska – 1213,  
Wyżyna Środkowo-Rosyjska – 122,  
Wyżyna Transylwańska – 120,  
Wyżyna Wałdajska – 121,  
Wyżyna Wołyńska – 839,  
Wyżyna Woźnicko-Wieluńska –  
608,  
Wyżyna Wyższego Palatynatu – 118,  
Wyżyna Zachodniowołyńska – 872,  
Wzgórza Krzemienieckie – 839,  
943, 951,  
Wzgórza Niemczańsko-Strzelińskie  
– 1213,  
Wzgórza Opoczyńskie – 663, 980,  
Wzgórze Lassoty – 1052,  
Wzniesienia Mławskie – 383,  
**Z**  
Zabuże – 814, 824, 840, 844,  
Zagłębie Dąbrowskie – 120, 381,  
Zagorzany – 248,  
Zagrzeb – 120,  
Zakaukazie – 924, 1125,  
Zakopane – 119, 422, 980,  
Zakroczym – 295-296, 299, 555,  
560, 563, 637, 1043,  
Zalesie – 1016,  
Zalew Kowieński – 843,  
Zalew Kuroński – 333, 560, 933,  
1120, 1212,  
Zalew Wiślany – 564,  
Załucze – 994, 997, 1023, 1026,  
Zambrów – 157-158, 182, 186,  
187, 212, 237, 319, 380, 769,  
788, 899, 1031, 1042-1044,  
1046-1047,  
Zamoście – 958,  
Zamość – 311, 315, 431, 603, 673,  
941, 944, 958, 1061,  
Zaosie – 793, 797, 1109, 1112,  
Zarudzie – 943,

- Zarzewie – 90,  
 Zaskrodzie Dzierzbia – 157-158,  
 Zasław – 238, 691, 779,  
 Zastawa – 668, 674,  
 Zaszków 145, 217-218, 217-218,  
 Zatoka Botnicka – 121,  
 Zatoka Fińska – 1091,  
 Zatoka Gdańska – 423,  
 Zatoka Kilońska – 522,  
 Zatoka Lubecka – 838,  
 Zatoka Ryska – 848,  
 Zatoka Tarencka – 841,  
 Zatory – 248,  
 Zawichost – 248, 457, 462, 603,  
 608, 888, 890, 1059, 1070,  
 Zawiszyn – 246,  
 Zawisłe – 92,  
 Ząbki – 197,  
 Zbaraż – 603, 608,  
 Zbiornik Kijowski – 838,  
 Zblutowo – 643-644,  
 Zborów – 315,  
 Zbrucz – 646, 654, 937, 942, 951,  
 Zbrzeźnica – 1035, 1047,  
 Zdrody – 247,  
 Zduny – 248,  
 Zegrze – 49, 196, 997,  
 Zelandia – 523,  
 Zębocin – 247,  
 Zgierz – 597, 598, 599,  
 Zieleńce – 931, 993, 996,  
 Zielona – 383,  
 Ziemia bełska – 463, 612, 691, 702,  
 842,  
 Ziemia bielska – 22, 235, 268, 451,  
 565, 577, 587, 775, 819, 844,  
 993, 997, 1039, 1043, 1046,  
 1049-1050,  
 Ziemia brzeska – 775,  
 Ziemia chełmińska – 614, 637, 657,  
 691, 695, 702, 846, 1035,  
 1048,  
 Ziemia ciechanowska – 728, 779,  
 981,  
 Ziemia czerska – 561, 563,  
 Ziemia dobrzyńska – 612, 919, 930,  
 Ziemia drohicka (drohiczyńska) –  
 134, 234, 448, 561, 563, 608,  
 625, 819, 845, 888, 1034,  
 1046-1047, 1049,  
 Ziemia gniewkowska – 488,  
 Ziemia halicka – 612, 691, 702,  
 1214,  
 Ziemia kaliska – 1069,  
 Ziemia Kanaan – 816, 841,  
 Ziemia krakowska – 775, 1045,  
 1212,  
 ziemia liwska – 561, 563,  
 Ziemia lubelska – 846, 1071,  
 Ziemia lubuska – 1213-1214,  
 Ziemia lwowska – 612, 691, 702,  
 Ziemia łączycza – 775, 1045,  
 Ziemia łomżyńska – 56, 406, 563,  
 579, 899, 1031, 1043,  
 Ziemia michałowska – 488, 614,  
 637, 1003-1004,  
 Ziemia mielnicka – 819, 1034,  
 1047, 1049,  
 Ziemia mińska – 958,  
 Ziemia nurska – 626,  
 Ziemia podolska – 612,  
 Ziemia połocka – 318,  
 Ziemia pomorska – 1213,  
 Ziemia poznańska – 775,  
 Ziemia przemyska – 691, 702,  
 1045,  
 Ziemia sandomierska – 680, 775,  
 1070,  
 Ziemia sanocka – 691, 702,  
 Ziemia sieradzka – 775,  
 Ziemia słonimska – 931,  
 Ziemia smoleńska – 625,  
 Ziemia warszawska (zakroczymska)  
 – 561, 563,  
 Ziemia wiska (wizka) – 626, 784,  
 1031, 1043,  
 Ziemia witzka – 897,  
 Ziemia zakroczymska (warszawska)  
 – 1031, 1043,  
 Złota (Złota Wielka) – 1157, 1161,  
 Złotoria (Złotoryja) – 46, 52, 164,  
 481-482, 484, 488, 586, 587,  
 637, 732, 773, 779, 1063,  
 1072, 1148, 1151,  
 Związek Reński – 1047,  
 Zwiefalten – 453, 460,  
 Zwierzyniec – 665, 672, 675, 941,  
 944, 1157, 1161,  
**Ż**  
 Żarki – 248, 587, 1181, 1188,  
 Żarnowice – 249,  
 Żarnowo – 980,  
 Żarszczyzna – 280,  
 Żary – 248,  
 Żelazków – 1006,  
 Żelaźniki – 248,  
 Żerniki – 248,  
 Żędziany – 247,  
 Żmigród – 1198,  
 Żmudź – 53, 62, 79, 162, 251-252,  
 277, 334, 401-402, 455, 672,  
 702, 747, 784, 815, 840, 862,  
 1011, 1068, 1075-1076, 1102,  
 1121, 1141, 1150, 1157, 1161,  
 Żoliborz – 291, 551, 558,  
 Żołkiewka – 654, 848, 1071,  
 Żołńce – 671, 676,  
 Żośle – 929, 933,  
 Żółkiewka – 702,  
 Żuki – 808, 838,  
 Żukowo – 364,  
 Żychlin – 384, 673,  
 Żyrardów – 560,  
 Żytno – 175,  
 Żytomierz – 122, 445-446, 676-  
 677, 690, 779,  
 Żywiec – 1215



Wydział  
Filologiczny

---

UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

## INDEKS NAZWISK

### A

Adalberg Samuel – 565, 566, 569, 578,  
 Adalbert Wojciech, św., bp – 487, 638, 640, 649, 658, 698, 706,  
 Adam de Woiny – 498,  
 Adamek-Świechowska Adrianna – 72, 870,  
 Adelajda Burgundzka, królowa Niemiec – 918-919,  
 Affaita Isidoro starszy – 556,  
 Akim, bp – 702,  
 Al-Bakri Abu 'Abd Allah (Al-Bakri) – 1205, 1211,  
 Albert I Koburg, król Belgii – 320,  
 Albertrandi Jan Chrzyciel – 1015, 1018,  
 Aleksander (Olelko), książę kijowski – 702, 1129,  
 Aleksander I Pawłowicz Romanow, cesarz Rosji – 174, 234, 298, 926, 931, 940, 943, 982, 985, 988, 990, 992, 1005-1007, 1010, 1014, 1016,  
 Aleksander II Nikołajewicz Romanow, cesarz Rosji – 169, 402, 488, 495, 487, 542, 545, 985, 1216,  
 Aleksander Jagiellończyk, król Polski – 311, 315, 640, 702, 797, 819, 842, 861, 873, 988, 992, 997,  
 Aleksander twerski, książę nowogrodzki – 637, 701, 1161,  
 Aleksander VII, papież – 1043,  
 Aleksander z Malonne, bp – 460,  
 Aleksandrowicz Jerzy – 101, 263-264, 397, 399, 475, 913-914,  
 Al.-Kaber Mona – 3-5, 496, 512, 705, 923,  
 Ambroży z Mediolanu, św. – 608, 632,  
 Anczyc Władysław Ludwik – 96, 101-103, 360, 693,  
 Andriolli Michał Elwiro – 88, 310, 313, 910-911, 1181, 1188-1189,  
 Andrychiewicz Władysław – 711,  
 Andrzej Apostoł, św. – 261, 606, 607, 633, 1154, 1156, 1209, 1214,  
 Andrzej II węgierski, król Węgier – 1208, 1214,  
 Anna, św., matka Marii z Nazaretu – 471,

Anna Jagiellonka, królowa Polski – 296, 318, 550, 556, 661, 690, 701, 703, 706, 777, 838, 977,  
 Anna Meklemburska, księżna – 703,  
 Annibal z Kapui, abp – 640, 652, 655, 970, 974, 1002, 1010, 1018, 1216,  
 Antoni z Padwy, św. – 630, 632,  
 Antoniewicz Włodzimierz – 103,  
 Antoniuk Aleksander – 21, 75,  
 Apoznańska Jadwiga Julia z Gumowskich – 207, 297,  
 Apoznańska Zofia Tekla – 297,  
 Apoznański Mieczysław – 206, 297,  
 Arciszewski Krzysztof – 1010,  
 Arct Michał – 323, 514,  
 Arct Zygmunt – 323,  
 Armiński Franciszek – 982, 984,  
 Arnold Jerzy Chrystian – 306, 307,  
 Arystoteles – 861, 872,  
 Askenazy Szymon – 90, 253, 350-351,  
 Askenazy Szymon – 998, 1001,  
 Asnyk Adam – 95, 99, 305,  
 Attyla – 759, 786,  
 Au Juliusz – 97,  
 August II Mocny (Sas), król Polski – 14, 134-135, 234, 250, 286, 298, 320, 350-351, 415, 444, 599-600, 602-608, 625-626, 697, 705, 842, 1149, 1151,  
 August III Sas, król Polski – 135, 250, 285, 287, 558, 600-608, 626, 629, 670, 684, 690, 697, 705, 1070, 1166, 1188,  
 Augustyn z Hippony, św. – 706,  
 Austin John Langshaw – 30,

### B

Babicki W. – 99, 103,  
 Babicz Józef – 21, 89,  
 Bacciarelli Marcello – 313, 1014, 1017,  
 Bachórz Józef – 951,  
 Badeni Maria – 689, 693,  
 Badeni Kazimierz – 252,  
 Bajer Karol – 307,  
 Baka Józef, SJ – 1080, 1091,  
 Balicki Bogdan – 24,  
 Balicki Zygmunt – 101,  
 Balińska Elżbieta Anna ze Śniadeczek – 946, 953,  
 Balińska Maria z Chomętowskich – 904-905,

Baliński Antoni – 288, 296 549, 555,  
 Baliński Ignacy – 904-905,  
 Baliński Michał Wincenty – 669, 671, 675, 947, 953-954,  
 Balzac Honoré de – 689,  
 Bałucki Michał – 95, 244,  
 Bandtkie Jerzy Samuel – 652-653, 661, 663, 1006, 1011, 1013, 1176,  
 Baranowski Ignacy – 653,  
 Baranowski Wojciech – 99,  
 Barbara Hohenzollern, księżna – 703,  
 Barbara św. – 254,  
 Barcińska z Chopinów Justyna Izabella – 279, 329-330,  
 Barcińska Małgorzata z Morawskich – 330,  
 Barciński Feliks Antoni – 328-329,  
 Barciński Walery – 330,  
 Barkiet Józef – 322,  
 Barszczewski Jan – 82, 660, 663, 976, 979,  
 Bartels Artur – 689-690, 693,  
 Bartkowiec A. – 199,  
 Bartłomiej Apostoł, św. – 637, 706,  
 Bartłomiej, św. – 315, 607,  
 Bartochowska Anna – 242, 467-468,  
 Bartosz z Odolnowa – 1209, 1215,  
 Bartoszewicz Adam – 14, (659), 660, 662, 975, 979,  
 Bartoszewicz Alojzy – 975, 979,  
 Bartoszewicz Jan – 659, 975,  
 Bartoszewicz Julian – 14, 16, 24-25, 87, 251-252, 323, 325, 599, 606, 646, 653, (660-664), (975-980), 994, 998, 1010, 1075-1076, 1165-1166,  
 Bartoszewicz Kazimiera z Zapalowskich – 976, 980,  
 Bartoszewicz Kazimierz – 661, 664, 781, 977, 980,  
 Bartoszewicz Zygmunt – 975, 979,  
 Bartsch Adam von – 313,  
 Bartynowski Władysław – 25-26, 647, 656,  
 Baryka Piotr – 545,  
 Basanavičius Jonas – 481,  
 Baszko Godziszaw – 649, 658,  
 Bates Albert – 35,  
 Batorówna Gryzelda – 1093, 1100, 1113, 1116,

- Batory Stefan, król Polski – 255, 296, 317-318, 547, 556, 633, 637, 640, 652, 655, 670, 675, 684, 690, 695, 703-706, 723, 777, 810, 838, 849-850, 970, 1002, 1010, 1018, 1054, 1081, 1093-1094, 1096, 1100, 1113, 1116, 1166, 1216,
- Batory Stefan, wojewoda Siedmiogrodu – 690, 703, 777, 838,
- Batu-chan, władca mongolski – 819, 842,
- Baudouin de Courtenay Jan – 101, 104, 1196, 1198
- Baudouin Gabriel Piotr – 11, 285-287,
- Bauman R. – 30,
- Bawarczyk Ludwik – 251,
- Baworowski Wiktor – 968, 973,
- Bay Karol – 556,
- Bazewicz Józef Michał – 117-118, 120,
- Bazyli Wielki, św. – 463, 933, 937, 1100, 1134-1135,
- Bąkowska A. – 252,
- Beatrycze Brandenburska, księżna – 252,
- Bechon Dorota z Knakfusów – 1050,
- Bechon Józef – 1040, 1050,
- Bechon Karol – 1041, 1050,
- Bechonowa Agnieszka Helena Konstancja z Opackich (*primo voto* Rembielińska) – 1050, 1107,
- Bela I, król Węgier – 826, 844,
- Bełza Władysław – 1181, 1186, 1188,
- Benedykt XIV, papież – 463,
- Benni Herman – 98, 100,
- Bentkowski Feliks Jan – 652, 1010-1011, 1165-1166,
- Berger Józef – 97
- Bernardon Jan Maria – 312
- Bernardyn ze Sieny, OFM, św. – 296, 1013,
- Bersohn Mathias – 324, 326,
- Berthier Louis-Alexandre – 925, 931,
- Bertold z Kalabrii – 296,
- Berwiński Ryszard – 31,
- Bessières Jean-Baptiste – 926, 931,
- Beyer Henryka Zofia Maria z Minterów – 307-308,
- Beyer Karol Adolf – 80, 307-308, 646, 653,
- Białecki Antoni – 647, 657, 1171, 1176,
- Białostocki Józef Franciszek – 284,
- Białosuknia Walenty – 364,
- Biały Leszek, książę Polski – 460,
- Biedrzycki Łukasz – 696, 704,
- Bielawski Tomasz – 699, 706,
- Bieliński Franciszek – 320,
- Bielowski August – 661, 977, 994, 997,
- Bielski Joachim – 675, 870,
- Bielski Marcin – 670, 675, 857, 870, 1053, 1069, 1091,
- Biernacki Cezary – 33,
- Biernacki Ludwik – 99,
- Biruta, księżna litewska – 613, 637, 848, 1126,
- Bisier Gustaw Wilhelm Ludwik – 310, 314,
- Bismarck-Schönhausen Otto Edward von, kanclerz Niemiec – 28, 75, 128, 241, 333, 427-428, 487-488, 596, 598, 788, 992,
- Bizardiere Michel David de la – 660, 663, 976, 980,
- Björnson Bjoernstern – 350,
- Bjornstjerne Martinus Bjornson – 351,
- Blank Antoni – 313,
- Bliziński Józef – 1064, 1072,
- Bloch Henryk – 364,
- Błażewicz Kazimierz – 96,
- Błażowski Marcin z Błażowa – 261, 872, 969, 974,
- Boński Franciszek – 666, 671, 673, 859, 871,
- Bobityński Ignacy – 670, 675,
- Bobowski Mikołaj – 640-641,
- Bobrowicz Jan Nepomucen – 779, 786, 945, 951, 945, 1013-1014,
- Bobrzyński Michał Hieronim – 102, 255, 258,
- Boczkowski Piotr – 90,
- Bodzanta, abp – 1209, 1214,
- Bogdanowicz Leon – 96,
- Boglewska Dorota – 612,
- Bogucki Adolf – 383-384,
- Bogusławski Stanisław – 100,
- Bogusławski Wiktor – 364,
- Bogusławski Władysław – 95,
- Bogusławski Wojciech – 311, 315,
- Bogusz Kazimierz – 5, 77,
- Bohusz Franciszek Ksawery Michał, ks. – 671, 676,
- Bokszczanin Maria – 351,
- Bolesław I Chrobry, król Polski – 247, 250, 261, 298, 462, 481, 487, 485, 564, 633, 637, 658, 693, 700, 918-919, 997, 1081, 1171, 1175, 1187, 1195, 1197, 1206,
- Bolesław II Szczodry (Śmiały), król Polski – 460, 481, 640, 694, 700, 1042, 1072, 1175, 1212,
- Bolesław II mazowiecki, książę płocki – 461, 692,
- Bolesław III Krzywousty, książę Polski – 176, 451-452, 459-460, 481, 459, 549, 564, 613, 637, 694, 700-701, 861, 872, 883, 992, 1096, 1101, 1156, 1190, 1198, 1206-1207, 1211-1212, 1214,
- Bolesław IV Kędzierzawy, książę Polski – 250, 452, 459, 498, 700, 1208, 1214,
- Bolesław Pobożny, książę wielkopolski – 1207, 1213-1214,
- Bolesław V Wstydlivy, książę krakowski – 453, 460-461, 701, 1052, 1198,
- Bolesław Wysoki, książę śląski – 613,
- Bolesta – 176-177,
- Boleyn Anna, królowa Anglii – 703,
- Bolko I Surowy, książę jaworski – 252,
- Bołkot Michał – 280-281, 802, 805, 867, 875,
- Bona Sforza d'Aragona, królowa Polski – 296, 478, 556, 694, 701, 1042, 1128,
- Boniecki Adam (właśc. Fredro-Boniecki Adam Józef Feliks) – 13, 513-514,
- Bończak-Kucharczyk Ewa – 83,
- Borkowicz Jan – 1209, 1214,
- Borkowicz Maciej – 1209, 1214,
- Borkowska Aleksandra z Chomętowskich – 99, 346,
- Boromeusz Karol, kardynał, św. – 873,
- Borowczyk Jerzy – 909,
- Borowski Leon – 253, 255, 306, 334, 947, 953, 999, 1002,
- Borzęcki Antoni – 1091,
- Bosacki Józef – 101,
- Bossuet Jacques-Bénigne, bp – 1133, 1135,
- Bośniaczka Elżbieta, niekoronowana królowa Polski – 462, 478,
- Boucher de Crevecoeur de Perthes Jacques – 521, 523,
- Bracka M. – 80,
- Bramski A. – 364,
- Brandt Franciszek Antoni – 253-254,
- Brandt Henryk – 935, 938,
- Brandt Johann Friedrich von – 860, 872,
- Brandt Ksawery – 330,
- Brandt Anna Zofia Leona z Lindów – 330,
- Branicka Izabella Elżbieta z Poniatowskich – 420, 448, 450, 513, 514, 787, 980, 1032, 1044, 1199-1200,

- Branicki Jan Klemens, hetman wielki koronny – 33, 93, 393, 407, 420, 447-449, 514, 622, 625, 661, 761-762, 774, 776, 780, 787, 863, 874, 901, 952, 980, 1032, 1043-1044, 1199-1200,
- Branicki Stefan Mikołaj – 1199-1200,
- Braunschweig-Wolfenbüttel Elżbieta Krystyna von – 605, 609,
- Breowicz Wojciech – 175,
- Breslauer Christian – 313,
- Bright Richard – 663,
- Brincken Juliusz – 665, 671-672, 859, 863, 871, 874,
- Brochocki B. – 1157, 1161,
- Brockhaus Friedrich Arnold – 779,
- Brodowski Antoni – 253-254, 313, 1014-1015, 1017-1018,
- Brodziński Kazimierz – 254, 334, 948, 954, 993, 996,
- Broel-Plater Emilia – 334,
- Broniewska Barbara – 450, 451,
- Bronikowski Józef – 145-146,
- Bronikowski Ksawery – 97,
- Browning John – 491,
- Brückner Aleksander – 99, 104,
- Brühl Henryk – 285, 291, 298, 551, 558,
- Brüsewitz Karl Friedrich von – 925, 930,
- Brzechwa Jan – 100, 158,
- Brzetysław II, książę Czech – 459,
- Brzeziński Jan – 100,
- Brzeziński M. – 98, 104, 168,
- Brzostowski Karol – 16, 968, 972, **(1018-1023)**,
- Brzostowski Paweł Ksawery, kanonik – 1018-1019, 1022,
- Brzostowski Stanisław – 1019,
- Brzozowska-Komorowska Teresa – 34,
- Bucella Mikołaj – 696, 705,
- Buchner Władysław – 100,
- Bučar Vekoslav – 361,
- Budny Antoni – 363,
- Budny Józef – 364,
- Budny Nikodem – 364,
- Budziszewski Tomasz Adam Stefan – 237,
- Bugeaud Thomas Robert, książę d'Isly – 939,
- Bujwid Odo – 321,
- Bukowiecka Zofia – 102,
- Bukowiński Władysław – 1181, 1188,
- Butkiewicz Emilian – 397-398, 401-402,
- Butler Antoni – 1034, 1046,
- Butler Józefa z Idzkowskich – 1034, 1046,
- Butrym Jan z Żyrmunów – 463,
- Buzra Adolf – 157-158,
- Bykowska Józefa z Byków – 1035, 1047-1048,
- Bykowska Salomea z Elaterów – 1048,
- Bykowski Adam – 1048,
- Byron George Gordon – 810, 838, 945,
- Bystrzycki Jowiusz Fryderyk, SJ – 1025, 1027,
- C**
- Campo Scipio Edmund del – 364,
- Cantemira Dimitr – 863, 874,
- Caprivi Leo von – 427-428,
- Carossi Jan Filip – 1019, 1022,
- Cegielski Hipolit – 1124-1125,
- Celsjusz Anders – 105, 674,
- Celtis Konrad (właśc. Pickel Konrad) – 695, 702-703,
- Chałubiński Tytus – 101,
- Chantal Joanna Franciszka de – 296,
- Châtre Franciszka de la – 691,
- Chądzyński Jan Nepomucen – 1059, 1070,
- Chelchowski Stanisław Kostka Anastazy – 97,
- Chelmiński Zygmunt, ks. – 424,
- Chelmińska M. – 253,
- Chelmońska Maria – 13, 103,
- Chelmoński Józef – 86,
- Chęciński Jan – 1155,
- Chlebowski Bronisław – 26, 99, 177, 237, 271, 341, 578, 655, 870, 1046, 1204,
- Chłap-Nowakowa Justyna – 216,
- Chłapowski Dezydery Adam – 15, 306-307, **(925-933)**,
- Chłopiński Grzegorz Józef – 15, 927, 932, **(933-939)**,
- Chmara Adam Michał – 630, 632,
- Chmielewski Piotr – 253,
- Chmielnicki Bohdan – 287, 314-315, 924, 973,
- Chmielowski Janusz – 255,
- Chmielowski Piotr – 76, 95, 101-102, 255, 306-307, 924, 948, 1124, 1126,
- Chodkiewicz Adam Tadeusz – 1165-1166,
- Chodkiewicz Aleksander – 968, 972, 992,
- Chodkiewicz Ewa Rozalia z Czapskich – 1166,
- Chodkiewicz Jan Karol, hetman wielki litewski – 638, 735, 781, 841, 1125-1127, 1129,
- Chodkiewicz Jan Mikołaj – 1166,
- Chodorowicz Juliusz – 99,
- Chodowiecki Daniel Mikołaj – 310, 313,
- Chodźko Aleksander Borejko – 334, 578, 947-948, 954,
- Chodźko Leonard Borejko – 334,
- Chodźko Michał Borejko – 334,
- Chodźko Dominik – 334,
- Chodźko Ignacy – 334, 947, 951, 953,
- Chodźko Jan Borejko – 334,
- Chodźko Ludwik – 578,
- Choiseul-Gouffier Marie-Gabriel-Auguste de – 1019, 1022,
- Chojceki Artur Adam Ksawery – 826, 845,
- Chojceki Edmund Franciszek Maurycy – 826, 845,
- Chojnowski Gustaw – 380-381,
- Chojnowski Józef – 237,
- Chołoniewski Stanisław, ks. – 903,
- Chomętowski Stanisław – 99, 945, 952,
- Chopin Emilia – 328-330,
- Chopin Fryderyk Franciszek – 11, 279, 296, 315, 326-333, 360, 481, 951, 1014, 1100, 1105,
- Chopin Mikołaj – 328-329,
- Chopin Teofilia – 328,
- Chopin Tekla Justyna z Krzyżanowskich – 328-329,
- Chrapowicz Edward – 400, 403,
- Chreptowicz Adam – 956, 959, 968, 972,
- Chreptowicz Joachim Litawor – 956, 959, 1019, 1022,
- Chrościński Wojciech Stanisław – 686, 691,
- Chrystian IV Oldenburg, król Danii i Norwegii – 752, 785,
- Chrystian V Oldenburg, król Danii i Norwegii – 752, 785,
- Chrzanowski Ignacy – 99, 1080, 1091, 1129,
- Chwedeńczuk B. – 30,
- Chybicki Wojciech – 696, 704,
- Ciechanowski Joachim – 217,
- Ciechanowski Mikołaj – 407,
- Ciechanowski Stanisław – 217,
- Ciechanowski Wojciech – 217,
- Ciechanowski Zygmunt Wojciech – 217,
- Ciecierska-Chłapowa T. – 216,
- Ciecierski Henryk Tadeusz – 215-216, 229,
- Ciecierski Stefan – 827,
- Ciemniewski Romuald – 426,
- Ciesławicz Jan – 1096,
- Cinciała Andrzej – 104,
- Ciołek Erazm, bp – 861, 873, 1025, 1027,
- Ciszewski Stanisław – 104,

- Ciświcki Teofil – 364,  
 Ciuruś Eugeniusz – 175,  
 Claparède Michel Marie – 935, 939,  
 Clermont Ludwik – 686, 691,  
 Cogniet Leon – 255,  
 Columella Lucjusz – 1177,  
 Commendone Giovanni Francesco,  
 kardynał – 861, 873,  
 Commichau Herman – 490,  
 Comte August – 31,  
 Cooper James Fenimore – 313,  
 Cosel Anna Konsatncja – 287,  
 Cosel Fryderyka Augusta – 286,  
 Coudray Pierre de – 1199-1200,  
 Cybulski Wojciech – 1176,  
 Cyceron Marek Tulliusz – 1132,  
 1134, 1166,  
 Cygański Mateusz – 699, 706,  
 Cyryl, św. – 1179, 1187,  
 Cysewski Kazimierz – 797,  
 Czacki Feliks – 1017,  
 Czacki Tadeusz – 253-254, 260-  
 261, 318, 986-988, 990-991,  
 1017,  
 Czajkowski K. – 74,  
 Czajkowski Michał – 924, 953,  
 Czaplica Celestyn – 258, 304,  
 Czapliński P. – 30, 35-37,  
 Czapski Aleksander Jan – 1015,  
 1017,  
 Czapski Antoni – 1015, 1017,  
 Czapski Emeryk – 387,  
 Czapski Ignacy – 1015, 1017, 1121,  
 Czapski Józef – 1015, 1017,  
 Czapski Piotr Jan – 1166,  
 Czapski-Hutten Karol Józef – 334,  
 387, 401,  
 Czarnecki Edward – 1015, 1018,  
 Czarnecki Karol – 1031, 1042,  
 Czarnecki Stefan, hetman polny  
 koronny – 18, 22, 87, 172, 192,  
 198, 204, 208-209, 211, 214,  
 222, 494, 498, 527, 532, 773,  
 730, 779, 901, 980, 1125-1126,  
 (1199-1200), 1202, 1212,  
 Czarnocki Adam (pseud. Dołęga-  
 Chodakowski Zorian) – 31,  
 334, 645, 652, 695, 702,  
 Czartoryski Adam Jerzy, książę –  
 444, 651, 972, 1015,  
 Czartoryski Adam Kazimierz, książę  
 na Klewaniu i Żukowie – 1044,  
 Czartoryski Józef Klemens, książę na  
 Korcu i Oleksińcach – 314,  
 815, 840, 1015,  
 Czartoryski Kazimierz, książę na  
 Klewaniu i Żukowie – 287,  
 Czartoryski Konstanty, książę na  
 Wołyniu – 815, 840, 1015,  
 Czechowicz Szymon – 313, 963,  
 1014, 1017,  
 Czczot Jan Antoni – 15-16, 31, 82,  
 (904-905), 945-947, 952,  
 (955-959), 963,  
 Czepieliński Florian – 1024, 1026,  
 Czepiński Tomasz – 780,  
 Czerwiakowski Rafał Józef – 253-  
 254,  
 Czołowski Aleksander – 646, 654,  
 Czubek Jan – 523, 777,  
 Czyngis-chan, władca mongolski –  
 842,  
**Ć**  
 Ćwierczakiewiczowa Lucyna – 72,  
 820, 843,  
 Ćwikliński Ludwik – 75,  
**D**  
 D'arquien Henri Albert Grange de  
 la, kardynał – 691,  
 D'arquien Maria Kazimiera de, kró-  
 lowa Polski – 606, 686, 691,  
 1045,  
 Damel Jan – 962-963,  
 Danek Jolanta – 640,  
 Daniłowicz Jan Mikołaj – 686, 691,  
 Dante Alighieri – 528,  
 Daszkiewicz P. – 177,  
 Dautat Pierre Emmanuel – 37,  
 David Jacques-Louis – 254,  
 Davout Louis Nicolas, książę  
 Eckmühl – 926, 931,  
 Dawydow Denis – 937, 939,  
 Dąbrowska A. – 209, 245, 264,  
 Dąbrowski J. J. – 547,  
 Dąbrowski Jan, ks. – 448,  
 Dąbrowski Jan, kanonik płocki –  
 558,  
 Dąbrowski Jan – 872,  
 Dąbrowski Jan Henryk – 253, 692,  
 873, 925, 931, 934, 938, 940,  
 942, 1110,  
 Debray Régis – 30,  
 Dederko Soter – 908-909,  
 Delimat Tadeusz – 84,  
 Dembiński Henryk – 929, 933,  
 Dembowski Leon – 444,  
 Demby Stefan – 87, 89-90, 92, 253,  
 255,  
 Demokryt z Abdery – 170, 368-  
 369, 491,  
 Deotyma (właśc. Łuszczewska Ja-  
 dwiga) – 95, 877, 888, (910-  
 912), 904-905, 945, 952, 962,  
 1181, 1189,  
 Deroy Isidore-Laurent – 853,  
 Derrida Jacques – 37,  
 Dębicki Zdzisław – 103,  
 Dębowski Edward – 443,  
 Dickstein Samuel – 306,  
 Dieu Soult Nicolas Jean de, książę  
 Dalmacji – 927, 932,  
 Długosz Jan – 82, 176-177, 250,  
 260, 299, 403-405, 451-453,  
 456, 458-460, 462, 482, 484,  
 486, 488, 553-554, 559, 591-  
 592, 609-614, 639-640, 648,  
 657, 670, 675, 694, 701-702,  
 739, 808, 838, 846-847, 857,  
 861, 870, 872, 887, 897, 901,  
 970-971, 974, 1051-1052,  
 1055, 1069, 1077-1078, 1152-  
 1153, 1157, 1160, 1174, 1177,  
 1202, 1205-1206, 1208, 1210-  
 1212, 1214-1216,  
 Dłużewski Józef – 157,  
 Dmochowski Franciszek Ksawery –  
 1015, 1018,  
 Dmowski Roman – 98,  
 Dmuszewska Konstancja – 100,  
 Dmuszewski Ludwik Adam – 100,  
 660, 662, 975, 979,  
 Doberski Michał – 383-384,  
 Dobosiewicz Z. – 176,  
 Dobrawa Przemysłidka, księżniczka  
 czeska – 250, 637, 700, 897,  
 1175, 1197,  
 Dobroniega Maria, księżna polska –  
 700,  
 Dobroński Adam Czesław – 21, 24,  
 33, 406, 1042,  
 Dobrowolski Stanisław Kostka –  
 908-909,  
 Dobrski Maksymilian – 363-364,  
 Dobrzeński Tadeusz – 654,  
 Dobrzycka Salomea – 954,  
 Dobrzyńska Agnieszka Marianna  
 – 482,  
 Dobrzyńska Aniela – 1032, 1044,  
 Dobrzyńska Apolonia z Opackich  
 – 1044,  
 Dobrzyńska Józefa – 1032, 1044,  
 Dobrzyńska Maria – 1032, 1044,  
 Dobrzyński Jan – 1044,  
 Dobrzyński Piotr Paweł – 1032,  
 1044,  
 Dobrzyński Ignacy – 664,  
 Doliński Gustaw – 102,  
 Dołęga Aleksander – 453,  
 Domaniewski Bolesław – 100,  
 Domański Emilian 363-364,  
 Domański Michał – 953,  
 Dombasle Charles de Meixmoron  
 de – 964, 967,  
 Domeyko Ignacy (pseud. Żegota) –  
 795, 797-798, 904-905, 907,  
 945, 952, 955-956, 958-959,  
 1025,  
 Domzalska Maria Konstancja – 207,  
 Donimirski-Brochowicz Antoni –  
 102, 142-143,

- Dopart Bogusław – 75,  
Doroszewski Witold – 73, 875,  
Dowigrad Teodor – 646, 653,  
Döbel Heinrich Wilhelm – 863,  
874,  
Drége Helena Julia – 466,  
Drége Józef Leopold – 12, 465-466,  
1203-1204,  
Drogoszewski Aureli – 99,  
Drozdowska Małgorzata – 1039,  
1050,  
Drucki-Lubecki Franciszek Ksawery,  
książę – 61, 136, 143, 146,  
157, 180, 205, 259, 306, 334,  
380, 423, 426, 431, 444, 448,  
470, 520, 524, 560, 677, 679,  
928, 932, 937, 939, 968, 972,  
986, 990, 998, 1006, 1016,  
Drucki-Lubecki Onufry, książę –  
986, 990,  
Drużbacka Elżbieta z Kowalskich –  
945, 951-952, 1183-1184,  
1189-1190,  
Drymmer Karol – 383-384, 666,  
671, 673, 859, 871,  
Drzewiecki Józef – 101,  
Duchińska Seweryna – 1186,  
Dudziński Michał, ks. – 1019,  
1022,  
Dunajówna Maria – 959,  
Dunin-Borkowski Józef – 994, 997,  
Dunin-Borkowski Leszek – 994,  
997,  
Dunin-Mieczyński Adam – 96,  
Duńczewski Stanisław Józef – 1154,  
1156,  
Dutkiewicz Walenty – 257-258,  
303, 306,  
Dwernicki Józef – 15, (940-944),  
Dworzaczek Włodzimierz – 514,  
Dylczyński Cyprian – 174,  
Dymitr Samozwaniec I, car  
Wszehrusi – 477-478,  
Dymitr Samozwaniec II – 478,  
Działowski Zygmunt – 79,  
Działyński Adam Tytus – 653, 700,  
707, 968, 972, 987, 991,  
Działyński Jan Kanty – 183,  
Dzieduszycki Antoni Bazyli – 220,  
846, 848,  
Dzieduszycki Maurycy – 968, 973,  
Dzieduszycki Włodzimierz Ksawery  
Tadeusz – 646, 654, 917, 968,  
973,  
Dzieduszycki Wojciech – 968, 973,  
Dziekońska Pelagia – 903,  
Dziekoński Onufry – 12, 470,  
Dzierzkowski Józef – 994, 997,  
Dzierzkówna Natalia – 99, 102,  
Dziewulski Eugeniusz – 104,  
Dżoci, władca mongolski – 842,
- E**  
Ejsmond Antoni – 666, 671, 673,  
859, 871,  
Ejsmond Elżbieta z Trybulskich –  
673,  
Ejsmond Piotr – 673,  
Eker Albert – 689-690, 693,  
Elbaur Aleksander – 181,  
Elsner Johann Gottfried – 965, 967,  
Elzenberg Henryk – 102,  
Elżbieta Bośniaczka, królowa Wę-  
gier – 848, 912,  
Elżbieta I Wielka, królowa Anglii –  
696, 703,  
Elżbieta, matka Jana Chrzciciela, św.  
– 456, 963,  
Elżbieta Węgierska, księżniczka, św.  
– 1161,  
Engelhardt Hermann – 521-522,  
Erdziwiłł, syn Montwiłła, książę li-  
tewski – 476, 478-479, 842,  
Erlach Johann Bernhard Fischer von  
– 931,  
Erlichshausen Ludwig von, wielki  
mistrz zakonu krzyżackiego –  
614,  
Erzepki Bolesław – 324, 326, 448,  
646, 654, 656, 709-710,  
Estreicher Karol Józef Teofil – 102,  
528, 662, 664, 782, 1080,  
1091, 1106, 1165-1166, 1176,  
Estreicher Stanisław – 782,  
Estreicherówna Maria – 782,  
Eufemia Opawska, księżna mazo-  
wiecka – 637,  
Eugeniusz IV, papież – 633, 637,  
Euzebisz z Ostrzyhomia, bł. – 529,  
Exner Franz Serafin – 199, 146-  
147, 202,  
Exner Sigmund – 202,  
Exner von Ewarten Sigmund – 150,
- F**  
Fajans Maksymilian – 970, 974,  
Fajans Maurycy – 559,  
Falck Jeremiasz – 313, 1015,  
Falkowski Franciszek Jakub, SP –  
822, 843-844,  
Federowski Michał – 88, 586-587,  
1181, 1188,  
Feliński Alojzy – 986, 990,  
Ferdynand Habsburg, arcyksiążę au-  
striacki – 696, 703,  
Ferdynand I Habsburg, arcyksiążę  
Austrii – 703,  
Figuier Guillaume Louis – 177-178,  
Filinowicz Alina – 4, 870,  
Filipczak-Kocur A. – 512,  
Filipow Krzysztof – 79,  
Filipowicz January – 1024, 1026,  
Fiodorowicz Paskiewicz Iwan – 205,
- Fiodorówna Anna – 550, 556,  
Fiszer Franciszek (pseud. „Franc Fi-  
szer”) – 159-160,  
Fiszer Jan – 843,  
Fiszer Karol Jan – 986, 991,  
Fiszer Ludwik – 99,  
Fita Stanisław – 773,  
Fitelberg Grzegorz – 1076,  
Flammariion Camille – 176-178,  
Flatt Oskar – 290, 550, 557,  
Fleury Ludwik Eugeniusz de – 548-  
549, 877, 888,  
Florian, św. – 693,  
Fontana Jakub – 557,  
Forestier Gaspard François – 934,  
938,  
Fournier Kiss Corinne – 80,  
Franciszek Józef I, cesarz Austrii –  
1016,  
Franciszek Ksawery, SJ, św. – 849,  
Franciszek Salezy, św. – 296,  
Franciszek z Asyżu, św. – 823, 844,  
1138-1139,  
Franke Jerzy – 95,  
Franko Iwan – 252, 351,  
Frąckiewicz Joanna – 577, 998,  
Fredro Aleksander – 244, 968, 972,  
Frejend Antoni – 908-909, 948,  
Friedlein D. E. – 96,  
Friedlein Rudolf – 1112,  
Fryderyk I Barbarossa, Święty  
Cesarz Rzymski – 460,  
Fryderyk II legnicki, książę legnicki  
– 703,  
Fryderyk III, landgraf Hesji-  
Homburg – 603, 608,  
Fryderyk III Habsburg, król Nie-  
miec – 702-703,  
Fryderyk III Oldenburg, król Danii  
i Norwegii – 752, 785,  
Fryderyk IV Oldenburg, król Danii  
i Norwegii – 752, 785,  
Fryderyk IV, książę legnicki – 696,  
703,  
Fryderyk Jagiellończyk, prymas Pol-  
ski – 702, 977,  
Fryderyk Wilhelm I, król Prus –  
402, 604, 608, 863, 874,  
Fryderyk Wilhelm III Pruski, król  
Prus – 930,  
Frymus-Dąbrowska Ewa – 4  
Fryza Feliks – 100,  
Fulgenty, opat – 610, 613,
- G**  
Gadek Jolanta – 5, 19,  
Gadowski Józef – 96,  
Gaetani Henryk, bp – 861, 873,  
Gall Anonim – 82, 456, 547, 633,  
637, 649, 658, 1206, 1212,  
Garbiński Kajetan – 432, 982, 984,



- Garczyński Stefan – 347, 949, 954,  
 Gartkiewicz Karol – 644,  
 Gasztołd Albert – 449, 477,  
 Gasztołd Marcin – 450, 774,  
 Gasztołd Stanisław – 701,  
 Gaszyński Konstanty – 948, 954,  
 Gautier Leon – 97,  
 Gawel, św. – 1138-1139,  
 Gawęda Stanisław – 872,  
 Gawroński Włodzimierz 142-143,  
 Gay Jan Jakub – 299, 554, 560,  
 Gay Julian Henryk – 560,  
 Gąsowski Jerzy – 103,  
 Gebethner Gustaw Adolf – 99, 100,  
 103, 244, 360, 514, 843, 980,  
 1111-1112,  
 Geismar Fiodor – 940, 943,  
 Gerard Francois – 254,  
 Gerschow Adolf Jan – 1020, 1023,  
 Gerson Wojciech – 253, 255, 296,  
 306-307, 661, 664, 837, 1015,  
 1018, 1063, 1068, 1072, 1188,  
 Gerson-Dąbrowska Maria – 103,  
 Gertruda, księżna mazowiecka –  
 454,  
 Giedroyć Franciszek – 323,  
 Giedroyć Jan Stefan, bp – 666, 672,  
 Giedymin, wielki książę litewski –  
 251-252, 456, 462, 610, 613,  
 637, 695, 701, 698, 706, 797,  
 840, 1101, 1117, 1128-1129,  
 1161,  
 Giedymowicz Kiejstut, wielki  
 książę litewski – 462,  
 Giedymowicz Koriat Michał, ksią-  
 żę litewski – 815, 840,  
 Giedymowicz Olgierd – 462,  
 Giedymówna Aldona Anna – 462,  
 Giedymówna Aldona Anna,  
 księżniczka litewska, królowa  
 Polski – 610, 613, 1096, 1101,  
 1127-1128,  
 Giełgud Antoni – 929, 933,  
 Giełżyński Wojciech – 95,  
 Gilbert Jean Emmanuel – 799,  
 804, 864, 875,  
 Girdwojń (Girdwojń) Michał –  
 276-277,  
 Glinka Mikołaj Zenon – 157-158,  
 424,  
 Glińska Helena Wasyliwna, księżna  
 – 703,  
 Gliński Kazimierz – 1181, 1188,  
 Gloger Aleksandra z Jelskich – 331,  
 446, 958, 1050,  
 Gloger Jan Nepomucen Stanisław –  
 8, 22, 25-26, 32, 50, 87, 131,  
 168, 181, 187, 204, 265, 319,  
 321, 329, 331, 377, 380, 407,  
 418, 448, 450, 481-482, 494,  
 520, 534-535, 577-578, 606,  
 618, 621, 773, 780, 909, 979,  
 1048, 1050, 1105, 1107, 1166,  
 1177, 1199-1200,  
 Gloger Janina Michalina – 87, 331,  
 1041, 1050,  
 Gloger Karol – 1107,  
 Gloger Karol Paweł Antoni – 577,  
 Gloger Katarzyna Konstancja z Kel-  
 lerów – 331, 482, 535, 577,  
 734, 780, 1107, 1200,  
 Gloger Kornelia ze Żmichowskich –  
 577, 1107,  
 Gloger Liliana – 8, 77, 94,  
 Gloger Michalina Marianna – 8, 11,  
 17, 87, 327, 329-331, 481-482,  
**(1105-1107)**,  
 Gloger Stanisław Marian – 87, 331,  
 Gloger Wilhelm Wawrzyniec – 331,  
 468, 482, 535, 577, 780, 1048,  
 1107, 1200,  
 Gloger Zygmunt – **(3-1224)**,  
 Glużyński Józef – 1061-1062, 1071,  
 1077, 1079,  
 Glücksberg Natan – 671-672, 871,  
 945,  
 Gniazdowski Karol – 157, 334,  
 Gniazdowski Marian – 334,  
 Godebski Cyprian – 410,  
 Godebski Franciszek Ksawery –  
 660, 662, 975, 979,  
 Godlewski Grzegorz – 37,  
 Godlewski Józef Hipolit – 206-207,  
 Godlewski Marceli – 99,  
 Godlewski Mścisław – 101-102,  
 Godlewski Stanisław – 1022,  
 Godlewski Stefan – 255, 258,  
 Godziemba Antoni – 644,  
 Godziemba Stanisław – 644,  
 Goethe Johann Wolfgang von –  
 948, 954, 1111,  
 Goldhaar Michał – 97,  
 Goltz Adam – 815-816, 840,  
 Goltz Jan – 840,  
 Gołębiowski Bronisław – 33,  
 Gołębiowski Jan – 986, 990,  
 Gołębiowski Józef – 986,  
 Gołębiowski Ludwik – 652,  
 Gołębiowski Łukasz – 16, 323, 325,  
 646, 652, 686, 688, 690, 692,  
 705-706, **(986-992)**, 993, 997,  
 1015, 1018, 1053, 1056, 1069,  
 1062, 1072,  
 Gołębiowski Seweryn – 692, 986,  
 990, 997,  
 Gołuchowski Józef – 31,  
 Gołyński Adrian – 558,  
 Gołyński Jakub – 558,  
 Gołyński Mikołaj – 558,  
 Gomoliński Karol Sariusz – 1043,  
 Gomulicki Wiktor Teofil – 323-  
 325,  
 Gonzaga Ludwika Maria, królowa  
 Polski – 285, 287, 315, 691,  
 Goody Jack – 37,  
 Gordon Jakub – 779,  
 Gordon-Smith Maria – 330,  
 Gosiewski Wincenty Aleksander –  
 662, 664,  
 Gostomski Anzelm – 418, 420,  
 Gostomski Walery – 99,  
 Gostyńska Borkowa Jadwiga –  
 1150-1151,  
 Goszczyński Seweryn – 924, 954,  
 958,  
 Gościcki Jerzy – 101,  
 Górecki Antoni – 947, 954,  
 Górnicki Łukasz – 4-5, 12, 19, 21,  
 89, 449-451, 633, 637, 695,  
 703, 723, 777, 1031, 1043,  
 Górski Andrzej – 788,  
 Górski Artur – 788,  
 Górski Ludwik – 136,  
 Górski Stanisław Batys – 667, 671,  
 673, 802, 804, 866, 875,  
 Górski-Pobóg Władysław – 12, 14,  
 445-446, **(676-677)**, 944, 951,  
 Grabowska Elżbieta z Szydłowskich  
 – 237,  
 Grabowski Adam – 96,  
 Grabowski Ambroży – 16, 646,  
 652, 738, 782, **(1011-1014)**,  
 Grabowski Bronisław Teodor –  
 360-361,  
 Grabowski Jan Jerzy – 237, 631-  
 632,  
 Grabowski Julian – 337,  
 Grabowski Ludwik – 363,  
 Grabowski Michał – 652, 924, 969,  
 973,  
 Grabski Stanisław – 102,  
 Graf Władysław – 363-364,  
 Grajert Józef – 104, 168,  
 Graybner Stanisław – 16, 1051-  
 1052,  
 Grebel (Gröbel) Antoni Ignacy –  
 1011, 1013,  
 Gregorowicz Jan Kanty – 104, 168,  
 894, 900, 1029-1030, 1059,  
 1070,  
 Grell (Gröll) Michał – 325, 327,  
 Grimm Tadeusz – 363-364,  
 Grocholska Maria ze Ślizieniów –  
 904,  
 Grocholski Michał – 904,  
 Grochowski Julian – 381, 400, 403,  
 Grochowski Stanisław, ks. – 1182,  
 1189,  
 Grodecki Godfried Ernest – 960,  
 963,  
 Grodecki Roman – 637,  
 Grodzicki Paweł – 1015, 1017,  
 Gronowski Juliusz – 98,

Gros Antoine-Jean – 313,  
 Groszlik S. – 785,  
 Grotter Artur – 1100, 1102,  
 Grudczyński Jan – 993, 997,  
 Gruszczyński Seweryn – 83,  
 Gruszecki Artur – 96, 102-104,  
 Gryfita Mikołaj – 1207, 1213,  
 Gryfita Klemens z Brzeźnicy (pseud.  
 „Klimontowic”) – 249,  
 Grzegorz I Wielki, św., papież –  
 706, 1016, 1133, 1135,  
 Grzegorz IX, papież – 658,  
 Grzesiak Mateusz – 543,  
 Grzybowska Krystyna – 782,  
 Grzymała-Siedlecki Adam – 102,  
 Grzymułtowski Krzysztof – 251,  
 Grzywicka Joanna – 652,  
 Guerin-Menevill Feliks Edward –  
 177,  
 Gutakowski Ludwik Szymon – 294,  
 299, 554, 560,  
 Gutenberg Johannes – 9, 21, 23,  
 25, 29, 31-32, 35-38, 40,  
 Guzman Dominik – 488,  
 Günther Ernst Wilhelm – 945, 951,

## H

Haberling Aleksander – 13, 488-  
 490,  
 Habsburg Karol Ludwik, arcyksiążę  
 austriacki – 927, 931, 1100,  
 Habsburg Maria Teresa, Święta Ce-  
 sarzowa Rzymska – 298,  
 Habsburg-Este Ferdynand Karol Jó-  
 zef, arcyksiążę austriacki – 940,  
 942,  
 Habsburżanka Anna, królowa Polski  
 – 705, 1093, 1100, 1113, 1117,  
 Habsburżanka Konstancja, królowa  
 Polski i Szwecji – 1043, 1093,  
 1100,  
 Habsburżanka Maria Józefa, królo-  
 wa Polski – 705, 1189,  
 Hadziewicz Rafał – 310, 313,  
 Hahn Wiktor – 99, 397, 402,  
 Halicki Daniel, król Rusi – 822,  
 Halicki Koloman, król halicki –  
 1208, 1214,  
 Halicki Lew – 461,  
 Haller Jan – 1011,  
 Hanecki Mikołaj – 395, 401,  
 Hanowerska Wiktoria – 422,  
 Hanusz Jan – 775, 777,  
 Hartknoch Jan Krzysztof – 863,  
 874,  
 Haur Jakub Kazimierz – 82, 419-  
 420, 589, 592, 1015, 1018,  
 1181, 1183-1186, 1188, 1190,  
 Havelock Eric Alfred – 36-37,  
 Hegel Georg Wilhelm Friedrich –  
 334,

Heinzl Juliusz Teodor – 259,  
 Helcel Antoni Zygmunt – 249,  
 Helena Moskiewska, wielka księżna  
 litewska – 842, 861, 873,  
 Helena, św. – 1129,  
 Helsztyński Stanisław – 199,  
 Hennenberger Caspar, pastor – 862,  
 874,  
 Henriett Vauban de – 298,  
 Henryk I Brodaty, książę wrocławski  
 – 249, 460, 1052, 1207, 1213,  
 1208, 1214,  
 Henryk II Pobożny, książę krakow-  
 ski – 460,  
 Henryk II Święty, król Niemiec –  
 487, 658,  
 Henryk III Salicki, Święty Cesarz  
 Rzymski – 459,  
 Henryk III Waleczy, król Polski –  
 314, 602, 607, 633, 637, 695,  
 703, 1081, 1093, 1113,  
 Henryk IV Burbon, król Francji –  
 932,  
 Henryk IV Salicki, Święty Cesarz  
 Rzymski – 460,  
 Henryk V Salicki, Święty Cesarz  
 Rzymski – 459, 485, 487, 1208,  
 1213,  
 Henryk V Zgodny, książę Meklem-  
 burgii – 703,  
 Henryk VIII Tudor, król Anglii –  
 592, 594, 703,  
 Henryk XIV Bawarski, książę Dol-  
 nej Bawarii – 251-252,  
 Henryk Sandomierski, książę san-  
 domierski – 700, 1208, 1214,  
 Hensel Witold – 103,  
 Herbaczewski Józef Albin (lit. Her-  
 bačiauskas Albinas Juozapas) –  
 80, 452-453, 458, 460, 463-  
 465, 479-481,  
 Herberstein Siegmund von – 800,  
 804, 860, 864, 872, 875,  
 Herbst Christian Frederik – 669,  
 675,  
 Herman Władysław – 452-453,  
 460,  
 Herod Wielki, król Judei – 761,  
 Herodot z Halikarnasu – 1135,  
 Hertz Benedykt – 109,  
 Heunzel Juliusz – 309,  
 Hindemith Karol – 305,  
 Hinz Krystian – 174,  
 Hinz Jan – 174,  
 Hipokrates – 512,  
 Hiż Józef – 99,  
 Hleb, syn Montwida – 478,  
 Hłasko Józef – 98,  
 Hoesick Ferdynand – 100, 253,  
 255, 306,

Hoffmanowa Klementyna z Tań-  
 skich – 1057, 1060, 1070,  
 Hohenzollern Albert (Albrecht)  
 Fryderyk, książę pruski – 862,  
 873-874,  
 Hohenzollern Jan Zygmunt, książę  
 pruski – 862, 874,  
 Hohenzollernówna Eberhardyna  
 Krystyna, królowa Polski – 705,  
 Holewiński Jan – 1181, 1188,  
 Holewiński Józef – 1188,  
 Holszańska Zofia, królowa Polski –  
 611, 613-614, 848,  
 Hołowiński Ignacy – 947,  
 Homer – 35, 810, 838, 1188,  
 Honoriusz III, papież – 844,  
 Horacy – 841, 946, 952-953,  
 Hozjusz Stanisław – 662, 664,  
 Hubiecki Stefan – 517,  
 Humboldt Alexander von – 872,  
 Hussowczyk Mikołaj, ks. – 861,  
 873,  
 Hutten-Czapska Fabianna z Obu-  
 chowiczów – 1011,  
 Hutten-Czapski Adam Józef – 904,  
 Hutten-Czapski Emeryk – 334,  
 962-963, 1008, 1011, 1015,  
 1017-1018, 1121,  
 Hutten-Czapski Karol Józef – 1011,  
 Hutten-Czapski Marian – 334,  
 Hutten-Czapski Stanisław – 334,

## I

Ibn al-Hajsam – 1025, 1027,  
 Idzi, św. – 261, 571, 579, 1136,  
 1139,  
 Ignacy Loyola, SJ, św. – 822, 843,  
 Ichnatowicz Ewa – 32, 77,  
 Ili'n Aleksej Aleksejewiç – 109,  
 Ilnicka Maria – 352,  
 Innocenty II, papież – 1171, 1176,  
 Innocenty XI, papież – 312, 362,  
 606, 691, 705, 1045,  
 Irving Washington – 904-905, 956,  
 959,  
 Isajkowski Franciszek, ks. – 849,  
 853,  
 Iwan III Srogi, wielki książę mo-  
 skiewski – 842, 873,  
 Iwan IV Groźny, car Wszechrusi –  
 478, 695, 703, 1116,  
 Iwanowa C. – 74,  
 Iwańczuk Natalia – 351,  
 Izdebski Marian – 322,

## J

Jabłonowska Anna z Sapiehow –  
 215,  
 Jabłonowska Wanda – 217,  
 Jabłonowski Aleksander Walerian –  
 353, 441-442,

- Jabłonowski Stanisław Jan – 217, 448, 1031, 1043, 1165, 1167,  
 Jabłonowski Władysław – 99,  
 Jabłoński Adam – 157-158, 183, 426,  
 Jachowicz Stanisław – 661, 664,  
 Jackowski Maksymilian – 963,  
 Jaczewski Franciszek, bp – 1104,  
 Jadwiga Andegaweńska, św., królowa Polski – 261, 296, 299, 311, 458, 462-463, 477-478, 613, 637, 701-702, 775, 846, 848, 910-912, 1116, 1161, 1187, 1214,  
 Jadwiga Bolesławówna, królowa Polski – 702, 848, 1128, 1150,  
 Jadwiga Śląska, św., księżna śląska – 456, 462,  
 Jadwiga z Leżenic – 463,  
 Jakimowicz Roman – 103,  
 Jakobi Rudolf – 489,  
 Jakób z Moszczonogo – 930,  
 Jakub a Mellen – 648, 657,  
 Jakub Apostoł, św. – 558,  
 Jakub z Boglewic – 612, 614,  
 Jakubowski Wojciech – 661,  
 Jałowiecki Adolf – 401,  
 Jamiołkowski Stanisław, ks. – 1173, 1177,  
 Jan Chrzyciel, św. – 289, 297, 308, 312, 324, 327, 361, 448, 640, 733, 780, 846, 848, 884, 893-901, 921-924, 937, 963, 1029-1030, 1154, 1156,  
 Jan de Matha, św. – 296, 426,  
 Jan Ewangelista, św. – 312, 637, 706, 963, 1135, 1154, 1156,  
 Jan I Olbracht, król Polski – 702, 977, 988, 992, 997,  
 Jan I Tzimiskes, cesarz bizantyński – 579,  
 Jan II Kazimierz Waza, król Polski – 185, 285, 287, 314-315, 351, 449, 523, 599, 606, 773, 988, 992, 997, 1031, 1043, 1204,  
 Jan III Sobieski, król Polski – 310, 312, 315, 362, 426, 523, 600, 606, 655, 661, 663, 686, 691-692, 697, 705, 773, 977, 980, 1015, 1033, 1045, 1071, 1204,  
 Jan III Waza, król Szwecji – 315, 637, 705, 777, 1043,  
 Jan Jerzy III Wettin, książę Saksonii – 351, 606,  
 Jan Jerzy, książę brzeski – 703,  
 Jan Kanty, św. – 652, 785, 1102,  
 Jan Paweł II (właśc. Wojtyła Karol) – 277,  
 Jan Szymon, książę kijowski – 702,  
 Jan z Czarnkowa – 462,  
 Jan z Obiechowa – 610, 613,  
 Jan z Oleśnicy – 462,  
 Jan z Tęczyna – 695, 703,  
 Janicka Anna – 3-5, 23, 31-32, 34, 38, 71-72, 74, 78, 80, 82, 88, 95, 101, 102, 104, 195, 496, 512, 705, 923, 1044, 1221,  
 Janion Maria – 958,  
 Janisław, Abp – 316,  
 Jankowski Czesław – 99, 102-103,  
 Jankowski Edmund – 101, 147, 150, 200, 202, 263-264, 429, 431, 643, 913-914,  
 Jankowski Józef – 100,  
 Janocki Jan Daniel Andrzej – 1014, 1017,  
 Janota Eugeniusz Arnold, ks. – 896, 900,  
 Janowski Aleksander – 1211, 1216,  
 Janusz I Starszy, książę warszawski – 462, 633, 637, 819, 842, 845,  
 Januszewska Aleksandra z Dumajnowskich – 953,  
 Januszewska Hersylia Łucja – 946, 953,  
 Januszewski Teodor – 953,  
 Januszewski Teofil – 953,  
 Januszkiewicz Eustachy – 701, 1126,  
 Januszowicz Bolesław – 556,  
 Januszowski Jan – 777,  
 Japola Józef – 35,  
 Japowicz Władysław – 876,  
 Jarocki Feliks Paweł – 667, 671, 673, 802, 804,  
 Jarocki Jan – 151,  
 Jaropełk, książę Rusi Kijowskiej – 1206, 1212,  
 Jarosław I Mądry, wielki książę Rusi Kijowskiej – 459, 636, 997, 1206, 1212,  
 Jaroszewicz Józef – 897, 900,  
 Jaroszewski Zygmunt – 98,  
 Jastrzębowska Maria z Leśnikowskich – 981,  
 Jastrzębowski Maciej – 981,  
 Jastrzębowski Wojciech Bogumił – 16, 88, **(981-985)**, 1183, 1190,  
 Jaszczehowski Adam – 614,  
 Jaszczehowski Jakób – 612,  
 Jaszczolt Tomasz – 845,  
 Jaśko z Oleśnicy – 457,  
 Jaśkowicz Andrzej – 1096,  
 Jaśkowski Jan Nepomucen – 1183, 1190,  
 Jaślikowski Józef Karol – 1135,  
 Jatowt Maksymilian – 731, 779,  
 Jaworowski J. – 270,  
 Jaworski Jan – 97, 100, 166, 168, 565, 578,  
 Jedlicki Jerzy – 25,  
 Jeleński Bolesław – 397, 402,  
 Jeleński Mieczysław – 401,  
 Jeleński Paweł – 397, 399, 402,  
 Jelinek Edward – 1180, 1187,  
 Jelska Aleksandra – 84, 87,  
 Jelska Wiktorja – 84,  
 Jelski Aleksander – 82, 88, 331, 955, 958,  
 Jelski Konstanty Roman – 1172, 1176,  
 Jelski Wilhelm – 387,  
 Jelowiecki Aleksander – 180,  
 Jemielity Witold – 1044,  
 Jenike Ludwik – 103, 980,  
 Jermołow Aleksiej – 936, 939,  
 Jerzmanowski Paweł Jan – 927, 932,  
 Jerzy Fryderyk Hohenzollern, książę karniowski – 696, 703,  
 Jerzy II Brzeski, książę brzeski – 696, 703,  
 Jerzy, św. – 571, 579, 1207, 1213,  
 Jeske-Choiński Teodor – 78, 100,  
 Jewna, księżna litewska – 1128,  
 Jezierski Jan – 937, 939,  
 Jeziorański Józef – 141-143, 424,  
 Jezus Chrystus – 12, 17, 30, 57, 75, 127, 170, 173, 181, 183, 187, 194, 216, 219, 249-250, 266, 275, 282, 285-286, 291, 296-297, 308-309, 312, 323, 325, 328, 350, 357, 361-362, 369, 376, 388, 415, 421, 426, 433, 435-436, 441-442, 454-456, 461, 489-490, 498, 503, 508, 528-529, 541, 551, 571, 579, 583, 606, 608, 610, 612, 615-618, 625, 630, 632, 633, 637, 638-641, 645, 651-655, 658-664, 676, 681-684, 690-691, 703-706, 713, 716, 726-727, 729-731, 733, 736, 740-742, 745, 748, 761, 777, 780, 783-784, 787-788, 793, 797, 804, 809, 822, 827, 831-836, 841, 843-844, 846, 848-851, 853, 861, 873-875, 884, 888-889, 889-901, 903, 912, 918-919, 921-924, 932-933, 937-938, 946, 948, 951-954, 960-963, 971, 974-977, 984-985, 991-992, 1002, 1011, 1013, 1016, 1018-1019, 1022, 1027, 1029-1030, 1033, 1045, 1051-1052, 1071, 1077, 1080, 1090-1091, 1094-1095, 1100-1104, 1105-1107, 1109-1112, **(1119-1121)**, 1123-1126, 1128-1129, **(1131-1135)**, 1136-1162, 1165-1166, 1171, 1175-1177, 1179-1184, 1187-1190, **(1191-1193)**, 1195, 1197-1198, 1200-1202, 1207, 1213-1216,

- Jeż Teodor Tomasz – 101, 244,  
 Jeżowski Józef – 945, 947, 952,  
 956, 959, 963,  
 Jeżowski Władysław Stanisław –  
 1053, 1069, 1181, 1184, 1186-  
 1187, 1190,  
 Jędrzejewicz Józef-Kalasanty – 330,  
 Jędrzejewiczowa z Chopinów Lu-  
 dwika – 279, 328-330,  
 Joachim Fryderyk, książę brzeski –  
 703,  
 Joachim II Hektor, elektor bran-  
 denburski – 703,  
 Joachimowicz Leon – 1134,  
 Jocher Adam – 999, 1002,  
 Jokiel Irena – 4,  
 Jonston Jan – 307,  
 Jordanes (właśc. *Iordanes, Iordanis*) –  
 759, 786,  
 Jourdan Jean-Baptiste, marszałek  
 Francji – 927, 932,  
 Jozafat Kuncewicz, OSBM, św. –  
 937,  
 Jucewicz Ludwik Adam, ks. – 1053,  
 1068,  
 Judyta Przemyslidka, księżna czeska  
 – 700-701,  
 Judyta świdnicka, księżniczka świd-  
 nicka – 252,  
 Julianna Aleksandrowna Twerska,  
 wielka księżniczka litewska –  
 637, 701, 1161,  
 Juliusz Cezar Gajusz, wódz rzymski  
 – 861, 872,  
 Julkowska Violetta – 1150,  
 Jundziłł Stanisław Bonifacy, ks. –  
 799, 804, 864, 875,  
 Jungingen Ulrich von, wielki mistrz  
 zakonu krzyżackiego – 610,  
 613,  
 Jungowski Leon, ks. – 984-985,  
 Junosza Klemens – 104,  
 Jurjewicz Franciszek – 98,  
 Jurkiewicz Karol – 981, 984,  
 Jurkowska Monika – 31, 71, 195,  
 512, 1221,  
 Juszyński Michał Hieronim, ks. –  
 1079-1080, 1090,
- K**  
 Kacprzak Marta M. – 82,  
 Kaczanowski J – 279,  
 Kaczorowski Ryszard – 775,  
 Kaczyński Józef – 101,  
 Kaczyński Władysław – 101,  
 Kaden-Bandrowski Juliusz – 95-96,  
 Kadłubek Wincenty – 82, 484, 547,  
 901, 970, 1029-1030, 1200,  
 1202, 1205, 1211,  
 Kaleczycki Sasin Andrzej – 818,  
 Kaleczycki Sasin Daniel – 818,  
 Kaleczycki Sasin Jan – 818,  
 Kaleczycki Sasin Siemen – 817,  
 Kaleczycki Sasin Stanisław – 818,  
 Kaleczycki Sasin Wasil – 817,  
 Kalina Antoni – 640-641,  
 Kalinka Walerian – 926, 931,  
 Kalita Karol – 278,  
 Kallenbach Józef – 102,  
 Kałczyńska Helena – 331,  
 Kamiński Kajetan – 234,  
 Kamiński Jan Nepomucen – 97,  
 Kantak Kazimierz – 1171, 1176,  
 Kapciak Alina – 30,  
 Kapica Ignacy – 486,  
 Kapica Milewski Ignacy – 487,  
 Karczewska Maria – 102,  
 Karczewski Maciej – 25-26,  
 Karłowicz Jan Aleksander Ludwik –  
 641, (1075-1076), 1096, 1101,  
 1115, 1117, 16, 89-90, 92, 104,  
 384, 472, 563,  
 Karłowicz Mieczysław – 360, 1076,  
 Karol I Wielki, Święty Cesarz  
 Rzymski – 250,  
 Karol IV Luksemburski, Święty Ce-  
 sarz Rzymski – 463, 478,  
 Karol Młot, władca państwa Fran-  
 ków – 649, 658,  
 Karol VI Habsburg, Święty Cesarz  
 Rzymski – 609,  
 Karol X Gustaw, król Szwecji – 779,  
 Karol XII, król Szwecji – 601, 606,  
 607, 625,  
 Karolyi Władysław – 96,  
 Karpiński Franciszek – 989, 992,  
 1181, 1185, 1188, 1190,  
 Karpowicz Adam – 37, 96, 651,  
 Karski Stanisław – 422-423,  
 Kasiński Jan – 1014, 1017,  
 Kasprzykiewicz Feliks Julian – 910-  
 912,  
 Kaszewski Kazimierz – 99,  
 Katarzyna Aleksandryjska, św. – 15,  
 91, 793, 797, (1119-1121),  
 1154, 1156,  
 Katarzyna II Aleksiejewna Wielka,  
 cesarzowa Rosji – 54, 277, 302,  
 305, 518, 520, 979,  
 Katarzyna Jagiellonka, królowa  
 Szwecji – 637, 705, 777, 1043,  
 Katon Starszy Cenzor (właśc.  
 Censorius Marcus Porcius Cato  
 Maior) – 475, 1177,  
 Kaufman Józef – 100,  
 Kawalec Agnieszka – 652,  
 Kazanowski Adam – 158,  
 Kazimierski Franciszek – 871,  
 Kazimierz I kujawski, książę kujaw-  
 ski – 1209, 1214,  
 Kazimierz I Odnowiciel, książę Pol-  
 ski – 451, 459, 700, 1175,
- Kazimierz I Opolski, książę opolsko-  
 raciborski – 247, 249,  
 Kazimierz I warszawski, książę czer-  
 ski – 846, 848,  
 Kazimierz II łączycy, książę brzeski  
 – 455,  
 Kazimierz II Sprawiedliwy, książę  
 mazowiecki – 460, 547, 549,  
 564, 700, 706, 846, 1052,  
 1102, 1190, 1198, 1206-1207,  
 1211,  
 Kazimierz III Wielki, król Polski –  
 14, 250, 289, 297, 462, 549,  
 564, 609-612, 613, 645, 695,  
 700, 702, 846, 848, 873, 1007,  
 1013, 1045, 1054, 1096, 1101,  
 1127-1128, 1140, 1150, 1190,  
 1198, 1211, 1214,  
 Kazimierz IV Jagiellończyk, król  
 Polski – 559, 592, 611-612,  
 614, 633, 637, 640, 657, 662,  
 675, 701, 695, 702, 809, 822,  
 838, 842, 846-848, 870, 873,  
 894, 974, 1007, 1051-1052,  
 1069, 1078, 1153, 1160, 1177,  
 1211, 1215,  
 Kazimierz Jagiellończyk, królewicz,  
 św. – 250, 261, 299, 405, 459,  
 484, 488, 1051-1052,  
 Kazmierak Tadeusz – 873,  
 Kašinowska Elżbieta – 96,  
 Kašinowski Augustyn – 96,  
 Kellog Robert – 36,  
 Kempner Stanisław Aleksander –  
 97,  
 Kenig Józef – 98,  
 Kettler Fryderyk, książę Kurlandii i  
 Semigalii – 696, 703,  
 Kettler Gotthard, książę Kurlandii i  
 Semigalii – 703,  
 Kettler Jakub, książę i Semigalii –  
 703,  
 Kędzielski Stanisław – 1042,  
 Kędziński Apoloniusz – 1168,  
 1178, 1194,  
 Kętrzyński Wojciech 306-307  
 Kiciński Bruno – 100, 948, 954,  
 Kicki Kajetan – 711,  
 Kiejstut Giedyminowicz, wielki  
 książę litewski – 427-428, 456-  
 457, 613, 637, 702, 848, 1126,  
 Kierbedź Stanisław – 556,  
 Kierski Emil – 1165-1166,  
 Kierwicki Stanisław – 1096,  
 Kierznowski Aleksander – 12,  
 Kierznowski Stanisław Aleksander –  
 206-207, 471,  
 Kiezuń Anna – 377,  
 Kiliński Jan – 934, 938, 973, 1050,  
 Kirkor Adam Honory – 522, 523,  
 646, 653, 1172, 1176,

- Kisielewska Julia (pseud. „J. Oksza”) – 102,  
 Kisielewski Jan August – 102,  
 Kiszka Janusz – 217  
 Kiszka Piotr – 217, 579, 845,  
 Kiszka Stanisław – 217, 579,  
 Kitowicz Jędrzej, ks. – 684, 690,  
 692, 1165-1166, 1181-1182,  
 1184, 1188,  
 Klabon Krzysztof – 1093-1094,  
 1096, 1100, 1113, 1116,  
 Klaczko Julian – 701, 1126,  
 Klara z Asyżu, św. – 844,  
 Klarner Izabela – 175,  
 Klarnerówna Zofia – 84,  
 Klaudiusz Ptolemeusz (właśc. *Clau-  
 dius Ptolemaeus*) – 249-250,  
 Kleczewski Arkadiusz – 100,  
 Kleiner Juliusz – 99, 523,  
 Klemens VIII, papież – 873,  
 Kleniewski Jan – 364,  
 Klicki Stanisław – 935, 939-940,  
 943,  
 Klimowicz Paulin – 337,  
 Klonowicz Sebastian Fabian – 290,  
 295, 297-299, 311, 550-560,  
 562, 564,  
 Kloza Jarosław – 842,  
 Kluk Jan Krzysztof, ks. – 521, 523,  
 799, 804, 822, 827, 835, 843,  
 864, 875,  
 Kmiecik Zenon – 95,  
 Kmita Blastus Piotr – 298,  
 Knapki Grzegorz (Cnapius), SJ –  
 659,  
 Kniaziewicz Karol Otto – 253-254,  
 1015, 1017,  
 Knigge Adolph Franz Friedrich  
 Ludwig – 964, 967,  
 Kochan Anna – 856,  
 Kochaniec Sebastian – 3-5, 72, 496,  
 512, 705, 923,  
 Kochanowski Jan – 82, 99, 255,  
 297, 324, 589, 591, 638, 653,  
 689, 704, 717, 723, 728-730,  
 735, 737, 740, 753, 756, 763,  
 769, 775, 777, 779, 781-788,  
 841, 893-894, 900, 921-924,  
 947, 953, 980, 1026, 1029-  
 1030, 1080, 1090-1091, 1093,  
 1097, 1100, 1113, 1116, 1124-  
 1126, 1147, 1151, 1177, 1182-  
 1186, 1189-1190, 1196, 1198,  
 Kochowski Wespazjan Hieronim –  
 589, 591-592, 1054, 1069,  
 1183, 1189,  
 Koehler Krzysztof – 1134,  
 Kohn Albin Jakub – 647, 656,  
 Kojalowicz-Wijuk Wojciech, SJ –  
 696, 704,  
 Kukulart Aleksander – 313,  
 Kolankowski Ludwik – 1182, 1189,  
 Kolberg Juliusz – 325,  
 Kolberg Oskar Henryk – 10, 31, 37,  
 39, 73, 87-88, 104, 239, 269-  
 271, 312, 325, 360-361, 562,  
 564, 565, 577, 675, 894-896,  
 900, 1029-1030, 1056, 1058,  
 1062-1064, 1066, 1068, 1070-  
 1073, 1078-1079, 1156,  
 Kolberg Wilhelm Karol Adolf –  
 325,  
 Kollowrath Maria Anna – 285,  
 Kolumb Krzysztof – 577, 905, 998,  
 Kolumela (właśc. *Columella Lucius  
 Iunius Moderatus*) – 475,  
 Kołakowski Edward – 97,  
 Kołłątaj Hugo, kanonik – 306-307,  
 645, 651, 986, 991, 1189,  
 Komorowska Teresa – 21, 24-26,  
 71, 81-84, 263,  
 Komorowski Piotr – 1209, 1215,  
 Konarski Hieronim Franciszek –  
 177,  
 Konarski Stanisław – 145, 463, 465,  
 478,  
 Koneczny Feliks – 103,  
 Koniecpolski Stanisław – 784,  
 Konopacki Jan – 288, 296, 549,  
 555,  
 Konopka Antonina – 271, 1079,  
 Konopka Jan – 927, 931, 934, 938,  
 Konopka Józef Adam – 32, 270-  
 271, 360-361, 1077-1079,  
 Konopka Julian – 271, 1078-1079,  
 Konopka Tadeusz – 270-271,  
 Konopnicka Maria – 84, 99, 103-  
 104, 305,  
 Konrad I Brandenburski, margrabia  
 – 1207, 1213,  
 Konrad I Mazowiecki, książę kujaw-  
 sko-mazowiecki – 453-455,  
 460, 563, 698, 706, 1052,  
 1207, 1213-1214,  
 Konrad II, książę czerski – 461, 692,  
 Kończyc Tadeusz – 96,  
 Kopania Izabela – 73,  
 Kopczyński Andrzej, SP – 254,  
 Kopczyński Onufry, ks. – 253, 996,  
 Kopecki Jan – 1014, 1017,  
 Kopernicki Izydor – 31, 104, 646-  
 647, 653, 656-657, 915-917,  
 1077, 1079,  
 Kopernicki Walerian – 653, 1079,  
 Kopernik Mikołaj – 75, 345, 653,  
 703, 1125, 1189,  
 Korab-Brzozowski Wincenty – 178,  
 Kordys Roman – 102,  
 Kordzikowska Aleksandra – 102,  
 Kornecki Wincenty – 101,  
 Korobielnik Ławryn – 1115,  
 Korotyński Wincenty – 15, 99, 103,  
 472, 996, 998, 1001, (1023-  
 1027), 1080, 1091,  
 Korotyński Władysław – 1010-  
 1011,  
 Korotyński Władysław Rajmund –  
 99, 100, 324, 326, 472,  
 Korpaczewski Bronisław – 101,  
 Korsak Hipolit – 1019, 1022,  
 Korsak Julian – 947,  
 Korwin Jan, książę głogowski – 614,  
 Korwin Maciej, król Węgier, Chor-  
 wacji i Czech – 614, 1209,  
 1215,  
 Korwin-Kochanowski Jan Karol –  
 327,  
 Korybut Michał – 456, 462, 600,  
 Korycieńska Barbara – 638,  
 Koryciński Mikołaj – 633, 638,  
 Korytkowski Jan Ignacy – 260-261,  
 Korzeniowski Józef – 244, 944, 951,  
 948, 954,  
 Korzon Tadeusz – 95, 101, 458,  
 463, 477-478, 480, 1099, 1116,  
 1163-1164, 1177,  
 Kosiński Juliusz – 100,  
 Kosiński Władysław – 104,  
 Kosmas z Pragi, kanonik – 1152-  
 1153,  
 Kossak Juliusz – 310, 313, 1070,  
 1181, 1188,  
 Kossak Wojciech – 313,  
 Kostowa L. – 74,  
 Kostrzewski Franciszek – 310, 313,  
 Koszuticz Radowan – 1180, 1187,  
 Kościuszko Tadeusz – 254, 479-  
 480, 577, 690, 692, 781, 794,  
 797-798, 931-932, 938, 943,  
 991, 993, 996, 1017, 1043,  
 1050, 1099, 1125-1126, 1132,  
 Kotarbiński Józef – 100, 102,  
 Kotzebue August von – 320,  
 Kotzebue Otton von – 320,  
 Kotzebue Paweł Eustachiewicz –  
 320,  
 Kowalczyk Urszula – 29, 77,  
 Kowalczyk Maria – 870, 1069,  
 1212,  
 Kowalczykowa Alina – 3, 80,  
 Kowalewski Józef – 945-947, 952,  
 Kowalewski Karol – 104, 1182,  
 1189,  
 Kowska Aniela – 11, 282,  
 Kowska Julia Nepomucena – 283,  
 Kowska Krystyna – 177,  
 Kowski Grzegorz – 5, 21-22, 25-  
 27, 37, 71-72, 74, 77, 80, 105-  
 106, 195, 451, 496, 512, 626,  
 705, 923, 1221,  
 Kowski Tadeusz – 11, 14, 97,  
 150, 282, 363-364, (677-680),

- Kowerska Zofia – 267,  
 Kozakiewicz Jan – 1149, 1151,  
 Koziański A. – 102,  
 Kozieł Szczepan – 1096,  
 Kozietulski Jan Leon Hipolit – 253,  
 Kozłowska-Budkowa Zofia – 1069,  
 Kozłowski Felicjan Antoni – 361,  
 1071, 1079,  
 Kozłowski Kornel – 361, 1060,  
 1071, 1077, 1079,  
 Kozłowski Wiktor – 699, 706,  
 Kozubowski Andrzej Zygmunt –  
 1050,  
 Kozubowski Jan – 331, 1050,  
 Koźmian Jan – 364,  
 Koźmian Jan (redaktor) – 1165-  
 1166,  
 Koźmian Kajetan – 948, 954, 1183,  
 1190,  
 Koźmian Stanisław – 96, 101,  
 Koźmian Stanisław Egbert – 1165-  
 1166,  
 Koźmian Wincenty – 364,  
 Köhler Carl August – 1003, 1005,  
 Krajewski Marcin, ks. – 899,  
 Krakoszyński Ignacy – 100, 104,  
 Krakowiecki Jan – 937, 939,  
 Krasicki Ignacy, Abp – 82, 1053,  
 1069, 1132, 1134, 1189,  
 Krasieńska Zofia – 608,  
 Krasieński Adam – 95,  
 Krasieński Jan Kazimierz – 384,  
 Krasieński Józef Ignacy – 307,  
 Krasieński Kazimierz – 383-384,  
 Krasieński Ludwik – 70,  
 Krasieński Walerian Skorobohaty –  
 944, 951,  
 Krasieński Wincenty – 326, 661,  
 927, 932, 1196, 1198,  
 Krasieński Zygmunt Nepomucen  
 Stanisław Adam Feliks – 307,  
 655, 838, 948, 968, 973, 1025,  
 1106-1107, 1166,  
 Kraszewski Józef Ignacy – 73, 76,  
 80, 84, 87-88, 95, 99, 101, 252,  
 298, 305, 313, 331, 333, 244,  
 445-446, 480-482, 535, 555,  
 577, 646, 652, 659, 661, 663,  
 676-677, 775, 938, 957-959,  
 969, 973-974, 977, 979-980,  
 1010, 1015, 1024, 1026, 1099,  
 1102, 1107, 1120, 1188, 1200,  
 Kraszewski Kajetan – 333, 1181,  
 1188,  
 Kraszkowski Józef – 97,  
 Kratter Franciszek – 97,  
 Kraushar Aleksander – 253, 255,  
 306-307, 323-324, 938,  
 Kraushar Mikołaj – 325,  
 Krechowicki Adam – 97, 102,  
 Kremer Józef – 31, 101, 313,  
 Kremer Karol – 646, 652-653,  
 Kreutz Cyprian – 941, 943,  
 Kridl Manfred – 99,  
 Krieger Jan – 554,  
 Kromer Marcin, bp – 82, 260-261,  
 860, 872, 969, 974,  
 Kronenberg Leopold – 97, 255,  
 557,  
 Kropiński Ludwik – 987, 991,  
 Krukowska Halina – 84, 797,  
 Krukowski Franciszek – 103,  
 Kryńska Katarzyna ze Skiwskich –  
 224, 234,  
 Kryński Adam Antoni – 101, 640-  
 641, 1179, 1187,  
 Krystyn, wojewoda mazowiecki –  
 460,  
 Krystyna Wazówna, królowa Szwecji – 313,  
 Krzemień-Ojak Sław – 25, 76,  
 Krzemieński Stanisław – 253, 1024,  
 1027,  
 Krzycki Onufry – 987, 991,  
 Krzymuski Marcin – 136,  
 Krzysztoporski Jan – 696, 704,  
 Krzywicki Ludwik – 104,  
 Krzyżanowski Adrian 442-444, 982,  
 984,  
 Krzyżanowski Julian – 22, 297, 527,  
 592, 627, 1069, 1107, 1151,  
 1189,  
 Krzyżanowski Stanisław – 647, 655-  
 656,  
 Ksenofont z Aten – 1132, 1134,  
 Kubala Ludwik – 97, 102,  
 Kubicki Jakub – 321,  
 Kucharski Władysław – 102,  
 Kuchta Marcin – 651,  
 Kuchta Marek – 96,  
 Kucz Karol – 99-100,  
 Kuczyński B. – 403,  
 Kuczyński Edmund – 341,  
 Kuczyński L. – 403,  
 Kuczyński Stefan Krzysztof – 362,  
 Kuczyński Wiktoryn – 14, 132-135,  
 224, 234, (622-626), 818, 821,  
 842-843,  
 Kukielko Dariusz – 5,  
 Kula Marcin – 359,  
 Kulawiec Kazimierz – 1210, 1216,  
 Kulesza Iwona – 353,  
 Kulesza Michał Aleksander Piotr –  
 850, 853,  
 Kuleszewska Anna – 975, 979,  
 Kulwiec Kazimierz – 104,  
 Kułakowski Feliks – 947-948,  
 Kumelski Norbert Alfons – 673,  
 804, 875,  
 Kunegunda Halicka, królowa Czech – 701,  
 Kunicki Leon – 1063, 1072,  
 Kunitzer Juliusz – 259, 308-309,  
 Kurczak Teofil – 516, 517,  
 Kurella Ludwik – 174,  
 Kurowski Jan Nepomucen – 16,  
 398, 400, 403, (964-967),  
 Kurpiński Karol Kazimierz – 254,  
 Kurtz Adolf – 49,  
 Kurtz Jerzy – 914,  
 Kurtz Zygmunt – 263-264, 913-  
 914,  
 Kuryłowicz Beata – 73, 778,  
 Kuszelewska Anna – 659,  
 Kutrzeba-Pojnarowa Anna – 21, 71,  
 89,  
 Kwiatkowski Remigiusz – 856,  
 L  
 Labrouste Henri – 325,  
 Lachman Waclaw – 360, 1076,  
 Lam Stanisław – 103,  
 Lanci Franciszek Maria – 556,  
 Lange Antoni – 102, 162,  
 Lannes Jean, książę Montebello –  
 934, 938,  
 Laskauer P. – 99, 103,  
 Lasocki Bronisław – 310, 312,  
 Lasocki Stanisław – 157-158,  
 Lasocki Waclaw Ignacy – 316,  
 1062, 1071,  
 Laudański Michał – 284,  
 Lech Jacek – 1176,  
 Lechowski Andrzej – 33,  
 Ledóchowski Ignacy – 401,  
 Lefebvre-Desnouettes Charles –  
 927, 932, 934, 938,  
 Legendorf Paweł, bp – 614,  
 Leibnitz Gottfried Wilhelm – 547,  
 Lelewel Joachim – 24, 177, 247,  
 250, 332-333, 518, 520, 523,  
 645, 652, 661, 663, 953-954,  
 1008, 1010, 1025, 1100, 1102,  
 1120, 1142, 1150, 1165-1166,  
 1171, 1176,  
 Lemercier Joseph – 853,  
 Lenartowicz Teofil Aleksander –  
 346-348, 948, 954, 1145-1146,  
 1151, 1182, 1189,  
 Lengnich Gotfryd – 637,  
 Leo Edward – 97,  
 Leon X, papież – 861, 873,  
 Leonardo da Vinci – 963,  
 Leończuk Jan – 3, 4-5, 9, 20, 22,  
 27, 71-72, 195, 377, 496, 512,  
 705, 870, 923, 1221,  
 Leopold I Habsburg, król Niemiec –  
 711, 931,  
 Lerue Adam – 1008, 1010,  
 Lesser Emilia z Hirschendorfów –  
 207,  
 Lessner Aleksander – 661, 664,  
 1015, 1018,

- Leszczyńska Maria, królowa Francji – 1015,  
 Leszczyński Antoni – 364,  
 Leszczyński Jan Nepomucen – 87, 564, 577, 995, 998,  
 Leszczyński Stanisław, król Polski – 134-135, 234, 238, 255, 258, 347, 599-608, 625-626, 842, 997, 1015, 1022, 1149, 1151,  
 Leszek Biały, książę Polski – 887, 1051-1052, 1207, 1213, 1215,  
 Leszek Czarny, książę sieradzki – 454, 461, 613, 846-847,  
 Lesznowski Antoni – 1024, 1026,  
 Lesznowski Ludwik – 98,  
 Lesznowski Stanisław – 98, 205,  
 Leśniewski Jan – 245, 264, 689, 692, 824, 844,  
 Leśniewski Walery – 824,  
 Leśniowski Stanisław – 98,  
 Levin Henry – 35,  
 Levittoux Henryk – 314,  
 Levittoux Maria – 310, 314,  
 Lewental Franciszek Salezy (Salomon) – 99, 244, 361, 876, 998,  
 Lewestam Fryderyk Henryk – 103, 945, 952,  
 Lewicki Jan – 656,  
 Lévi-Strauss Claude – 37,  
 Libelt Karol Fryderyk – 31, 332, 334, 1100, 1102, 1120-1121, 1195, 1197,  
 Lichański Jakub Zdzisław – 450,  
 Linde Samuel Bogumił – 299, 373, 772, 788, 869, 875,  
 Linde Ludwika z Bürgerów – 330,  
 Linneusz Karol – 875,  
 Linowski Aleksander – 986, 991,  
 Lipiński Józef Jan – 669, 671, 675, 1077, 1079,  
 Lipiński Karol – 962,  
 Lipperheid F. – 514,  
 Lippomano Luigi, bp – 861, 873,  
 Litwiński Walenty – 653, 1176,  
 Liutold, bp – 918-919,  
 Lizana Pedro Villacampa de – 935, 938,  
 Loewenwolde Karl Gustaw, von – 605, 609  
 Lohn Władysław, SJ – 783,  
 Londyński Bolesław – 90,  
 Longchamps Berier Eleonora de – 333,  
 Longelune Zacharias – 320,  
 Lorentowicz Jan – 1126,  
 Lorville Louis-Michel Letort de – 927, 932,  
 Lowenberg Jakub – 168,  
 Löwenfeld Raphael – 450,  
 Lubomirski Hieronim August, hetman wielki koronny – 686, 692,  
 Lubomirski Jan Tadeusz – 259, 277, 309,  
 Lubomirski Jerzy Henryk, książę – 662, 664, 932, 945, 952,  
 Lubomirski Kazimierz, książę – 664,  
 Lubomirski Tadeusz Jan, książę – 1005, 1007, 1164,  
 Lubowidzki Mateusz – 50,  
 Lubowski Edward – 102,  
 Lucas Karl Friedrich Eduard – 263-264, 643-644, 913-914,  
 Lucerburg Karol von – 486,  
 Ludwik Węgierski (Ludwik I Wielki), król Węgier, Polski – 462, 478, 846, 848, 912, 1209, 1214-1215,  
 Ludwik IV Bawarski, Święty Cesarz Rzymski – 252,  
 Ludwik IX Święty, król Francji – 606,  
 Ludwik XIV, król Francji i Nawarry – 785, 1135,  
 Ludwik XV, król Francji i Nawarry – 606,  
 Lukan (właśc. Lucanus Marcus Annaeus) – 691,  
 Lutomirski Jan – 698, 706,  
 Lutosławski Franciszek Dionizy – 380-381, 430-432,  
 Lutosławski Franciszek Jakub – 381,  
 Lutosławski Jan – 98, 102, (712-713),  
 Lutosławski Kazimierz – 711,  
 Lutosławski Wincenty – 711,  
 Lutosławski Witold Roman – 381, 775,  
 Lüderitz Gustav Karl Friedrich – 962-963,  
 Lyszczyna Jacek – 1072,  
**Ł**  
 Łabusz Bogumił – 889,  
 Ładowski Maciej Marcjan – 318,  
 Ładowski Remigiusz, SP – 799, 804, 864, 874,  
 Łaguna Stosław – 998, 1001,  
 Łaski Jan, prymas Polski – 639-640, 923,  
 Łaszczyński Adam – 100,  
 Łaszczyński Witold – 96,  
 Ławski Jarosław – 3, 4, 9, 20-23, 25, 27, 29, 31, 35, 39, 71-72, 74, 76-78, 80, 82, 84, 195, 377, 496, 512, 705, 870, 1221,  
 Łempicki Stanisław – 99,  
 Łepkowski Józef Aleksander – 82, 174, 580, 584, 646, 652, 972, 974, 1015, 1018, 1065, 1072, 1176,  
 Łęski Michał – 401, 403  
 Łohojski Tyszkiewicz Janusz – 314,  
 Łojek Jerzy – 95,  
 Łopaciński Hieronim – 309-312, 315,  
 Łoski Józef – 807, 837,  
 Łoś Jan – 730, 779,  
 Łoziński Walery – 97,  
 Łoziński Władysław – 97, 102, 323, 326, 633, 637, 646, 655,  
 Łukasz Ewangelista, św. – 313, 454, 461, 706, 742, 783, 1138-1139,  
 Łukaszewicz Aleksander – 652,  
 Łuniewski Tymoteusz – 12, 82, 383-384, 429, 431, 474-476, 563, 1075-1076, 1173, 1177,  
 Łuszczkiewicz Władysław – 174, 313, 453, 460, 646, 654,  
 Łyskowski Ignacy – 16, (1003-1005).  
**M**  
 Maciejewski Janusz – 25,  
 Maciejewski Piotr – 964, 967,  
 Maciejewski Bernard – 312,  
 Maciejewski Kacper – 696, 704,  
 Maciejewski Mikołaj – 704,  
 Maciejewski Wacław Aleksander – 988, 992, 1053, 1069, 1182, 1189,  
 Macieszyna Maria – 96,  
 Maciej Miechowita (właśc. Maciej Karpiga), ks. – 315,  
 Mackiewiczówna Zofia – 944, 951,  
 Magnuszewski Dominik – 994, 997,  
 Mahrburg Adam – 99,  
 Maistre Joseph de – 31,  
 Majbaum Wacław – 102,  
 Majdowski Andrzej – 174,  
 Majeranowski Konstanty – 1011, 1013,  
 Majewski Erazm – 103-104, (918-919), 1173, 1177,  
 Majewski Paweł – 36,  
 Makowski Adam – 924,  
 Makowski Aleksander – 628-629,  
 Makowski Stanisław – 254,  
 Maksymilian II Habsburg, król Niemiec – 703, 1198,  
 Malaspina Alessandro – 593-594,  
 Malczewski Antoni – 924, 954, 958,  
 Maleszewski Tytus – 910-912,  
 Maleszewski Władysław Józef – 95,  
 Malewska Zofia – 906-908,  
 Malewski Bronisław – 1062, 1071,  
 Malewski Franciszek Hieronim – 904-905, 908, 945, 952,  
 Malewski Szymon – 905,  
 Malinowski Franciszek Ksawery, ks. – 653,  
 Malinowski Lucyan – 101, 774,

- Malinowski Maksymilian – 104, 168, 514, 515,  
 Malinowski Mikołaj – 13, 515, 516, 946-947, 953, 969, 974, 1008, 1011,  
 Malura Jan – 74,  
 Małachowska Marianna – 1071,  
 Małachowski Bartłomiej – 660, 663, 980,  
 Małachowski Stanisław – 1071,  
 Małaszewski Władysław Józef – 1111-1112,  
 Małecki Antoni – 75,  
 Małowieski Józef – 157, 380-381, 430-431,  
 Małyszewicz Józef, ks. – 882, 889,  
 Maranda Maria – 77,  
 Marcin z Tours, bp, św. – 1138-1139,  
 Marcin z Urzędowa, ks. – 894, 1054, 1069,  
 Marcinkowski Jaxa Kajetan – 289, 297,  
 Marczewski A. – 104, 168,  
 Marek Ewangelista, św. – 706,  
 Marek George R. – 330,  
 Marek Junianus Justynus – 460,  
 Maria Andegaweńska, królowa Węgier i Chorwacji – 1214,  
 Maria z Nazaretu, Matka Jezusa – 638-641, 654, 730, 736, 740-742, 748, 822, 843-844, 850, 952, 962-963, 985, 1002, 1013, 1077, 1109-1110, 1123-1124, 1136-1151, 1165, 1182, 1189, (1191-1193),  
 Markiewicz Stanisław – 1096,  
 Markiewicz Wojciech – 1096, 1115,  
 Markowski Michał Paweł – 24,  
 Maroni Antonio – 313,  
 Maroszek Józef – 83, 134, 471, 625, 842,  
 Maseciovius Christian – 862, 874,  
 Massalski Ignacy Jakub, książę, bp – 1015, 1017,  
 Massalski Józef – 948, 954,  
 Massonius Marian – 99,  
 Maszkowski Jan – 313,  
 Maszyński Julian – 807, 811, 822, 837,  
 Maszyński Piotr – 897, 901,  
 Maślanka Julian – 652, 702,  
 Maślanka Julian – 19, 75,  
 Matczyński Marek – 315,  
 Matecki Józef – 1011,  
 Matejko Jan – 310-314, 650, 659,  
 Mateusz Ewangelista, św. – 704, 706, 924, 1124, 1126, 1137, 1139,  
 Matkowski Jan – 252,  
 Matuszewicz Andrzej – 77, 658, 674, 701, 707, 781, 793, 797-798, 810, 815, 838-840, 842, 870, (903-912), 944, 946-949, 951-952, 954-955, 957-958, 961-963, 997, 1002, 1024, 1026, 1075-1076, 1099, 1105, 1107, (1109-1112), 1115, 1125-1126, 1131, 1134, 1150-1151, 1157, 1161, 1182, 1188, 1215,  
 Mickiewicz Barbara – 1109,  
 Mickiewicz Mikołaj – 1109, 1112,  
 Mieczysław Stary, książę – 1206, 1212,  
 Mielżyński Seweryn – 1015,  
 Mierzejewski Kalikst – 814, 840,  
 Mierzyński Antoni Julian – 1075-1076,  
 Mieszko I, książę Polski – 250, 549, 564, 637, 655, 700, 897, 918-919, 1045, 1051, 1098, 1101, 1140, 1150, 1175, 1190, 1195, 1197-1198, 1205, 1211,  
 Mieszko I Płatonogi, książę śląski – 249,  
 Mieszko II Lambert, król Polski – 459,  
 Mieszko III Stary, książę Polski – 460, 549, 564, 700, 782, 1161, 1190, 1198, 1211,  
 Mikocki Tomasz – 103,  
 Mikołaj, św. – 313,  
 Mikołaj I Romanow, cesarz Rosji – 43, 329, 482, 484, 937, 940, 943,  
 Mikołaj z Ostrowa – 818, 842,  
 Mikulski Leopold – 102,  
 Milewski Ignacy Kapica – 717, 732, 759, 775-776, 780, 786,  
 Milewski Karol – 1056, 1069,  
 Milewski-Korwin Hipolit – 99,  
 Milton John – 816, 841,  
 Miłobędzki Adam – 594, 654,  
 Miłosz Czesław – 72,  
 Mina Franciszek – 935, 939,  
 Minasowicz Józef Dionizy – 1165, 1167,  
 Miner Karol Juliusz – 1008, 1011,  
 Mioduszewski Ignacy – 174,  
 Mirska Maria – 509,  
 Mirski Adam Napoleon – 509,  
 Mirys Augustyn – 448,  
 Mleczek Aleksander – 1035, 1047,  
 Mleczek Antoni – 1035, 1047,  
 Mleczek Barbara – 1047,  
 Mleczek Eustachy – 1034, 1047,  
 Mleczek Ferdynand – 1035, 1047,  
 Mleczek Jan – 232, 405, 1034, 1047,  
 Mleczek Józefa – 1034, 1047,  
 Mleczek Kazimierz – 1034, 1047,  
 Matuszewski Ignacy – 103,  
 Maubourg Victor Fay Latour – 670, 675,  
 Maurycy, św. – 14, 645, 649, 658,  
 Mazowiecka Anna – 296,  
 Mazurek Jerzy – 173, 284, 359,  
 Mazurkewicz G. – 364,  
 Mączyński Józef – 937, 939, 1157, 1160,  
 McLuhan Herbert Marshall – 35, 37  
 McLuhan Eric – 35,  
 Mecherzyński Karol – 299, 459, 488, 613, 701-702, 970, 974, 1077-1078, 1211,  
 Mecklenburg-Schwerin Katarzyna von, księżna – 703,  
 Medicus Fryderyk – 644,  
 Mehlis Christian Gustav – 647, 656,  
 Mehmed II Zdobywca, sułtan Imperium Osmańskiego – 893,  
 Mejor Mieczysław – 297,  
 Mendog, król Litwy – 454, 462, 478, 613, 701, 842, 853, 1073,  
 Mercoeur Fryderyka Karolina – 325,  
 Metelska Maryla – 199,  
 Metody, św. – 1179, 1187,  
 Meyet Leopold – 324, 326,  
 Mezer Franciszek – 314,  
 Mezer Michał – 314,  
 Mężenińska Anna – 1031, 1042,  
 Mężenińska Zofia z Górnickich – 1043,  
 Mężeniński Jakub – 1031, 1042,  
 Mężeniński Maksymilian – 1031, 1043,  
 Mężeniński Marcin – 1031, 1042,  
 Mianowska Aleksandra – 946, 953,  
 Mianowski Józef – 17, 255, 577, 656, 678, 680, 773, 953, 1042,  
 Miaskowski Kasper – 1144, 1147, 1150-1151, 1182, 1185-1186, 1189-1190,  
 Michalewicz Mikołaj – 97,  
 Michalski A. – 100,  
 Michalski Bolesław – 100,  
 Michalski Józef – 364,  
 Michał Anioł Buonarroti – 963,  
 Michał z Wrocławia – 703,  
 Michał, św. – 743, 783,  
 Michałowski – 397, 403, 458,  
 Michałowski Kazimierz – 103,  
 Michałowski Piotr – 1015, 1017,  
 Michałowski z Bikiewicz – 402,  
 Michaux Aleksander – 100,  
 Mickiewicz Adam – 15, 75, 78, 82, 88-89, 251, 253, 255, 274, 307, 313, 330, 334, 346-347, 446, 479, 555, 556, 563, 614, 641,



- Mleczek Krystyna – 1034, 1047,  
Mleczek Marcin – 1035, 1047,  
Mleczek Mieczysław – 237,  
Mleczek Onufry Tadeusz – 1034,  
1047,  
Mleczek Piotr – 1034, 1047,  
Mleczek Róża z Czosnowskich –  
1034, 1047,  
Mleczek Tekla z Kossowskich –  
1035, 1047,  
Mniszchowa Maria Amalia – 1015,  
1017,  
Mniszech Jerzy August – 1017,  
Mniszech Józef Wandalin – 600,  
607,  
Mochnacki Maurycy – 31, 76, 97,  
253, 652, 664,  
Moczulska Jadwiga – 96,  
Moes Aleksander – 208, 263-264,  
597,  
Moes Christian August – 172, 209,  
245, 264, 599, 643-644, 914,  
Moes Friedrich Karl – 599,  
Moes Kamil Alfred – 209, 264,  
643-644, 692, 913-914,  
Moes Karol August – 172, 245,  
264,  
Mojżesz, przywódca Izraelitów –  
1131, 1133-1134,  
Molitor Franciszek Ignacy – 254,  
Mołodziński Kazimierz – 254,  
Momiński Stanisław Feliks –  
959,  
Moniuszko Aleksander – 962-963,  
Moniuszko Stanisław – 882, 889,  
908-909, 1125-1126, 1154-  
1155, 1190,  
Montan, bp, św. – 1133, 1135,  
Monti Antoine-Felix de – 600, 601,  
603, 604, 606,  
Montwiłł Gimbutowic, książę  
źmudzki – 478,  
Moore Tomasz – 954,  
Moraczewski Jędrzej – 1165, 1167,  
Morales Baltasar Gracjan y – 1019,  
1022,  
Morawski Mieczysław – 364,  
Morkow Herkules – 993, 996,  
Morsztyn Hieronim – 862, 874,  
Morsztyn Jan Andrzej – 1181,  
1184, 1187, 1190,  
Morsztyn Jan Nepomucen – 986,  
990,  
Morzyński Jan Kanty – 287,  
Mostowski Tadeusz Antoni – 264,  
692, 787, 968, 972, 1001-1002,  
Moszczeńska Urszula – 930,  
Moszczeński Andrzej – 930,  
Moszyńska Fryderyka Aleksandra z  
Augustów – 287,  
Moszyński August Fryderyk – 1019,  
1022,  
Moszyński Jan Kanty – 286-287,  
Mościcki Henryk – 908,  
Mościcki Ignacy – 105,  
Mroziński Józef – 937, 939,  
Mrozowski Feliks – 100,  
Mruwkówna Julia – 870, 1069,  
1212,  
Mściśław Fiodor Dawidowicz, ksią-  
żę smoleński – 997,  
Mściśław II Izjasławicz, książę pere-  
jasławski – 1069, 1214,  
Mściwój, książę świecki i gdański –  
1208, 1214,  
Mucante Giovanni Paolo, bp – 873,  
Muchliński Antoni – 715, 774-775,  
Muczowski Antoni – 1008, 1010,  
Muczowski Józef – 646, 652, 661,  
663,  
Muller F. – 671,  
Murad III, sułtan – 704,  
Murat Joachim, wielki książę Bergu  
– 926, 931,  
Murawjow Michał – 490-491,  
Murawniew Michał – 483-484,  
Muszkowski Jan – 99,  
Münnich Burkhard Christoph –  
603, 604, 608,  
Mycielski Jerzy – 101,  
Mycielski Józef – 373,  
Myszkowski Piotr, bp – 633, 637,  
N  
Nadolski Andrzej – 640,  
Nadolski Artur – 347,  
Nagrodzki Antoni – 934, 938,  
Nakwaska Karolina z Potockich –  
968, 973,  
Nankier (właśc. Jan Hołda) bp. –  
462,  
Napoleon I Bonaparte, cesarz Fran-  
cji – 120, 197, 256, 258, 298,  
301, 304-306, 326, 333-334,  
343, 507, 509, 516-520, 652,  
663, 676, 925-927, 930-942,  
972, 981, 1001, 1017, 1047,  
1110,  
Narbutt Kazimierz, SP – 1019,  
1022,  
Narbutt Teodor – 637,  
Narušienė Vaiva – 463,  
Naruszewicz Adam, SJ, bp – 82,  
260-261, 817, 841, 1181, 1184,  
1186-1187,  
Nasierowska Zofia – 91,  
Nassau-Siegen Karl Otto, von –  
556,  
Natanson Henryk – 279,  
Nawojewski Ludwik – 100,  
Nawrocki Feliks Franciszek – 474,  
476,  
Nehring Władysław – 640-641,  
Nestor z Kijowa – 633, 636, 723,  
728, 762-763, 777, 783-784,  
787,  
Neuhoff von Ley Wiktorja z Jel-  
skich, baronowa – 84,  
Newski Aleksander, św. – 606, 607,  
632,  
Newton Isaac – 984,  
Nicetas z Ramezjany, bp – 608,  
632,  
Niebrzydowska Danuta – 5,  
Niedźwiedzki Władysław – 641,  
Niemcewicz Jan Tytus – 403,  
Niemcewicz Julian Ursyn – 253-  
254, 398, 400-403, 994, 998,  
1015, 1018,  
Niemir A. J. – 95,  
Niemira Jan – 463,  
Niemirowski Adam Aleksander –  
424-426,  
Niemirycz Juliusz – 102,  
Niemojewski Marcin – 481,  
Niesiecki Kasper – 177, 661, 663,  
Niesiołowski Józef – 793, 797,  
Niewiarowski Aleksander – 100,  
Niewiarowski Antoni – 230,  
Niezabitowski Stefan – 396, 399,  
401-402,  
Nikanor, św. – 844,  
Nikodem, św. – 1137, 1139,  
Nilson Sven – 521, 522,  
Nizabitowski Stefan – 397,  
Norblin Jan Piotr – 313, 334,  
Norwid Cyprian Kamil – 176,  
Noskowski J. – 96,  
Noskowski Jan – 101,  
Noskowski Zygmunt – 88, 238,  
360, 384, 563, 1075-1076,  
Nowak Kajetan – 183,  
Nowak Zbigniew Jerzy – 274,  
Nowak Zbigniew – 706,  
Nowicka-Jeżowa Alina – 1150-  
1151,  
Nowicki Feliks – 696, 704,  
Nowicki Władysław – 364,  
Nowodworski Franciszek – 100,  
Nowolecki Aleksander Konstanty –  
662, 664,  
Noworońska Barbara – 450,  
Nowosilcow Nikołaj Nikołajewicz –  
1110,  
Nowowiejski Bogusław – 19, 73,  
177,  
Nycz Ryszard – 75,  
O  
Obertyńska Beata – 102,  
Obuchowicz Fabianna – 387,

- Ochorowicz Julian – 101-102, 243,  
 Oda Dytrykówna, księżna Polski – 250, 1175, 1197,  
 Odon Mieszkowicz, książę poznański – 1157, 1160-1161,  
 Odonic Władysław, książę wielkopolski – 461, 1052, 1157, 1160,  
 Odyniec Antoni Edward – 15-16, 82, 99-100, 795, 798, (904-905), (910-912), (944-954), 960, 962, 1024-1026, 1182,  
 Odyniec Jan Kazimierz – 993, 997,  
 Odyniec Tadeusz – 944, 951,  
 Odyniec Teresa z Gnatowskich – 944, 951,  
 Odyniec Wacław – 706,  
 Oehenschlager Adam Gottlob – 662, 664,  
 Oengo-Knoche Endla – 199,  
 Ogiński Bogdan Michał – 397-399, 402,  
 Ogiński Michał Kleofas, książę – 53, 254, 402, 1125-1126,  
 Ogiński Michał Mikołaj – 402,  
 Oktawian August, cesarz rzymski – 476,  
 Okulicz-Kozaryn Łucja – 333,  
 Okulicz-Kozaryn Małgorzata – 178,  
 Olbracht Gasztold – 478,  
 Olchowicz Konrad – 100,  
 Olchowicz Zygmunt – 100,  
 Oldenburg Anna Zofia – 351, 606,  
 Olechnowicz Władysław – 311, 316,  
 Oleńska Anna – 1044,  
 Oleszczyński Antoni – 310, 313, 1132,  
 Oleśnicki Mikołaj – 633, 637,  
 Oleśnicki Zbigniew, kardynał – 611, 613, 633, 637, 640,  
 Olędzki Andrzej – 227, 235,  
 Olędzki Piotr – 842,  
 Olędzki Władysław – 102,  
 Olga, św., wielka księżna kijowska – 723, 777,  
 Olgierd Giedyminowicz, książę litewski – 457, 637, 701, 1161,  
 Olgierdowicz Andrzej, książę połocki – 797,  
 Olgierdowicz Fiodor, książę litewski – 556,  
 Olizarowski Tomasz August – 924,  
 Olszewicz Wacław – 21,  
 Olszewski Franciszek – 100,  
 Olszewski Jan – 261,  
 Olszewski Stanisław – 300,  
 Olszewski Wiesław – 140,  
 Olszyński Marcin – 1015, 1018, 1063, 1072,  
 Ołdakowski Melchior – 228-229, 236,  
 Ołdziejewski Kazimierz – 401,  
 Ong Walter Jackson – 35, 37,  
 Ontowski Stanisław – 376-377,  
 Opacka Marianna z Gomolińskich – 1031, 1043,  
 Opacki Chryzanty – 747, 784, 1031, 1043, 1107,  
 Opacki Wojciech – 1031-1032, 1043,  
 Opaliński Andrzej – 310, 314,  
 Opaliński Jan Piotr – 1199-1200,  
 Opaliński Łukasz – 594,  
 Oppian z Apamei – 861, 872,  
 Oppman Artur Franciszek Michał (pseud. Or-Or) – 103, 324, 326, 1181, 1186-1188,  
 Orda Napoleon – 793, 797,  
 Ordon Konstanty Julian – 11, 346-348,  
 Orellana Francisco de – 816, 841,  
 Orgelbrand Hipolit – 99,  
 Orgelbrand Maurycy – 1024, 1026,  
 Orgelbrand Mieczysław – 99,  
 Orgelbrand Samuel – 176-177, 297, 325, 361, 520, 527, 606, 653, 662, 664, 671, 719, 776, 781, 803, 937, 939, 977, 980, 994, 998, 1010, 1013, 1024, 1026-1027, 1076, 1079, 1093, 1100, 1113, 1116, 1166,  
 Orłowski Aleksander – 1014, 1017,  
 Orłowski Antoni – 100,  
 Orłowski Jan – 824, 844,  
 Orseln Werner von, wielki mistrz krzyżacki – 934, 938,  
 Orwicz Jerzy – 99, 102,  
 Orzeszkowa Eliza – 15, 27, 81, 84, 91, 99, 103-104, 244, 313, 370, 675, (789-792), 924, 1124, 1126,  
 Orzewski Piotr – 401, 403,  
 Osiński Dawid Maria – 31,  
 Osiński Ludwik – 948, 954, 993, 996, 1015, 1018,  
 Oskard Andrzej – 1135,  
 Ossoliński Franciszek Maksymilian – 605, 608,  
 Ossoliński Jerzy – 558, 622, 625,  
 Ossoliński Józef Maksymilian – 217, 306, 622, 625, 637, 652, 655, 664, 700, 707, 968, 972-973, 997,  
 Ossoliński Wiktor Maksymilian – 217,  
 Ossowski Gotfryd – 79, 646-647, 653, 656-657, 1173, 1177,  
 Oster Sottrup – 523,  
 Ostroróg Jan – 700, 707, 753, 785, 862, 873,  
 Ostrowski Aleksander – 136, 968, 973,  
 Ostrowski Stanisław – 180,  
 Ostrowski Wiktor – 876,  
 Ostrowski-Daneykowicz Jan – 287,  
 Ościcka Krystyna – 463,  
 Oświęcim Stanisław – 748, 784,  
 Otremba Adolf – 101,  
 Otto ze Szczekarzowic – 457,  
 Otton II, Święty Cesarz Rzymski – 487, 658, 918-919,  
 Otton III, Święty Cesarz Rzymski – 485-487, 649, 658  
 Otton III Pobożny, margrabia – 1207, 1213,  
 Otton z Bambergu, św. – 453, 460,  
 Oudinot Nicolas Charles, książę Reggio – 934, 938,  
 Owidiusz – 691, 946, 953,  
 Ożarowski Jerzy Marcin – 603, 608,  
 Ożga Samuel, biskup – 556,
- P**  
 Pac Michał Kazimierz – 314,  
 Pac Mikołaj – 310,  
 Paderewski Józef Ignacy – 350-351, 775,  
 Pajewski Alfons – 91,  
 Palacki Franciszek – 662, 664,  
 Palladino Eusapia – 243,  
 Palladiusz, bp – 1177,  
 Palladiusz (właśc. Palladius Rutilius Taurus Aemilianus) – 474-475,  
 Pamuła Kazimierz – 527,  
 Pancer Feliks – 560,  
 Papłowski Jan – 713, 773,  
 Paprocki Bartosz – 1081, 1091,  
 Paprocki Teodor – 514,  
 Paradowska Maria – 175,  
 Parandowski Jan – 872,  
 Parczewski Alfons – 889,  
 Parry Milman – 35,  
 Partacz Czesław – 252,  
 Partyka Jacek – 4,  
 Pasek Jan Chryzostom – 521, 523, 713, 721, 725, 730, 747, 751, 773, 777-778, 785, 1203-1204,  
 Paszkiewicz Dionizy – 840,  
 Pauli Ignacy – 360-361,  
 Pauli Żegota – 32, 360-361,  
 Pautaniasz – 861, 872,  
 Paweł I Romanow, cesarz Rosji – 931,  
 Paweł z Przemankowa, bp – 461, 694, 701,  
 Paweł z Tarsu, św. – 314, 1125-1126,  
 Paweł z Teb, św. – 529,  
 Pawiński Adolf Stanisław – 103, 324-327, 353, 646, 654, 684, 690, 696, 704, 859, 864, 871, 875, 980,  
 Pawłowska Anna – 471,

- Pelc Janusz – 779,  
 Pellico Silvio – 662, 664,  
 Peregryn z Wissenburga – 1209,  
 1215,  
 Perejasława, księżniczka halicka –  
 461,  
 Perkowski Mateusz – 230,  
 Peszke Józef Emilian – 253-255,  
 306-307,  
 Peterb S. – 361,  
 Petrowa Aleksandra – 104,  
 Petrulowicz Sidor – 1096, 1115,  
 Petruszewicz Antoni, ks. – 646,  
 654-655,  
 Pfeil Wilhelm – 964, 967,  
 Piasecki Paweł – 661,  
 Piaszczyński K. – 364,  
 Piątek Lajbko – 615-616,  
 Piekosiński Franciszek – 472,  
 Pieniążek Jan z Witowic, ks. – 612,  
 614,  
 Pieradzka Krystyna – 1069,  
 Pietkiewicz Antoni (pseud. „Pług  
 Adam”) – 99, 445-446, 676-  
 677, 951, 993-994, 997, 1023,  
 1026, 1180-1181, 1186-1188,  
 Pietkiewicz Kazimierz – 337,  
 Pietkiewicz Zenon – 515, 516, 517,  
 Pietrzykowski Józef – 312,  
 Pilat Roman – 640-641,  
 Pilicki Hubert – 4,  
 Pilecka Ida – 103,  
 Piltz Erazm – 99,  
 Piłsudski Józef – 75, 255, 320, 337,  
 Piotr Apostoł, św. – 1125-1126,  
 Piotr II, cesarz Brazylii – 184, 422,  
 Piotr III Romanow, cesarz Rosji –  
 520,  
 Piotr Apostoł, św. – 231, 314,  
 Piotr z Goniądza, ks. – 882, 889,  
 Piotraszewicz Bartłomiej – 1096,  
 Piotrowska Magdalena – 75,  
 Piotrowski Wojciech – 254,  
 Pistorius Szymon, ks. – 633, 638,  
 Pius V, papież – 873,  
 Piwarski Jan Feliks – 310, 313,  
 1014-1015, 1017,  
 Plagowski Ludwik – 941, 944,  
 Plater Gustaw – 911,  
 Plater Ludwik August – 334,  
 Plater-Zyberk Cecylia – 99,  
 Platon – 1132, 1134,  
 Plebański Józef Kazimierz – 95,  
 Plenkwicz Roman Ignacy – 253,  
 255,  
 Plewiński Stefan – 364,  
 Plezia Marian – 637,  
 Pliniusz Młodszy – 872,  
 Pliniusz Starszy – 475, 861, 872,  
 Płachecki Marian – 40,  
 Płoński Michał – 310, 313,  
 692, 698, 705-706, 787, 804,  
 810, 815, 838, 840, 875, 899,  
 931, 938, 953, 975, 977, 993,  
 996, 1011, 1015, 1017, 1022,  
 1032, 1043-1044, 1050, 1128,  
 1165-1167, 1187-1188, 1199-  
 1200,  
 Poniatowski Stanisław, książę – 294,  
 299, 601, 602, 607, 863, 874,  
 Poniński Adam – 291, 298, 551, 558,  
 Poniński Antoni Józef – 600, 607,  
 Popiel Paweł – 96, 928, 932,  
 Popliński Antoni – 945, 951,  
 Popławski Jan Ludwik – 173,  
 Popławski Tomasz – 842,  
 Porazińska Janina – 103,  
 Potocka Klaudyna – 968, 973,  
 Potocka Leonia – 204,  
 Potocki Andrzej – 252,  
 Potocki Antoni Michał – 14, 252,  
 599-608,  
 Potocki Antoni Protazy – 599, 606,  
 Potocki August – 1002,  
 Potocki Feliks – 893,  
 Potocki Franciszek Salezy – 608,  
 Potocki Ignacy – 986, 991,  
 Potocki Jakub Ksawery – 402,  
 Potocki Jan – 645, 651, 893,  
 Potocki Józef Karol – 83, 601, 607,  
 Potocki Mikołaj Bazyl – 604, 608,  
 Potocki Piotr – 686, 691,  
 Potocki Piotr Franciszek – 486,  
 488, 890, 893,  
 Potocki Stanisław Kostka – 307,  
 645, 651, 873, 985, 992, 1006,  
 1010, 1016, 1163-1164,  
 Potocki Stanisław Szczepny – 953,  
 Potocki Stefan – 487, 1199-1200,  
 Potocki Teodor Andrzej, prymas  
 Polski – 599, 606, 607, 661,  
 664, 691,  
 Potocki Tomasz – 968, 973,  
 Potocki Wacław – 723, 777,  
 Powaserek Jan – 1096, 1115,  
 Powichrowski Włodzimierz – 1163-  
 1164,  
 Powidaj Ludwik – 101,  
 Pöppelmann Matthäus Daniel –  
 320,  
 Pratz Edward – 663, 979,  
 Prawdzic-Kuczalska Helena – 102,  
 Prażmowska Teresa – 99,  
 Prądzyński Ignacy – 937, 939-940,  
 943,  
 Preyss Józef – 331, 482, 535, 577,  
 Preyss Józef Maciej – 975, 979,  
 1107, 1200,  
 Promyk Kazimierz – 1151,  
 Prószyńska Pelagia Wanda – 98,  
 Prószyński Konrad Marcjan – 98,  
 104, 174, 423,  
 Pobożny Bolesław – 454, 461,  
 Pociecha Michał – 1118,  
 Pociecha Władysław – 701,  
 Podbielski Antoni – 345-346, 1035,  
 1049,  
 Podbielski Nikodem – 345-346,  
 1035, 1049,  
 Podbielski Theophil Eugen Anton  
 von – 346,  
 Podbielski Victor Adolf von – 345,  
 Podczaszyńska Ewa z Palczewskich –  
 999, 1002,  
 Podczaszyński Bolesław Paweł – 16,  
 323, 325, 646, 652, 974, (998-  
 1002), 1211, 1216,  
 Podczaszyński Karol – 999, 1001,  
 Podczaszyński Michał – 652, 664,  
 Podfilipski Zygmunt – 334,  
 Podhorska-Okołów Joanna – 1181,  
 1188,  
 Podlodowska Elżbieta z Biejkow-  
 skich – 704,  
 Podlodowski Jakub – 696, 704,  
 Podlodowski Stanisław – 704,  
 Podwysocki Konstanty – 446,  
 Pogorzelski Maciej – 1150-1151,  
 Pogorzelski Walenty – 565,  
 Pohl Elżbieta – 480,  
 Pohl Franciszek Ksawery – 333,  
 480,  
 Pol Wincenty Ferreriusz Jakub – 82,  
 87, 99, 103, 179-180, 190-191,  
 332, 480, 646, 652, 751, 785,  
 899, 924, 1100, 1102, 1120-  
 1121, 1124, 1126, 1180-1182,  
 1185, 1187-1188, 1190,  
 Poletyło Wojciech Albert – 225,  
 235, 364,  
 Polikrates – 1134-1135,  
 Poliński Aleksander – 640-641,  
 1079, 1081-1082, 1090, 1093,  
 1100, 1113, 1116,  
 Poliński Michał Pełka – 975, 979,  
 Polkowski Ignacy – 101,  
 Połchowski Michał – 675,  
 Pommeret Maria – 314,  
 Pompejusz Trogus – 460,  
 Poniatowska Maria Teresa, księżna  
 – 401, 672, 1128,  
 Poniatowska Konstancja Zofia z  
 Czartoryskich – 287,  
 Poniatowski Józef Antoni, książę –  
 217, 253-254, 292, 296, 298,  
 401, 558, 559, 672, 940, 942,  
 996, 1035, 1049, 1128,  
 Poniatowski Stanisław August, król  
 Polski – 105, 234, 237, 250,  
 311, 313, 315, 325, 334, 387,  
 401, 420, 447-448, 450, 514,  
 545, 554, 559-560, 578, 594,  
 607, 632, 644, 659, 688, 690-

- Prószyński Maksymilian – 173-174, 216, 423,  
 Prószyński Tadeusz – 98,  
 Prus Bolesław (właśc. Głowacki Aleksander) – 80, 84, 95, 97, 99, 101, 103, 161-162, 243, 312-313, 426-428, 475, 773, 1042,  
 Prussak Maria – 274,  
 Pruszyński Konrad – 168,  
 Pryscylian, bp – 1135,  
 Przanowski Leon – 363-364,  
 Przegaliński Andrzej – 364,  
 Przemysł II Ottokar, król Czech – 701, 1054, 1069,  
 Przemysław I, książę wielkopolski – 1207, 1213,  
 Przesmycki Zenon – 103,  
 Przeszkodziński Antoni – 660, 663, 976, 980,  
 Przewóska Maria – 102,  
 Przedziecki Aleksander Narcyz – 639-640, 646, 652, 655, 658, 701-702, (968-974), 1001-1002, 1008, 1010, 1015, 1018, 1077-1078, 1176, 1211, 1216,  
 Przedziecki Gustaw – 970,  
 Przedziecki Konstanty – 970,  
 Przedziecki Aleksander Narcyz – 116, 488, 547,  
 Przyborowski Józef – 101, 646, 653, 1005, 1007, 1080, 1091, 1173, 1177,  
 Przyborowski Walery – 102,  
 Przybylski Jacek Idzi – 796, 798,  
 Przybylski Ryszard – 254,  
 Przybylski Wacław – 671,  
 Przybysławski Władysław – 915-917,  
 Przybyszewski Stanisław – 84,  
 Przyjemski Stanisław – 704,  
 Przysański Stanisław – 104, 168, 1005, 1007,  
 Pzonka Krzysztof – 1113, 1116,  
 Pzonka Piotr – 457, 462,  
 Puc Bronisław – 1161,  
 Pułaski Kazimierz – 1166-1167,  
 Puławski Antoni – 1071,  
 Puszkin Aleksander – 662, 664,  
 Putiatycz Dymitr – 797,  
 Puttkamer Wawrzyniec – 908,  
 Puzyrewski Aleksandr Kazemirovich – 935-937, 939-941, 943-944,  
 Pycka Anna Małgorzata – 31,  
 Pyteasz z Massali – 488,
- R**  
 Rabski Władysław – 100,  
 Raczyński Edward – 523, 690, 692, 773, 951, 968, 972, 988, 992, 1165-1166, 1204,  
 Raczyński Kazimierz – 1166,  
 Raczyński Roger Maurycy – 1166,  
 Radyszewski Rościśław – 252,  
 Radziejowski Michał, prymas Polski – 691,  
 Radziwiłł Bogusław – 384,  
 Radziwiłł Janusz, hetman wielki litewski – 702, 1129,  
 Radziwiłł Jerzy („Herkules”), hetman wielki litewski – 701,  
 Radziwiłł Józef Mikołaj, książę – 632,  
 Radziwiłł Karol Stanisław (pseud. „Panie kochanku”), książę – 630, 632,  
 Radziwiłł Michał Gedeon Hieronim, książę – 937, 939,  
 Radziwiłł Michał Hieronim, książę Świętego Cesarstwa Rzymskiego – 632,  
 Radziwiłł Michał Kazimierz, książę – 691,  
 Radziwiłł Mikołaj Amor, podczaszy wielki litewski – 217, 861, 873,  
 Radziwiłł Mikołaj Krzysztof Czarny, marszałek wielki litewski – 815, 840,  
 Radziwiłł Mikołaj Rudy, hetman wielki litewski – 704, 780, 815, 840,  
 Radziwiłłowa Katarzyna z Sobieckich, księżna – 686, 691,  
 Radziwiłłowa Zofia z Olelkowiczów, księżna – 702, 1129,  
 Radziwiłłówna Anna Elżbieta – 217,  
 Radziwiłłówna Barbara, królowa Polski – 798, 840, 905, 912, 952,  
 Radziwiński-Luba Zygmunt Feliks – 647, 656,  
 Rafael (właśc. Santi Raffaelo) – 962-963,  
 Rakowiecki Ignacy Benedykt – 720, 777, 993, 997,  
 Rastawiecka Teresa z Krajewskich – 1014,  
 Rastawiecki Edward – 16, 646, 653, 968, 970, 973-974, 1001-1002, 1008, 1010, (1014-1018),  
 Rastawiecki Tomasz – 1014,  
 Rataj Andrzej – 73,  
 Rautenstrauch Józef – 50,  
 Rautenstrauch Łucja – 968, 973,  
 Rawita-Witanowski Michał – 10, 260-261,  
 Regis Jan Franciszek, SJ, św. – 1091,  
 Regnault Jean Baptist – 313,  
 Regulski Jan – 1014, 1017,  
 Reiski Artur – 513, 514,  
 Rej Mikołaj – 17, 82, 89, 92, 325, 528, 749, 784, 855-856, 1081, 1091, 1097, 1101, (1113-1117), 1128-1129, 1180-1184, 1187, 1190,  
 Rejtan Tadeusz – 332, 334, 479, 1099, 1120-1121,  
 Rembieleńska Marcjanna z Łączyńskich – 1040, 1044,  
 Rembieleński Andrzej – 878, 888, 1032, 1044,  
 Rembieleński Rajmund – 972, 1032-1033, 1035, 1040, 1044,  
 Rembieleński Stanisław – 878, 1032, 1044,  
 Rembieleński Wiktor Tomasz – 1032, 1044,  
 Rembiszewska Dorota – 5, 72, 496, 512, 705, 923,  
 Rembowski Aleksander – 472,  
 Retter Leonard – 1024, 1026,  
 Reymont Władysław Stanisław – 103-104,  
 Réaumur René Ferchault de – 668, 674,  
 Richomme Joseph Theodore – 313,  
 Riebeeck Jan van – 657,  
 Robespierre Maximilien de – 928, 932,  
 Rodziewiczówna Maria – 84, 95, 1183, 1190,  
 Rogalewski Jacek W. – 842,  
 Rogawski Karol – 79,  
 Roger Juliusz – 924,  
 Rojewski Kazimierz – 363-364,  
 Rojewski Tadeusz – 364,  
 Rolle Antoni – 102,  
 Roman II Halicki, książę Nowogrodu Wielkiego – 1055, 1069,  
 Romankówna Mieczysława – 352,  
 Romanow Konstanty Pawłowicz, wielki książę rosyjski – 939,  
 Romanowa Anna Iwanowa, cesarzowa Rosji – 863, 874,  
 Romuald z Camaldoli, św. – 298,  
 Ronikier Adam – 429, 475, 1177,  
 Ronikier Michał – 330,  
 Rossowski Stanisław – 102,  
 Rostworowski Adam Andrzej Wiktor – 203-204,  
 Rostworowski Aleksander Kalikst Adam – 179-180, 204, 426,  
 Rostworowski Antoni – 310, 314,  
 Rostworowski Emanuel – 347,  
 Roszkowski Kazimierz – 184-185,  
 Rotwand Stanisław – 174  
 Rousseau Jan Jakub – 307, 671, 676,  
 Rozłucki Ihor – 252,  
 Rómmel Waldemar – 176,  
 Różalska Ewa – 35,

- Różycki Erazm – 278,  
Różycki Karol – 941, 944,  
Różycki Ludomir – 360, 1076,  
Różycki Zygmunt – 96,  
Rubinsztejn C. F. – 305,  
Rudaś-Grodzka Monika – 84,  
Ruggieri Giulio, bp – 861, 873,  
Rulikowska Antonina – 310,  
Rulikowski Józef – 661, 977,  
Rulikowski Mieczysław – 99,  
Rurykowicz Igor, książę kijowski – 777,  
Rusek Iwona E. – 5, 77,  
Rusiecki Bolesław – 906-907,  
Rusiecki Kanuty – 999, 1002,  
Rustem Jan – 306-307, 853, 959, 960, 962, 999, 1002,  
Ruszczyńska Marta – 84,  
Rutkowski Leon – 96,  
Rutkowski Marek – 3, 4-5, 9, 43-47,  
Rybiński Maciej – 1107,  
Rydygier Fiodor Wasiliewicz – 941-943,  
Rydzewska Róża – 467-468,  
Rydzewski Ksawery – 1035, 1048,  
Rymarkiewicz Jan – 591,  
Rymarkiewicz Kazimierz – 255-258, 302, 304-306,  
Rymkiewicz Franciszek – 934, 938,  
Rymsza-Zalewska Danuta – 255,  
Rysiński Salomon – 82, 290, 298, 550, 557, 729, 779, 1024-1025, 1149, 1151,  
Rzeczyński Gabriel, SJ – 799, 804, 864, 874,  
Rządkowski Antoni – 380-381,  
Rzeczycka Elżbieta – 1070,  
Rzepińska Maria – 654,  
Rzewuska Julia Justyna z Grochol-  
skich – 15, (903-904),  
Rzewuska Maria – 904,  
Rzewuski Henryk – 15, 244, 662, 664, 903-904, 968, 972-973, 977, 980,  
Rzewuski Paweł – 1135,  
Rzewuski Stanisław Ferdynand – 632,  
Rzyszczewski Leon – 661, 663, 1010,
- S**  
Sabaudzki Eugeniusz, książę Sabaudii – 547,  
Sadowski Henryk – 17, (1165-1167),  
Sadowski Jan Nepomucen – 647, 656,  
Salamoński Albert – 423, 549, 556,  
Salamoński Wilhelm – 556,  
Salomea z Bergu, księżna Polski – 453, 460,  
Salzmann Christian Gotthilf – 279,  
Samojlik Tomasz – 872,  
Sapieha Adam, kardynał – 277, 932,  
Sapieha Adam Stefan Stanisław Bonifacy Józef, bp – 276,  
Sapieha Jan Fryderyk, kanclerz wielki litewski – 412, 415, 1165-1166,  
Sapieha Jan Kazimierz, hetman wielki litewski – 412, 415,  
Sapieha Jerzy Felicjan, kuchmistrz wielki litewski – 863, 874,  
Sapieha Kazimierz Jan Paweł, książę – 686, 691,  
Sapieha Leon, książę – 968, 973,  
Sapieha Lew, hetman wielki litewski – 622, 625,  
Sapieha Maria Konstancja – 402,  
Sapieha Paweł Jan, hetman wielki litewski – 622, 625,  
Sarbiewski Maciej Kazimierz, SJ – 529, 697, 705,  
Sarnecki Zygmunt – 96,  
Sarnicki Stanisław – 472,  
Savage James – 320,  
Saxo Gramatyk – 648, 658,  
Scheibler Wilhelm Karol – 599,  
Schiller Johann Christoph Friedrich von – 945, 1026,  
Schneider Antoni – 646, 654,  
Schouppe Alfred – 1015, 1018,  
Schönman Juliusz – 101,  
Scott Walter – 945,  
Semkowicz-Zarębina Wanda – 872,  
Seneka Lucjusz Anneusz – 1019, 1022,  
Seneka Starszy (Retor) – 1022,  
Sengteller Amelia – 660, 662, 975, 979,  
Sengteller Michał – 979,  
Sęp-Szarzyński Mikołaj – 1080, 1090,  
Siarczyński Franciszek, ks. – 646, 652,  
Siarkowski Władysław, ks. – 1056, 1070,  
Siarkowski Władysław – 104,  
Siecich, możnowładca małopolski – 694, 701,  
Siedlaczek Iwona A. – 908,  
Siedlecki Michał – 3-5, 27, 71-72, 79, 195, 496, 512, 705, 923, 1221,  
Siegień Bazyle – 4,  
Sielicki Franciszek – 636,  
Siemieński Franciszek – 13,  
Siemieński Lucjan Hipolit – 96, 527, 994, 997, 1181, 1188,  
Siemiradzki Józef – 666, 671, 673,  
Siemomysł (Ziemomysł), książę Polan – 454, 461,  
Siemowit I, książę mazowiecki – 461, 692,  
Siemowit III, książę mazowiecki – 462, 563, 637, 842, 873,  
Siemowit IV (Ziemowit), książę rawski, płocki – 454, 457, 1209, 1214,  
Sienkiewicz Henryk – 72, 81, 84, 88, 95, 97, 99, 101-104, 255, 281, 295, 350-351, 475, 485, 554, 560, 666, 671, 673, 675, 773, 853, 857-858, 870, 1042, 1187,  
Sienkiewicz Jan – 4,  
Sienkiewicz Jan Karol – 948, 954,  
Sierakowski Józef – 1015, 1017,  
Sierakowski Władysław Bolesław, ks. – 646, 652,  
Sieroszewski Wacław – 675,  
Sieruć J. W. – 227,  
Sikora Bartosz – 248,  
Sikora Jan – 72, 248,  
Sikora Mikołaj – 248,  
Sikora Paweł – 248,  
Sikora Piotr – 248,  
Sikora Tomasz – 248,  
Sikora Wawrzyniec (pseud. „Kołobryna Hieronim”) – 96,  
Sikora Wojciech – 248,  
Sikorski Józef Saturnin – 97, 101, 109, 466,  
Sinko Tadeusz – 777,  
Siwek Paweł – 872,  
Skarbak Fryderyk – 306-307, 652, 968, 973,  
Skarga Piotr, SJ – 921-924, 933, 938, 1124, 1126, 1131, 1134,  
Skarzyński Henryk – 433,  
Skarzyński Kazimierz – 157-158, 433,  
Skarzyński Zygmunt – 96,  
Skiba Andrzej – 1096, 1115,  
Skibiński Ziemowit – 31,  
Skimborowicz Hipolit – 99, 966-967,  
Skirmunt Roman – 1127-1128,  
Skirmuntt Helena – 1129,  
Skirmuntt Kazimierz – 398, 401-402, 1129,  
Skirmuntt Konstancja – 1127, 1129,  
Skiwski Emil Konstancy – 101, 513, 514,  
Skiwski Mateusz – 224,  
Skomen (Kumat, Komat) – 1198,  
Skrochowski Manswet Ignacy – 101,  
Skrodzki Józef – 982, 984,

- Skrzyczyński Wilhelm Antoni – 102,  
 Skrzynecki Jan Zygmunt – 843, 928, 932,  
 Skublińska Marianna – 267,  
 Słoczyński Henryk Marek – 1150,  
 Słowacka Salomea z Januszewskich (*secundo voto* Bécu) – 946, 953,  
 Słowacki Euzebiusz – 306, 1002,  
 Słowacki Juliusz – 75, 254, 306-307, 313, 326, 523, 654, 707, 767, 775, 788, 838, 946, 949, 953, 1107,  
 Słowik Wiesław – 873,  
 Słucki Szymon Olelkowicz, książę litewski – 1097-1098, 1101, 1117,  
 Słupski Kazimierz – 462,  
 Smiles Samuel – 31,  
 Smokowski Wincenty – 960, 962,  
 Smoleński Władysław – 268, 594,  
 Smuglewicz Franciszek – 310, 313, 960, 963, 1014, 1017,  
 Smuglewicz Łukasz – 313, 963,  
 Sobieczynski Franciszek Ksawery – 646, 653,  
 Sobieraj Tomasz – 31,  
 Sobieski Jakub Ludwik, książę oławski – 686, 691,  
 Sobieski Marek – 312,  
 Sobieszczański Franciszek Maksymilian – 323, 325, 999, 1001-1002, 1008, 1010, 1015, 1017,  
 Sojda Jan – 430,  
 Sokolnicki Piotr Antoni – 602, 603, 607,  
 Sokołowski Jan – 706,  
 Sokołowski Marian – 646, 654,  
 Sokołowski Teofil, ks. – 1035-1036, 1049,  
 Sokrates – 1134,  
 Solignac Pierre Joseph de la Pimpie – 1019, 1022,  
 Sołdaczukowa Halina – 330,  
 Sołtyk Roman – 926, 931,  
 Sołtykowicz Józef Florian – 1025, 1027,  
 Sowiński Jan – 660, 663, 975, 979,  
 Sowiński Leonard – 948, 954,  
 Spasowicz Włodzimierz – 99,  
 Spasowski Antoni – 224,  
 Spencer Herbert – 31,  
 Spiess Franciszek – 1112,  
 Spitznagel Ferdynand – 946, 953,  
 Spitznagel Ludwik – 953,  
 Spyra Janusz – 74,  
 Spytko II z Melsztyna – 611, 613,  
 Sroczyński Józef – 785, 924, 1126,  
 Stachowicz Michał – 253-254,  
 Stadnicki Antoni – 968, 972,  
 Stadnicki Jan – 364,  
 Stadnicki Kazimierz Piotr – 968, 972,  
 Stadnicki Stanisław – 594,  
 Staff Leopold – 102,  
 Stanisław z Popowa 310  
 Stanisław ze Szczepanowa, św., bp – 313, 639-640, 700, 991, 1043, 1052, 1062, 1072,  
 Stańczyk – 993, 997,  
 Starnawski Jerzy – 523,  
 Starowolski Szymon, ks. – 636, 638, 849, 853,  
 Starynkiewicz Sokrates – 243,  
 Starzeńska Aniela z Biberstein-Tremblińskich – 1050,  
 Starzeńska Anna – 1050,  
 Starzeńska Anna Barbara z Kuczyńskich – 1050,  
 Starzeńska Karolina z Benkinów – 1050,  
 Starzeńska Maria – 1050,  
 Starzeńska Maria z Baworowskich – 1050,  
 Starzeńska Teofila z Morawskich – 1050,  
 Starzeński Józef – 1039, 1050,  
 Starzeński Kazimierz Władysław – 157-158, 173-174, 216, 218,  
 Starzeński Maciej Ignacy – 1039, 1050,  
 Starzeński Maciej Maurycy – 1050,  
 Starzeński Michał Hieronim – 1039, 1050,  
 Starzyński Kazimierz – 421, 423,  
 Stasiel Maciej – 1096, 1115,  
 Staszewski Dominik – 96,  
 Staszic Stanisław, ks. – 47, 101, 105, 321, 577, 985, 989, 992, 998, 1006, 1010, 1015-1016, 1018, 1024, 1026, 1163-1164,  
 Statkowski Julian – 100,  
 Stattler Wojciech – 313,  
 Stawecki J. – 95,  
 Stawiski Edmund – 16, 422-423, (1005-1007), 1211, 1216,  
 Stec Wiesław – 450,  
 Stecka Julia – 1015, 1017,  
 Stecki Jan – 485,  
 Stecki Ludwik – 1017,  
 Steenstrup Johann – 521, 523,  
 Stefan I Bawarski, książę Dolnej Bawarii – 252,  
 Stefanowska Zofia – 274,  
 Stępniewski Franciszek – 103,  
 Stojalowski Stanisław – 103,  
 Stokłosa Jacek M. – 35,  
 Stranc Tomasz – 284,  
 Strąbski Stanisław Jan – 95,  
 Streitt Franciszek – 108,  
 Stroczyński Kazimierz – 101,  
 Strojnowski Jan – 311, 315, 364,  
 Stronczyński Kazimierz – 16, 646, 653, (1007-1011), 1163-1166,  
 Strożecki Jan – 337,  
 Struve Henryk – 95, 99, 912,  
 Strykowski Maciej, kanonik – 82, 695, 702, 946, 953, 1011, 1015, 1018,  
 Styś Stanisław, SJ – 783,  
 Suchet Louis Gabriel – 935, 938,  
 Suchodolski January – 310, 313,  
 Suchodolski Patryk – 3-4,  
 Suda Ludwik – 517,  
 Sudolski Zbigniew – 958,  
 Sulicki Edward – 97,  
 Sulimierski Filip – 26, 103, 177, 237, 271, 341, 578, 655, 870, 1046, 1204,  
 Sunigajło (*alias* Jan Sunigajło) – 463,  
 Supiński Józef Klemens – 31, 84, 163-164, 495-496, 539, 543,  
 Surowiecki Wawrzyńiec – 645, 652,  
 Suttner Bertha Sophie von – 350-351,  
 Suworow Aleksander Wasiljewicz, książę Italii i Sardynii – 1050,  
 Sycylijska-Burbon Teresa – 422,  
 Sygietyński Antoni – 103,  
 Synoradzki Michał – 95,  
 Sypniewski Feliks – 1170,  
 Syrokomla Władysław (właśc. Konradowicz Ludwik Władysław) – 82, 244, 326, 529, 1023-1024, 1026, 1091, 1180, 1182, 1187,  
 Syska Henryk – 30,  
 Szabrański Antoni – 95,  
 Szabrański Antoni Józef – 968, 973,  
 Szajnocha Karol – 97, 260-261, 716, 720, 725, 734-735, 740, 763, 775-778, 780-781, 783, 787, 1179, 1187,  
 Szamryk Kazimierz – 870,  
 Szaniawski Józef Kalasanty – 1015, 1018,  
 Szanior Franciszek – 101,  
 Szaraniewicz Izydor – 646, 654,  
 Szczepan, św. – 194,  
 Szczepanowski Stanisław – 376,  
 Szczuka Andrzej – 467-468,  
 Szczuka Antoni – 1035, 1048,  
 Szczuka Dominik – 242, 467-468, 1035, 1048,  
 Szczuka Franciszka z Szrednickich – 1035, 1048,  
 Szczuka Róża – 1035, 1048,  
 Szekspir William – 313,  
 Szeliga Maria – 101,  
 Szeluta Apolinary – 239, 1076,  
 Szembek Franciszek – 334,  
 Szembek Jan Sebastian – 624, 626, 987, 991,

- Szembek Józef Ignacy – 334,  
 Szembek Krzysztof Antoni, prymas  
 Polski – 334, 1100, 1102,  
 1120-1121,  
 Szembek Piotr – 334, 1100, 1102,  
 1120-1121,  
 Szembek Stanisław – 334,  
 Szepietowska Aleksandra – 1039,  
 1050,  
 Szepietowska Małgorzata – 1039,  
 1050,  
 Szepietowski Ludwik – 1039, 1050,  
 Szepietowski Stanisław – 1039,  
 1050,  
 Szerner Władysław – 1108,  
 Szlubowski Antoni – 364,  
 Szlubowski Stanisław – 364,  
 Szmigielski Adam – 993, 997,  
 Szpakowska Aldona – 330,  
 Szreger Efraim – 556,  
 Szujski Józef – 96-97, 101,  
 Szulc Dominik – 646, 653,  
 Szulc Kazimierz – 653,  
 Szuman Henryk Antoni – 1003,  
 1005,  
 Szumska Barbara – 509,  
 Szydłowski Ignacy – 947, 954,  
 Szydłowski Teodor – 821, 843,  
 Szymanowska Zofia – 1151,  
 Szymanowski Karol – 239, 360,  
 1076,  
 Szymanowski Wacław – 100, 102,  
 408-410, 1181, 1188,  
 Szymański Józef – 107,  
 Szymański Roman – 963,  
 Szymon Apostoł, św. – 1129,  
 Szymon Simonius z Lukki – 696,  
 705,  
 Szymon z Sierpca – 703,  
 Szymonowicz Szymon – 945, 952,  
 1144, 1147, 1150-1151,  
 Szyzko Michał Bohusz – 1024,  
 1026,
- Ś**  
 Śliwowski Mariusz – 4,  
 Ślizień Rafał – 956, 959,  
 Ślósarski Antoni – 647, 656,  
 Śmiarowski Kazimierz – 405-406,  
 Śniadecka Ludwika – 253, 946,  
 953,  
 Śniadecki Jan – 253, 306, 953, 975,  
 979,  
 Śniadecki Jędrzej – 253, 946, 953,  
 Śnieżko Aleksander – 22,  
 Światopełk-Zawadzki Piotr – 794,  
 798,  
 Światosław I, książę Rusi Kijowskiej  
 – 777,  
 Świdorski Marian – 337,  
 Świdrygiełło, wielki książę litewski –  
 633, 637, 797, 1077,  
 Świdziński Konstanty – 661, 663,  
 968, 972, 1025,  
 Świeżawska Natalia – 364,  
 Świeżawski Ernest – 101, 323,  
 Świeżawski Stanisław Eustachy –  
 364,  
 Święcicki Andrzej – 671, 860, 872,  
 Święcicki Jan – 97,  
 Święcicki Zygmunt – 872,  
 Święcki Tomasz – 661, 663, 993-  
 994, 996,  
 Świętochowski Aleksander – 78,  
 102, 274, 475,  
 Świętopełk II Wielki, książę pomor-  
 ski – 460, 1052,  
 Świętosławowicz Oleg – 459,  
 Świtkowski Piotr, ks. – 594,
- T**  
 Tacyt Publiusz Korneliusz – 861,  
 872, 1076, 1197-1198,  
 Taczanowski Władysław – 525,  
 527, 799, 803, 860, 872,  
 Talko-Hryncewicz Józef – 88,  
 Talleyrand-Périgord Charles-  
 Maurice de – 559,  
 Tambor Joanna – 74,  
 Tański Henryk – 157,  
 Tarczyński Franciszek – 96,  
 Tarło Jan – 602, 603, 607, 608,  
 Tarło Zofia z Krasieńskich – 603,  
 608,  
 Tarnowska Elżbieta – 693,  
 Tarnowska Jadwiga – 693,  
 Tarnowska Róża Maria Augusta z  
 Branickich – 693,  
 Tarnowska Waleria – 1015, 1018,  
 Tarnowski Hieronim – 693,  
 Tarnowski Jan – 458, 463,  
 Tarnowski Stanisław (pseud. „Rem-  
 bowski Edward, Światowid”) –  
 101, 678, 680, 689, 693, 948,  
 Taylor Edward – 252,  
 Telegdi Katarzyna – 318, 690, 703,  
 777, 838,  
 Teodozjusz I Wielki, cesarz rzymski  
 – 579,  
 Teofano, księżniczka bizantyjska –  
 487, 658,  
 Tetmajer Kazimierz – 102,  
 Tęczyńska Zofia – 691,  
 Tęczyński Andrzej – 312, 695, 703,  
 Tęczyński Gabriel – 691,  
 Thaer Albrecht Daniel – 928, 932,  
 Thomas William Isaac – 199,  
 Thorvaldsen Bertel – 313,  
 Tołstoj Lew – 487-488,  
 Tomalski Jan – 102,  
 Tomasz Apostoł, św. – 1135,  
 Tomaszewicz Walerian – 1024,  
 1026,  
 Tomisław z Mokrska – 775,  
 Toporek Paweł – 1096, 1115,  
 Towiański Andrzej Tomasz – 1189,  
 Trała Renata – 1045,  
 Traugutt Romuald – 205,  
 Trąba Mikołaj – 463, 640,  
 Trembecki Stanisław – 947, 953,  
 Trevano Giovanni – 287, 296,  
 Trojden I, książę czerski – 454, 461,  
 848,  
 Trylski Aleksander – 97, 678-679,  
 Trzetrzewiński Wojciech Wincenty  
 – 302, 305,  
 Turkowska Danuta – 870, 1069,  
 1212,  
 Turkuł Andrzej – 99,  
 Turowski Kazimierz Józef – 784,  
 1150-1151, 1189,  
 Turski Jan Kanty – 96,  
 Turski Ksawery – 947,  
 Turybiusz de Mogrowejo, bp, św. –  
 1135,  
 Twardowski Samuel – 636, 638,  
 Tyc Antoni, ks. – 945, 951,  
 Tyszkiewicz Eustachy – 653, 661,  
 663, 735, 781, 968, 973, 1024,  
 1026,  
 Tyszkiewicz Jan – 401, 747, 784,  
 Tyszkiewicz Janusz – 310,  
 Tyszkiewicz Konstanty Benedykt –  
 665, 672, 715, 775, 968, 973,  
 Tyszkiewicz Tadeusz – 665, 672,  
 1128,  
 Tyszkiewicz Wincenty – 298, 401,  
 559, 665, 672, 1127-1128,  
 Tyszkiewicz Władysław – 401,  
 Tyszkiewiczowa z Poniatowskich  
 Maria Teresa – 292, 552, 559,  
 Tyszkowa Józefa – 11, 13, 273, 498,  
 Tyszyński Aleksander – 924,  
 Tyzenhauz Antoni – 334, 630, 632,  
 669, 675, 799, 804, 857, 864,  
 871, 875, 1100, 1102, 1120-  
 1121,  
 Tyzenhauz Ignacy – 334, 1102,  
 1120-1121,  
 Tyzenhauz Konstanty – 177, 968,  
 972,
- U**  
 Ujejski Józef – 99,  
 Ulanowska Stefania – 104,  
 Ulrich Jan Krystian – 913-914,  
 Umiński Władysław – 96,  
 Unger, bp. – 247, 250,  
 Unger Gracjan – 95, 168, 1112,  
 Unger Józef – 103, 966-967, 980,  
 1022, 1111-1112,  
 Unrug Wiktor Edward – 373,

- Unrug Emilia Florentyna z Bojanowskich – 373,  
 Urban I, papież, św. – 1138-1139,  
 Uruski Seweryn – 296, 556,  
 Ustrzycki Kazimierz – 686, 691,  
 Utkin Mikołaj Iwanowicz – 313,  
 Uziębło Lucjan – 908-909,
- V**  
 Valoios Feliks de – 296, 426,  
 Vauban Henriette de – 292, 298, 552, 558,  
 Verdier Jean-Antoine – 926, 931,  
 Vernet Horacy 313  
 Vetter August Karol – 363, 365,  
 Vidal Ludwik de – 100,  
 Vogel Aleksander – 104,  
 Volta Alessandro Giuseppe Antonio – 948, 954,  
 Vossberg Friedrich August – 1015, 1018,
- W**  
 Wacław II, król czeski – 549, 564, 695, 700-701, 1045, 1101, 1150, 1190, 1198, 1211,  
 Waczyński Józef – 209, 245, 264,  
 Waga Antoni Stanisław Florian 10, 176-178  
 Waga Bernard – 176-177,  
 Waga Jakub Ignacy – 176-178,  
 Waga Teodor Szymon – 176-177,  
 Wagilewicz Jan, ks. – 646, 652,  
 Walecki Wacław – 592,  
 Walewski Władysław – 26, 237, 271, 341, 578, 655, 870, 1046, 1204,  
 Walicki Aleksander Jan – 908-909,  
 Walkiewicz Władysław – 661, 664,  
 Walther Frederic Henri – 927, 932,  
 Wałcki Antoni – 671,  
 Wańkowicz Aleksander – 963,  
 Wańkowicz Melchior – 402,  
 Wańkowicz Stanisław – 402,  
 Wańkowicz Walenty – 16, (960-963), 999, 1002,  
 Wapowski Bernard – 703,  
 Warron Marek Terencjusz – 475, 1177,  
 Wasilewski Zygmunt – 102,  
 Wasyl II Iwanowicz, wielki książę moskiewski – 703,  
 Watt Ian – 37,  
 Wawelberg Hipolit – 174,  
 Wawrzyniec z Rzymu, św. – 177, 745,  
 Waza Karol Ferdynand, bp – 977,  
 Wącki J. – 279,  
 Weintrit Adam – 105,  
 Wejnert Aleksander – 325,  
 Wende Edward – 99, 103,  
 Wereszczaka Stefan – 1022,  
 Wereszczakówna Maryla (właśc. Marianna Ewa) – 15, 797, (906-908), 955, 958, 1110,  
 Wergiliusz Publiusz Maro – 475, 946, 953, 1177,  
 Werner Edmund – 785,  
 Werner, bp – 177,  
 Wernicki Wacław – 310, 314,  
 Wernikowski Jan – 947,  
 Wessel M. – 364,  
 Wettyn Franciszek Ksawery, król-wicz polski – 697, 705,  
 Wettyn Karol Krystian, książę saski – 697, 705,  
 Weysenhoff Józef – 95, 334, 1120-1121,  
 Węclewski Zygmunt – 75,  
 Węgierski Andrzej – 82, 448,  
 Węgierski Tomasz Kajetan – 12, 447-448, 338,  
 Węgrzyn Iwona – 904,  
 Wieland Christoph Martin – 973,  
 Wielądek Barbara – 1047,  
 Wielhorski Michał – 671, 676,  
 Wielkopolski Jan – 670, 675,  
 Wielomski Adam – 664, 973, 980,  
 Wielopolski Aleksander – 99, 471, 475, 544, 545, 660, 663, 968, 973, 977, 980, 994, 1008, 1011,  
 Wielopolski Hieronim – 863, 874,  
 Wielopolski Jan – 697, 705,  
 Wieniawski Julian (pseud. „Jordan”) – 678, 680,  
 Wiercieński Henryk – 1211, 1216,  
 Wiercieński Gustaw – 363, 365,  
 Wiercieński H. – 310,  
 Wierusz-Kowalski Alfred – 100,  
 Wierzbicki Franciszek Kornel – 157-158,  
 Wiesiołowski Krzysztof – 470,  
 Wihte William Artur – 443-444,  
 Wilamowski Jan, kanonik – 891, 893,  
 Wilanowski Cezary – 101, 647, 656,  
 Wilczek Heinrich von – 605, 609,  
 Wilczewski Piotr – 183,  
 Wilczewski Waldemar F. – 842,  
 Wilczyńska Kazimiera z Weissbornów – 82, 88,  
 Wilczyński Jan Kazimierz – 962-963,  
 Wilczyński Roman – 956, 959,  
 Wilczyński Władysław – 98,  
 Wild Karol – 941, 944,  
 Wilhelm I Hohenzollern, cesarz niemiecki – 264,  
 Wilkoński August – 662, 664,  
 Wincenty à Paulo, CM, św. – 285, 287, 316,  
 Wincenty z Kielc, kanonik – 649, 658,  
 Wisznicki Mikołaj – 1211, 1216,  
 Wiszniewski Michał – 1025, 1027,  
 Wiślicki Adam – 31, 102,  
 Wiśniewski Jerzy – 1044,  
 Wiśniowiecki Jeremi Michał Korybut, wojewoda ruski – 606,  
 Wiśniowiecki Maksymilian – 785, 924, 1126,  
 Wiśniowiecki Michał Korybut, król Polski – 314, 523, 600, 606, 773, 1204,  
 Wit Stwosz – 1013-1015,  
 Witczek-Wyczechowski Onufry Dominik – 994, 998,  
 Witenes, wielki książę litewski – 455, 461,  
 Witkiewicz Stanisław – 103,  
 Witkowska Alina – 84,  
 Witold Kiejstutowicz, wielki książę litewski – 610, 613, 633, 637, 670, 675, 695, 702, 846, 848-849, 853, 857, 872, 1125-1126,  
 Witowski Stanisław – 314,  
 Witte Sergiej – 107,  
 Witwicki Stefan – 945, 952, 1134, 1183, 1189,  
 Władysław I Herman, książę Polski – 459, 700-701, 1212,  
 Władysław I Łokietek, król Polski – 250, 297, 311, 316, 455, 461-462, 486, 610, 612-613, 701-702, 847-848, 1049, 1069, 1128, 1150, 1214,  
 Władysław I płocki, książę mazowiecki – 845,  
 Władysław II Jagiellończyk, król Czech, Węgier i Chorwacji – 702,  
 Władysław II Jagiełło, król Polski – 252, 261, 296, 299, 311, 457-458, 462-463, 478, 485, 610-611, 613-614, 633, 637, 640, 663, 670, 690, 692, 694, 701-702, 706, 775, 840, 842, 846, 848, 857, 861, 912, 980, 988, 992, 997, 1007, 1015, 1053, 1071, 1126, 1157, 1161, 1187, 1189, 1214,  
 Władysław II Wygnaniec, książę Polski – 459, 549, 564, 700, 1101-1102, 1190, 1198, 1208, 1211, 1214,  
 Władysław III Laskonogi, książę wielkopolski – 739, 782, 1157, 1161,



- Władysław III Warneńczyk, król Polski – 637, 846, 848, 988, 992,  
Władysław IV Waza, król Polski – 287, 314, 638, 669, 691, 697, 705, 748, 784, 862, 874, 979, 1015, 1043, 1053, 1187,  
Włoch Jan – 250,  
Włodzimierz I Wielki, św., wielki książę kijowski – 702, 777, 787, 1069, 1207, 1213,  
Włodzimierz Olgierdowicz, książę kijowski – 702, 1129,  
Wodzicki Józef – 986, 991,  
Wodzicki Ludwik – 101,  
Wodziński Antoni – 287,  
Wodziński Pankracy – 347,  
Wohl Henryk – 11, 352,  
Wojciech Sławnikowic, św. – 206-207, 216-218, 485-487, 640,  
Wojciech z Brudzewa – 695, 703,  
Wojciechowski Tadeusz – 245, 249, 1195, 1198,  
Wojczyński Stefan – 157,  
Wojda Aleksandra – 958,  
Wojniakowski Kazimierz – 310, 313,  
Wojniłowicz Edward – 1097, 1101, 1128-1129,  
Wojno Aleksander Wojciech Stanisław – 10, 272, 362,  
Wojno Agnieszka z Dobrzynieckich – 329, 331, 482, 577, 1031, 1042, 1045,  
Wojno Krystyna Anna – 577,  
Wojno Ludwik – 230, 236,  
Wojno Maciej – 329, 331, 482, 1031, 1033, 1039, 1042, 1045,  
Wojno Michalina Marianna z Glogerów – 236, 272-273, 1031, 1042,  
Wojno Zdzisław – 77  
Wojnowska Elżbieta – 297,  
Wolf Emil – 677, 679,  
Wolff August Robert – 99-100, 103, 514, 843, 980, 1111-1112,  
Wolfgang Ksawery – 900,  
Wolska Maryla – 102,  
Wolski Mieczysław Tytus – 203, 363, 365,  
Wolski Stanisław – 124,  
Wolski Waclaw – 96, 102,  
Wolski Zygmunt – 325, 327, 1080, 1091,  
Wołosiewicz Wincenty – 181-182,  
Wołowski Michał – 99,  
Woronicz Jan Paweł, SJ, bp – 253-254, 989, 992, 1011, 1013,  
Woś Jan Władysław – 873,  
Woyna Jan Karol – 1033, 1045,  
Woźniewska-Działak Magdalena – 75,  
Wójcicka Anna z Magnuszewskich – 994,  
Wójcicka Zofia z Zienkiewiczów – 993,  
Wójcicki Kazimierz Władysław – 16, 26, 32, 84, 95, 260-261, 269, 323, 325, 360-361, 564, 577, 646, 653, 735, 781, 900, 937, 939, 944-945, 951, 969-971, 973, (993-998), 1061, 1071, 1077-1079, 1155-1156,  
Wóycicki Zygmunt – 876,  
Wratysław II, król Czech – 700,  
Wroczyńska Ewa – 77,  
Wronowski Kazimierz – 312,  
Wroński Stanisław – 97-98,  
Wrotnowski Lucjan – 102,  
Wróblewski Andrzej Kajetan – 1176,  
Wrześniowski August – 671, 753, 785, 863, 874,  
Wszółek Jan – 347,  
Wujek Jakub, SJ – 783, 1131, 1134-1135,  
Württemberg Ludwig Friedrich Alexander von, książę Wirtembergii – 941, 943,  
Wybicki Józef Rufin – 687, 692,  
Wyczesława halicka, księżna poznańska – 1160,  
Wydźga Antoni – 315,  
Wydźga Jan Stefan – 315,  
Wyganowska Wanda – 654,  
Wyrwicz Antoni – 999, 1002,  
Wyrzykowska Irena – 199,  
Wysłouch Bolesław – 653,  
Wysocki Alfred – 97,  
Wyspiański Stanisław – 84, 255, 692-693, 910-912,  
**Z**  
Zabielski Łukasz – 3, 4, 21-24, 26-28, 30, 32, 34, 36-37, 39-40, 42, 71-72, 74, 84, 89, 90, 94, 195, 377, 496, 512, 705, 870, 923, 1190, 1221,  
Zabięto Józef – 1015, 1018,  
Zabłocka Ludwika – 100,  
Zaborowski Tymon – 924,  
Zaborowski Zygmunt – 100,  
Zachariewicz-Lwigród Julian Okta-wian – 646, 655,  
Zachert Wilhelm Fryderyk – 208, 210,  
Zagórska Zofia – 1032, 1044,  
Zagórski Ignacy – 1014, 1017,  
Zagrzejewski Antoni – 12, 442-444,  
Zahorski Jan – 947,  
Zahorski Władysław – 96, 651,  
Zahradnik Jan – 102,  
Zajączek Józef – 598, 1050,  
Zaklika Mikołaj z Międzygórza – 610, 613,  
Zakrzewska – 372-373, 594,  
Zakrzewski Aleksander – 109,  
Zakrzewski Wincenty – 101,  
Zaleska Zofia – 95,  
Zaleski Józef Bohdan – 921-924, 948, 954-955, 958, 1124-1125,  
Zaleski Waclaw (pseud. Waclaw z Oleska) – 32, 1077-1078,  
Zaleski Wiktor – 83,  
Zalewski Antoni – 102,  
Zalewski Kazimierz – 103, 347-348  
Załuska S. – 104, 168,  
Załuska z Rostworowskich Teresa – 285, 287,  
Załuski Andrzej Chryzostom – 662, 664,  
Załuski Andrzej Stanisław, bp – 686, 691, 976, 979, 1014, 1017, 1080, 1090,  
Załuski Józef Andrzej, bp – 145, 304, 463, 465, 686, 691, 976, 979, 1014, 1017, 1080, 1090, 1189,  
Załuski Roman – 937, 939,  
Zamojski Tomasz – 968, 973,  
Zamorski Jan – 103,  
Zamostowski Jan – 798,  
Zamoyski Aleksander August – 1190,  
Zamoyski Andrzej Artur – 330, 402, 432, 968, 973, 985,  
Zamoyski Jan Saryusz – 655, 785, 873, 1026, 1062, 1071, 1093, 1100, 1113, 1116,  
Zamoyski Jan Tomasz – 326,  
Zamoyski Kostka Stanisław – 326, 364,  
Zamoyski Maurycy – 98, 364,  
Zamoyski Stanisław Kostka – 944, 951,  
Zan Tomasz – 82, 906-908, 945-947, 952, 956, 958-959, 963, 1110, 1112,  
Zapałowska Kazimiera – 660, 663,  
Zapolska Gabriela – 102, 305,  
Zaranko Siergiej – 313,  
Zaremba Edmund – 441,  
Zasławski Władysław Dominik, książę – 691,  
Zawadzka Danuta – 1150,  
Zawadzki Józef – 96-99, 645, 651, 956,  
Zawadzki Z. – 364,  
Zawidzka-Kwiatkowska Magdalena – 22, 77, 80,  
Zawisza Jan – 647, 656, 971, 974, 1005, 1007,  
Zawisza Kazimierz – 977,  
Zawisza Krzysztof – 661, 977,

- Zbigniew, książę wielkopolski – 701, 1206, 1212,  
 Zborowski Samuel – 997, 1024, 1026, 1188,  
 Zdanowicz Aleksander – 1024, 1026,  
 Zdanowicz Józef – 705,  
 Zdziechowski Marian 99  
 Zdzitowiecki Seweryn – 432, 982, 985,  
 Zelt Józef – 653,  
 Zgorzelski Czesław – 274,  
 Zieliński Tomasz – 646, 655,  
 Ziemia Kwiryna – 953,  
 Ziemięcki Teodor – 96, 646, 654,  
 Ziemkiewicz Michał – 98,  
 Zienkowicz Leon – 1063, 1072,  
 Zimorowicz Józef Bartłomiej – 945, 952,  
 Zingrone Frank – 35,  
 Zmorski Roman – 84,  
 Znamierowska Sylwia – 5,  
 Znamierowski Daniel – 5,  
 Znaniecki Florian – 199,  
 Znatowicz Bolesław – 104,  
 Znojemska Helena, księżna – 706,  
 Zofia Hohenzollern, księżna – 703,  
 Zofia Rzymska, św. – 460, 695, 702,  
 Zubow Płaton – 54-55, 276-277, 402,  
 Zwierzyński Aleksander – 98,  
 Zygmunt I Kiejstutowicz, wielki książę litewski – 463, 797,  
 Zygmunt I Stary, król Polski – 633, 637, 664, 675, 701-702, 704, 809-810, 817, 819, 841-842, 861, 872, 893, 970, 997, 1042, 1081, 1128,  
 Zygmunt II August, król Polski – 311, 449-450, 633, 637, 672, 692, 694, 701, 703, 706, 777, 798, 810, 815, 840, 862, 873, 905, 912, 970, 997, 1031, 1042-1043, 1053-1054, 1081, 1093, 1100, 1113, 1116, 1127-1128,  
 Zygmunt III Waza, król Polski – 633, 637-638, 640, 652, 655, 697, 705, 723, 777, 785, 849, 862, 873, 924, 938, 969-970, 974, 1002, 1010, 1015, 1018, 1031, 1033, 1043, 1079-1081, 1093, 1100, 1113, 1116-1117, 1126, 1134, 1144, 1150, 1189, 1216,  
 Zygmunt Luksemburski, król Niemiec i Węgier – 1214,  
**Ż**  
 Żaba Piotr – 226,  
 Żaliński Maciej – 706,  
 Żarówek Jędrzej – 1207, 1213,  
 Żbikowski Piotr – 307, 651, 991,  
 Żdan Michał – 637,  
 Żebrawski Teofil Wincenty – 646, 652, 972, 974,  
 Żegota Pauli – 646, 653, 1077-1079,  
 Żeliszawski Józef – 363, 365,  
 Żera Karol Antoni, OFM – 11, 14, 223-226, 234, 236, 238, 243-244, 361-362, (627), 822, 844, 1152-1153, 1182, 1189,  
 Żeromski Stefan – 103, 775,  
 Żmichowska Narcyza – 84, 87, 282, 352, 1106-1107, 1181, 1188,  
 Żółkowski Alojzy Gonzaga Fortunat – 1181, 1189,  
 Żukowska Kazimiera – 362, 627, 1189,  
 Żuliński Tadeusz – 912,  
 Żuławski Jerzy – 102,  
 Żupański Jan Konstanty – 277, 1078,  
 Żyd Stanisław – 1096,  
 Żymirski Franciszek – 940, 943,  
 Żywioł Jędrzej – 1096, 1115

■ KSIĄŻNICA ■  
PODLASKA ■